

Τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης

Ετήσια Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης

Ακαδ. έτος 2019-2020

Ορεστιάδα
24/2/2022

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Πολιτική διασφάλισης ποιότητας - Στοχοθεσία	2
2. Σχεδιασμός και έγκριση του προγράμματος σπουδών για το έτος αναφοράς.....	6
3. Φοιτητοκεντρική μάθηση, διδασκαλία και αξιολόγηση κατά το έτος αναφοράς	15
4. Εισαγωγή φοιτητών, στάδια φοίτησης, αναγνώριση Σπουδών και λήψη πτυχίου κατά το έτος αναφοράς	21
5. Διδακτικό προσωπικό	32
6. Μαθησιακοί πόροι και φοιτητική στήριξη κατά το έτος αναφοράς	37
7. Διαχείριση πληροφοριών	39
8. Δημόσια Πληροφόρηση	41
9. Συνεχής Παρακολούθηση και Περιοδική Εσωτερική Αξιολόγηση του ΠΠΣ - Ενδεικτικά Σημεία Αναφοράς	46
10. Παράρτημα.....	49

1. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ - ΣΤΟΧΟΘΕΣΙΑ

Πολιτική διασφάλισης ποιότητας του Τμήματος Αγροτικής Ανάπτυξης

Το Τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΤΑΑ) σε συνεργασία με τη Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟ.ΔΙ.Π) του Δ.Π.Θ και τις αρμόδιες υπηρεσίες του Ιδρύματος έχει εναρμονίσει την πολιτική ποιότητας του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών (ΠΠΣ) με την πολιτική ποιότητας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης.

Αποστολή

Αποστολή του Τμήματος αποτελεί η προαγωγή της επιστήμης της Γεωπονίας με προσανατολισμό τις νέες τεχνολογικές εξελίξεις, τις εξελίξεις στους τομείς της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης και τις τεχνικές και κοινωνικές διαδικασίες ανάπτυξης του αγροτικού χώρου και ιδιαίτερα των αγροτικών – ακριτικών περιοχών (ΦΕΚ 179/6-9-1999 Π.Δ. 208 άρθρο 1). Ειδικότερα, ως αποστολή του Τμήματος Αγροτικής Ανάπτυξης είναι:

- *Ο θεσμικός ρόλος του Τμήματος ως πανεπιστημιακής μονάδας.*
- *Η άμεση σύνδεση της διδασκαλίας και της έρευνας στις Γεωπονικές Επιστήμες με την ανάπτυξη της επιστήμης και της τεχνολογίας.*
- *Η δημιουργία επιστημονικού δυναμικού υψηλού επιπέδου που θα στελεχώσει φορείς έρευνας, ανάπτυξης και εφαρμογών των γεωπονικών επιστήμων.*

Στρατηγικός Σχεδιασμός

Στη διαδικασία διαμόρφωσης της στρατηγικής του ΤΑΑ συμμετέχουν με τις παρεμβάσεις τους όλοι οι παράγοντες του Τμήματος (διδασκτικό προσωπικό, φοιτητές/τριες, διοικητικό προσωπικό). Δίνεται έμφαση στην ευθυγράμμιση του περιεχομένου της παρεχόμενης εκπαίδευσης με τις προδιαγραφές του Δ.Π.Θ., με τις εθνικές ανάγκες και τις διεθνείς προκλήσεις. Στόχοι του Τμήματος είναι η διδασκαλία και η έρευνα υψηλής ποιότητας σε ένα σύγχρονο και μεταβαλλόμενο περιβάλλον, η ανάδειξη κριτικής ικανότητας και διεπιστημονικής προσέγγισης και η δημιουργία μιας νέας γενιάς Γεωπόνων, εφοδιασμένων με προσόντα και δεξιότητες σε γνωστικά αντικείμενα αιχμής της Γεωπονικής Επιστήμης. Σε αυτό το πλαίσιο, οι στρατηγικοί στόχοι του Τμήματος Αγροτικής Ανάπτυξης του ΔΠΘ συνδέονται με τους αντίστοιχους στόχους του Ιδρύματος που περιλαμβάνουν:

1. Ενίσχυση-αναβάθμιση του εκπαιδευτικού έργου
2. Ενίσχυση-αναβάθμιση της έρευνας και της καινοτομίας
3. Βελτίωση του ύψους και της απορρόφησης της χρηματοδότησης
4. Ενίσχυση-αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού
5. Ενίσχυση-αναβάθμιση και βελτίωση της διαχείρισης των υποδομών και υπηρεσιών του Ιδρύματος

Διαδικασίες

Η Πολιτική Διασφάλισης Ποιότητας του ΤΑΑ λαμβάνει υπόψη το ακαδημαϊκό και επιστημονικό υπόβαθρο του ΠΠΣ που προσφέρει το τμήμα, ώστε να υπάρχει διαρκής διασφάλιση της υψηλής ποιότητας του παραγόμενου εκπαιδευτικού, επιστημονικού, ερευνητικού και διοικητικού έργου, σύμφωνα με τα διεθνή ακαδημαϊκά πρότυπα και τις βέλτιστες πρακτικές του

Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης (Ε.Χ.Α.Ε.). Πρώτιστο μέλημα του ΤΑΑ είναι η παροχή στους/στις φοιτητές/φοιτήτριές του, σπουδών υψηλής ποιότητας και η υλοποίηση έρευνας με διεθνή προσανατολισμό.

Η Πολιτική Διασφάλισης Ποιότητας αποτελεί μία δυναμική διαδικασία που αναπτύσσεται διαρκώς με την ενεργό συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων μελών του Τμήματος (διδάσκοντες, φοιτητές/τριες, ερευνητές, τεχνικό και διοικητικό προσωπικό). Η διαδικασία εφαρμόζεται και θα υπόκεινται σε συνεχή αναμόρφωση και βελτίωση, μέσω μιας θεσμοθετημένης διαδικασίας η οποία θα διενεργείται σε ετήσια βάση από την Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜ.Ε.Α) του Τμήματος σε συνεργασία με τη Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟ.ΔΙ.Π.) του Ιδρύματος, ούτως ώστε να διασφαλίζεται διαρκώς η υψηλή ποιότητα στο εκπαιδευτικό, επιστημονικό, ερευνητικό και διοικητικό έργο του Τμήματος. Συγκεκριμένα:

1. Τα μέλη Δ.Ε.Π. παρέχουν επικαιροποιημένη γνώση, συνδέουν τη διδασκαλία με την έρευνα και αναμορφώνουν το εκπαιδευτικό υλικό και τις περιπτωσιολογικές μελέτες που το υποστηρίζουν, σύμφωνα με τις διεθνείς εξελίξεις της επιστήμης στο γνωστικό τους αντικείμενο. Επιπρόσθετα, επιδιώκουν συγκεκριμένα μαθησιακά αποτελέσματα και δεξιότητες κατά τη διάρκεια των διαλέξεων τους, σύμφωνα με τα πρότυπα του Ευρωπαϊκού και του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων, και με βάση τα μαθησιακά αποτελέσματα του παρεχόμενου, από το Τμήμα, πτυχίου.
2. Το Τμήμα επικουρεί τους φοιτητές/τριες σε όλα τα στάδια της εκπαιδευτικής διαδικασίας, με συμβουλευτική (Ακαδημαϊκός Σύμβουλος Σπουδών), και υποστήριξη επί ειδικών πτυχών της ακαδημαϊκής δράσης, (π.χ. Επιτροπή του Προγράμματος Σπουδών, Υπεύθυνος Πρακτικής Άσκησης, Υπεύθυνος Erasmus+).
3. Οι φοιτητές/τριες αξιολογούν τα μαθήματα του Τμήματος, προετοιμάζονται για τις εκπαιδευτικές-ερευνητικές δραστηριότητες, και συνεισφέρουν στη βελτίωση των ακαδημαϊκών δράσεων.
4. Τα μέλη του διοικητικού προσωπικού υποστηρίζουν τη λειτουργία και τις διαδικασίες Διασφάλισης Ποιότητας υπό την καθοδήγηση της διοίκησης του Τμήματος.
5. Το Τμήμα συνεργάζεται με υπηρεσίες του Δ.Π.Θ., όπως τη Δομή Συμβουλευτικής και Προσβασιμότητας, το Γραφείο Διασύνδεσης του Δ.Π.Θ. (<http://career.duth.gr/portal/>), το Γραφείο Συνηγόρου του Φοιτητή, το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης, τη Δομή Απασχόλησης και Σταδιοδρομίας (<https://dasta.duth.gr/>), τη Μονάδα Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας (<http://epixeireite.duth.gr/>), το Γραφείο Υποστήριξης Διδασκαλίας, τη Δομή Προστασίας και Ασφάλειας των φοιτητών και του προσωπικού του Δ.Π.Θ., το Κέντρο Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης, και το Τμήμα Συμβουλευτικής και Ψυχοκοινωνικής Στήριξης Φοιτητών.

Δράσεις για τη διασφάλιση της ποιότητας

Το ΤΑΑ λειτουργεί με γνώμονα το Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας του Δ.Π.Θ., το οποίο καθορίστηκε από την υπ. Αρ. ΔΠΘ/ΣΥΓΚ/33196/1628 απόφαση της Συγκλήτου, που τροποποίησε τον προηγούμενο Κανονισμό λειτουργίας της ΜΟ.ΔΙ.Π. (αριθμ. ΔΠΘ/ΣΥΓΚ/17939/ 585/21-12-2016) και την απόφαση έγκρισης του Κανονισμού λειτουργίας της ΜΟ.ΔΙ.Π. του Δ.Π.Θ. (Φ.Ε.Κ. Β' 4524/2016). Ο κανονισμός δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ Β 1178/2018 και καθορίζει το Εσωτερικό Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας (ΕΣΔΠ) του Δ.Π.Θ.

Η υποβολή στοιχείων ετήσιας αποτίμησης / αξιολόγησης του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου του Τμήματος, λαμβάνει χώρα σε ετήσια βάση και περιλαμβάνει την καταγραφή και επεξεργασία στοιχείων με ποσοτικά δεδομένα για την εισαγωγή, φοίτηση και αποφοίτηση των φοιτητών, την πρόσληψη και εξέλιξη του διδακτικού και του υπόλοιπου επιστημονικού και ερευνητικού προσωπικού, την υλοποίηση των προγραμμάτων σπουδών (προπτυχιακών, μεταπτυχιακών, διδακτορικών), την παραγωγή ερευνητικού έργου σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο των μελών Δ.Ε.Π., καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την λειτουργία του Τμήματος. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης αποστέλλονται στη ΜΟ.ΔΙ.Π. του Δ.Π.Θ., αναλύονται στην Συνέλευση του Τμήματος, και λαμβάνονται διορθωτικές δράσεις. Το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (Ο.Π.Σ.) της ΜΟ.ΔΙ.Π. του Δ.Π.Θ. αντλεί δεδομένα από το Πληροφοριακό Σύστημα της Ηλεκτρονικής Γραμματείας και επεξεργάζεται συνολικά τις πληροφορίες.

Η διασφάλιση ποιότητας του ΤΑΑ υλοποιείται με συγκεκριμένες ενέργειες παρακολούθησης και περιοδικής εσωτερικής αξιολόγησης και από θεσμοθετημένες επιτροπές, ενώ δέσμευση του Τμήματος είναι η εφαρμογή διαδικασιών ποιότητας που θα αποδεικνύουν:

1. την καταλληλότητα της δομής και της οργάνωσης του προγράμματος σπουδών,
2. τη διενέργεια της ετήσιας ανασκόπησης και εσωτερικής επιθεώρησης του συστήματος διασφάλισης ποιότητας του ΠΠΣ καθώς και τη συνεργασία της ΟΜΕΑ με τη ΜΟ.ΔΙ.Π του Ιδρύματος,
3. την επιδίωξη μαθησιακών αποτελεσμάτων και προσόντων σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό και το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων Ανώτατης Εκπαίδευσης,
4. τους τρόπους σύνδεσης της διδασκαλίας με την έρευνα,
5. το επίπεδο ζήτησης των αποκτώμενων προσόντων των αποφοίτων στην αγορά εργασίας,
6. την προώθηση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας του ερευνητικού έργου των μελών της ακαδημαϊκής μονάδας,
7. την προώθηση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας του διδακτικού έργου,
8. την ποιότητα των υποστηρικτικών υπηρεσιών, όπως οι διοικητικές υπηρεσίες, οι βιβλιοθήκες και οι υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας,
9. την καταλληλότητα των προσόντων του διδακτικού προσωπικού.

Τρόποι Διάχυσης της Πολιτικής Ποιότητας

Η πολιτική ποιότητας του ΤΑΑ είναι αναρτημένη στον ιστότοπο του Τμήματος και είναι προσβάσιμη σε όλους τους ενδιαφερόμενους στον ακόλουθο σύνδεσμο (<https://agro.duth.gr/wp-content/uploads/2020/03/modip.pdf>). Τις πρώτες εβδομάδες κάθε νέου ακαδημαϊκού έτους πραγματοποιείται ειδική εκδήλωση υποδοχής των νεοεισερχομένων φοιτητών/τριών, τους οποίους ο/η Πρόεδρος και οι διδάσκοντες/ουσες του Τμήματος ενημερώνουν για την πολιτική ποιότητας του Τμήματος. Επίσης, οι διδάσκοντες του Τμήματος ενημερώνουν τους/τις φοιτητές/τριες για την πολιτική ποιότητας σε όλα τα μαθήματα του ΠΠΣ. Επιπλέον, το ΤΑΑ επικοινωνεί την πολιτική ποιότητας σε ενημερωτικές εκδηλώσεις, ημερίδες, εθνικά και διεθνή συνέδρια, καθώς επίσης και σε συναντήσεις με επαγγελματικούς φορείς που

εμπλέκονται στο πρόγραμμα πρακτικής άσκησης, και σε συναντήσεις στο πλαίσιο ερευνητικών προγραμμάτων στα οποία εμπλέκονται διδάσκοντες/διδάσκουσες του Τμήματος.

2. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

Σύμφωνα με την έκθεση της ΟΜΕΑ για το σχεδιασμό του νέου ΠΠΣ και τη δυνατότητα μελλοντικής αναμόρφωσης του, ελήφθη υπόψη η ακαδημαϊκή φυσιογνωμία και ο προσανατολισμός του ΤΑΑ και το πρόγραμμα οργανώθηκε με βάση τους ακόλουθους κεντρικούς άξονες:

- Συμφωνία με τη στρατηγική του Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιου Θράκης,
- Ενσωμάτωση των παρατηρήσεων της Εξωτερικής Αξιολόγησης,
- Μείωση του αριθμού μαθημάτων για τη λήψη πτυχίου ώστε ο προβλεπόμενος όγκος σπουδών να είναι σύμφωνος με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς και Συσώρευσης Ακαδημαϊκών Μονάδων και την έκθεση εξωτερικής αξιολόγησης,
- Μετακίνηση μαθημάτων σε διαφορετικά εξάμηνα προκειμένου να υπάρχει καλύτερη ροή στην παρεχόμενη γνώση και συνοχή της διδακτέας ύλης,
- Ισοκατανομή στο διδακτικό φόρτο εργασίας των μελών ΔΕΠ,
- Σύνδεση της διδασκαλίας με την έρευνα.

Με βάση τα παραπάνω, η Επιτροπή ΠΠΣ (ΕΠΠΣ) εξετάζει διεξοδικά όλες τις πτυχές του προγράμματος, και λαμβάνοντας υπόψη τις προϋποθέσεις που πρέπει να ικανοποιούνται για την πιστοποίηση του, καταθέτει τις προτάσεις της στη Γ.Σ. του ΤΑΑ κάθε Μάιο για περαιτέρω επεξεργασία και έγκριση.

I. Η ακαδημαϊκή φυσιογνωμία του ΤΑΑ

Η φυσιογνωμία του ΤΑΑ και η εξέλιξή του ως ακαδημαϊκή μονάδα μέσα σε ένα διαρκώς μεταβαλλόμενο ακαδημαϊκό και κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον, αποτελεί βασική προτεραιότητα. Το Τμήμα καλείται να διαφυλάξει το θεσμικό του ρόλο ως πανεπιστημιακή μονάδα, υπό το πλαίσιο διαφόρων πολιτικών, οικονομικών και επιστημονικών συνθηκών, υπηρετώντας την καλλιέργεια της προσωπικότητας των σπουδαστών του, τη μετάδοση έγκυρης και αντικειμενικής γνώσης μέσω της διδασκαλίας καθώς και την παραγωγή νέας γνώσης με την επιστημονική έρευνα. Επιπλέον μέσω της σύνδεσής του με την αγορά εργασίας, καλείται να ανταποκριθεί στις ανάγκες της κοινωνίας και στη διασφάλιση του επαγγελματικού μέλλοντος των αποφοίτων του.

II. Σύντομο Ιστορικό του ΤΑΑ

Το **Τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης** ιδρύθηκε το 1999 και εδρεύει στην Ορεστιάδα. Αποστολή του είναι να καλλιεργεί και να προάγει την επιστήμη της Γεωπονίας με προσανατολισμό τις νέες τεχνολογικές εξελίξεις, τις εξελίξεις στους τομείς της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης και τις τεχνικές και κοινωνικές διαδικασίες ανάπτυξης του αγροτικού χώρου και ιδιαίτερα των αγροτικών – ακριτικών περιοχών (ΦΕΚ 179/6-9-1999 Π.Δ. 208 άρθρο 1). Η αρχική χρηματοδότηση για την ίδρυση και λειτουργία του ΤΑΑ έγινε από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Εκπαίδευση και Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση» (Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ.) με κονδύλια τα οποία προέρχονταν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το Ελληνικό Δημόσιο. Μετά τη λήξη του Προγράμματος, η χρηματοδότηση του ΤΑΑ γίνεται από τον προϋπολογισμό του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης.

Το Τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης συστεγάζεται με το Τμήμα Δασολογίας & Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων σε τέσσερα κτίρια με συνολικό εμβαδόν 7.510 τ.μ. Οι

εγκαταστάσεις εντάσσονται στον πολεοδομικό ιστό της πόλης της Ορεστιάδας καθόσον βρίσκονται πολύ κοντά στο κέντρο της. Η αρχική εγκατάσταση των Τμημάτων έγινε σε ένα νεόδμητο κτίριο το οποίο παραχωρήθηκε από τον Δήμο Ορεστιάδας.

Η Γεωπονία με αντικείμενα όπως η Βοτανική, η Φυσιολογία και η Ζωολογία, έχει ευρύτητα ως επιστήμη. Αυτό σημαίνει ότι συνεργάζεται με πολλές βασικές επιστήμες όπως η Χημεία, τα Μαθηματικά και η Φυσική αλλά και σύνθετες όπως η Οικονομία και η Οικολογία. Οι νέες τεχνολογίες, τα νέα οικονομικά δεδομένα, οι επιταγές της Ευρωπαϊκής Ένωσης που επιβάλλουν την αναδιάρθρωση των καλλιεργειών και των αγροτικών εκμεταλλεύσεων, κάνουν επιτακτική την ανάγκη δημιουργίας ενός επιστημονικού υπόβαθρου που θα στηρίζει και θα ακολουθεί τις εξελίξεις. Η ανάγκη αυτή οδηγεί στο να δημιουργηθούν στην Ανώτατη Εκπαίδευση τμήματα, όπως αυτό της Αγροτικής Ανάπτυξης.

Το Τμήμα διακρίνεται σε έξι Τομείς και δεκαεννέα Εργαστήρια (ΦΕΚ 264/31-10-02, ΦΕΚ 653/16-05-05 και ΦΕΚ 1031/25-07-03). Ο Τομέας συντονίζει τα γνωστικά αντικείμενα που ανήκουν σ' αυτόν. Οι έξι τομείς είναι: Διαχείρισης Φυτικής Παραγωγής, Φυτοπροστασίας και Περιβάλλοντος, Διαχείρισης Ζωικής Παραγωγής, Αγροτικής Οικονομίας και Διοίκησης Αγροτικών Επιχειρήσεων, Διαχείρισης Αγροτικών και Φυσικών Πόρων, Επιστήμης και Τεχνολογίας Τροφίμων. Μετά τα πρώτα πέντε (5) εξάμηνα του Κορμού, οι φοιτητές/τριες επιλέγουν την Κατεύθυνση Σπουδών που θα ακολουθήσουν για τα επόμενα πέντε (5) εξάμηνα. Στο Τμήμα λειτουργούν σήμερα τρεις κατευθύνσεις:

- Διαχείρισης Φυτικής Παραγωγής, Φυτοπροστασίας και Περιβάλλοντος
- Αγροτικής Οικονομίας και Διοίκησης Αγροτικών Επιχειρήσεων
- Επιστήμης και Τεχνολογίας Τροφίμων

III. Σκοπός

Στην αιτιολογική έκθεση για τη ίδρυση του ΤΑΑ του Δ.Π.Θ, ως αποστολή του ΤΑΑ αναφέρεται η καλλιέργεια και η προαγωγή της επιστήμης της Γεωπονίας με προσανατολισμό τις νέες τεχνολογικές εξελίξεις στην επιστήμη αυτή, τις εξελίξεις στους τομείς της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης και τις τεχνικές και κοινωνικές διαδικασίες ανάπτυξης του αγροτικού χώρου και ιδιαίτερα των αγροτικών – ακριτικών περιοχών (ΦΕΚ 179/6-9-1999 Π.Δ. 208 άρθρο 1).

Ως αποστολή του ΤΑΑ θα πρέπει να θεωρείται:

- Ο θεσμικός ρόλος του ΤΑΑ ως πανεπιστημιακής μονάδας.
- Η άμεση σύνδεση της διδασκαλίας και της έρευνας στις Γεωπονικές Επιστήμες με την ανάπτυξη της επιστήμης και της τεχνολογίας.
- Η δημιουργία επιστημονικού δυναμικού υψηλού επιπέδου που θα στελεχώσει φορείς έρευνας, ανάπτυξης και εφαρμογών των γεωπονικών επιστημών.

Συνοψίζοντας, σκοπός του ΤΑΑ του Δ.Π.Θ. είναι η εκπαίδευση, η βασική έρευνα και οι εφαρμογές στις Γεωπονικές Επιστήμες.

IV. Διδακτικό Προσωπικό

Σήμερα υπηρετούν στο Τμήμα δεκαεπτά (17) μέλη ΔΕΠ, 2 (2) μέλη ΕΔΙΠ, και ένα (1) μέλος ΕΤΕΠ. Επιπλέον, για το ακαδ. έτος 2020/2021 διδακτικά καθήκοντα ασκούν τέσσερις (4) νέοι επιστήμονες, στα πλαίσια του έργου με τίτλο «Απόκτηση Ακαδημαϊκής Διδακτικής Εμπειρίας σε Νέους Επιστήμονες Κατόχους Διδακτορικού στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης» μέσω ΕΛΚΕ, και ένας (1) νέος επιστήμονας συμβασιούχος με διδακτικά καθήκοντα, σύμφωνα με το ΠΔ 407/8.

V. Προοπτικές

Η ανταγωνιστικότητα του ΤΑΑ, η προσφορά υψηλού επιπέδου εκπαίδευσης στους φοιτητές/τριες, αλλά και η ενεργός συμμετοχή στην έρευνα αιχμής είναι δυνατόν να διασφαλιστεί μέσω των απαραίτητων πόρων, ούτως ώστε να ανανεωθεί ο εξοπλισμός του και να εξασφαλιστεί το απαραίτητο νέο ανθρώπινο και υλικό δυναμικό. Ο αριθμός μελών ΔΕΠ του ΤΑΑ, αν και υπολείπεται σημαντικά του αριθμού που προβλέπεται από το ΦΕΚ ίδρυσης του Τμήματος, κρίνεται ικανοποιητικός σε αναλογία με τον αριθμό των φοιτητών. Παρόλα ταύτα, οι ανάγκες του ΤΑΑ είναι αυξημένες και το Τμήμα θα πρέπει να στελεχωθεί με νέο διδακτικό προσωπικό για να μπορέσει να εκπληρώσει με καλύτερο τρόπο τον εκπαιδευτικό και ερευνητικό του σκοπό. Εφόσον οι παραπάνω πόροι διατεθούν στο Τμήμα, η μέχρι σήμερα πορεία του εγγυάται την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί.

VI. Προσανατολισμός του ΠΠΣ (εκπαιδευτικός, επιστημονικός, επαγγελματικός)

Η μεταβλητότητα του κοινωνικοοικονομικού και τεχνολογικού περιβάλλοντος απαιτεί τη διαφύλαξη του ρόλου του ΤΑΑ ως ακαδημαϊκή μονάδα, κυρίως μέσω της υλοποίησης τριών βασικών σκοπών: (α) την ανάπτυξη της προσωπικότητας των σπουδαστών με την καλλιέργεια του ορθού λογού και της κριτικής στάσης απέναντι στις εξελίξεις, (β) τη μετάδοση γνώσεων, τεχνογνωσίας και δεξιοτήτων με τη διδασκαλία, (γ) την αναζήτηση και παραγωγή νέας γνώσης και τεχνολογίας, με την έρευνα. Ως εκ τούτου, ο ρόλος του ΤΑΑ δεν περιορίζεται μόνον στην κατάρτιση του απαραίτητου εξειδικευμένου προσωπικού που θα στελεχώσει την παραγωγή, αλλά προσανατολίζεται στη διαμόρφωση μιας δυναμικής εκπαιδευτικής και ερευνητικής πολιτικής που θα επιτρέψει την κάλυψη των αναγκών της κοινωνίας και συνακόλουθα θα εξασφαλίζει το επαγγελματικό μέλλον των αποφοίτων του.

VII. Στρατηγική του ΠΠΣ

Η διαδικασία διαμόρφωσης της στρατηγικής του ΤΑΑ κρίνεται ως πλήρης εφόσον συμμετέχουν με τις παρεμβάσεις τους όλοι οι παράγοντες του ΤΑΑ (διδακτικό προσωπικό, φοιτητές/τριες, διοικητικό προσωπικό). Στην αρχή γίνεται μια καταγραφή των δεδομένων και κατόπιν γίνονται διεξοδικές συζητήσεις στις Γ.Σ. του ΤΑΑ, όπου και χαράσσονται οι βασικές κατευθύνσεις. Οι τέσσερις κύριοι στόχοι του ΠΠΣ είναι:

1. Ευθυγράμμιση του περιεχομένου της παρεχόμενης εκπαίδευσης με τις προδιαγραφές του Δ.Π.Θ., με τις εθνικές ανάγκες και τις διεθνείς προκλήσεις.
2. Διδασκαλία και έρευνα υψηλής ποιότητας σε ένα σύγχρονο και μεταβαλλόμενο περιβάλλον,
3. Ανάδειξη, κριτικής ικανότητας και διεπιστημονικής προσέγγισης,

4. Δημιουργία μιας νέας γενιάς Γεωπόνων, που θα είναι εφοδιασμένη με προσόντα και δεξιότητες σε γνωστικά αντικείμενα αιχμής της Γεωπονικής Επιστήμης.
5. Ενσωμάτωση των παρατηρήσεων της Εξωτερικής Αξιολόγησης.

Ο **πρώτος στόχος** επιτυγχάνεται μέσω της διαρκούς προσαρμογής του ΠΠΣ στις συνεχείς επιστημονικές εξελίξεις και η άρτια προετοιμασία των αποφοίτων για είσοδο στην αγορά εργασίας. Η αναγνωρισιμότητα των αποφοίτων του ΤΑΑ σε εθνικό και σε διεθνές επίπεδο μπορεί να αποτελέσουν έναν δείκτη επιτυχίας για το στόχο αυτό.

Ο **δεύτερος στόχος** επιτυγχάνεται μέσω της ανάπτυξης και διαμόρφωσης του περιεχομένου και των μεθόδων διδασκαλίας σε κάθε μάθημα, από κάθε διδάσκοντα, με ενσωμάτωση των ψηφιακών εργαλείων, της ενίσχυσης του ρόλου του «συμβούλου καθηγητή» για την καθοδήγηση των φοιτητών, μέσω των κινήτρων για την αύξηση της συμμετοχής των φοιτητών στα μαθήματα, και την ουσιαστική αξιολόγηση της ποιότητας διδασκαλίας από τους φοιτητές/τριες αλλά και την αυτοαξιολόγηση. Η επίτευξη ή όχι του συγκεκριμένου στόχου μπορεί να ποσοτικοποιηθεί μέσω της βελτίωσης του ΠΠΣ και της εκπαιδευτικής διαδικασίας, καθώς και μέσω της βελτίωσης του μέσου χρόνου αποφοίτησης, και του μέσου βαθμού πτυχίου των φοιτητών.

Ο **τρίτος στόχος** είναι δυνατόν να επιτευχθεί μέσω δράσεων που περιλαμβάνουν την ανάθεση στους φοιτητές/τριες είτε ατομικών είτε ομαδικών εργασιών, τη συμμετοχή σε εργαστηριακές ασκήσεις, την εκπόνηση Πτυχιακής Εργασίας, και την πραγματοποίηση Πρακτικής Άσκησης. Δείκτες επιτυχίας για το στόχο αυτό θα είναι η ανάδειξη των προαναφερθέντων προσόντων, η απόκτηση γεωπονικής εμπειρίας και δεξιοτήτων και η αναγνώριση της ποιοτικής διαφοράς των αποφοίτων του ΤΑΑ.

Σχετικά με τον **τέταρτο στόχο**, απαραίτητα βήματα για την επίτευξή του είναι η παροχή βασικών και εξειδικευμένων γνώσεων στη Γεωπονική επιστήμη με τον εκσυγχρονισμό των γνωστικών πεδίων και τη σύνδεση της διδασκαλίας με την έρευνα. Οι συγκεκριμένες δράσεις είναι δυνατόν να επιφέρουν την απόκτηση επαγγελματικών δεξιοτήτων και την αποτελεσματική ένταξη των αποφοίτων του ΤΑΑ στην εγχώρια και διεθνή αγορά εργασίας.

Τέλος, όσον αφορά τον **πέμπτο στόχο** ενσωματώνονται οι παρατηρήσεις της εξωτερικής αξιολόγησης για το ΠΠΣ που αφορούν στη λειτουργία του ΤΑΑ και την εξωστρέφεια, στη χρηματοδότηση της έρευνας, στις εγκαταστάσεις και τον εξοπλισμό του ΤΑΑ, στη χρήση νέων τεχνολογιών, στη διάθρωση του ΠΠΣ, στην ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού, στην ασφάλεια των εργαζομένων και στην ενίσχυση της αριστείας των μελών ΔΕΠ του ΤΑΑ.

Η στρατηγική του ΠΠΣ συνδέεται άμεσα με τη στρατηγική ανάπτυξης του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης που σήμερα αποτελεί ένα από τα κορυφαία ιδρύματα της χώρας με σημαντική διεθνή αναγνώριση. Οι στόχοι του ΠΠΣ συμβαδίζουν με το όραμα του Πανεπιστημίου να γίνει πρότυπο εκπαιδευτικό ίδρυμα για τη χώρα, υπόδειγμα εξωστρέφειας και διεθνοποίησης, με ηγετική θέση στην ποιότητα παρεχόμενης εκπαίδευσης και στην ερευνητική καινοτομία, παράγοντας αποφοίτους Γεωπόνους με υψηλά προσόντα και ποιότητα, αναγνωρισίμους σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

VIII. Μαθησιακά αποτελέσματα του πτυχίου

Τα μαθησιακά αποτελέσματα αποτελούν έναν προσδιορισμό των άμεσων αποτελεσμάτων της μάθησης και διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη διαδικασία επικύρωσης και αναγνώρισης ενός τίτλου σπουδών. Επιπρόσθετα, παρέχουν πληροφορίες σχετικά με το τι γνωρίζει, τι κατανοεί και τι είναι ικανός ο κάτοχος του τίτλου να αποδεικνύει μετά από επιτυχή συμπλήρωση μιας αξιολογημένης περιόδου μάθησης που καταλήγει στην χορήγηση του τίτλου. Για το Τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης, τα μαθησιακά αποτελέσματα περιγράφονται με σαφήνεια στο Παράρτημα Διπλώματος του Τμήματος και αναφέρονται στα ακόλουθα.

Μετά την ολοκλήρωση των σπουδών του/της, ο/η πτυχιούχος του Τμήματος κατέχει τις απαραίτητες επιστημονικές γνώσεις, ικανότητες και δεξιότητες στη Γεωπονική Επιστήμη για να αναπτύξει πολύπλευρη επαγγελματική δραστηριότητα σε συναφή αντικείμενα.

Μετά την ολοκλήρωση των σπουδών του/της, ο/η Πτυχιούχος του Τμήματος Αγροτικής Ανάπτυξης θα είναι ικανός/ή να:

- επιλύει προβλήματα που αφορούν διαδικασίες παραγωγής και προστασίας του γεωργικού τομέα,
- εφαρμόζει την επιστημονική γνώση για αύξηση της απόδοσης και βελτίωση της ποιότητας των γεωργικών προϊόντων,
- λαμβάνει μέτρα προστασίας του περιβάλλοντος και εξοικονόμησης εισροών,
- διαχειρίζεται αποτελεσματικά τους διαθέσιμους πόρους για βελτιστοποίηση της παραγωγικής διαδικασίας
- ταυτοποιεί, θέτει και επιλύει προβλήματα σχετικά με τον πρωτογενή τομέα,
- επιτυγχάνει σύνθεση γνώσεων από τους τομείς της φυτικής παραγωγής, φυτοπροστασίας και προστασίας περιβάλλοντος,
- εργαστεί αυτόνομα στον ιδιωτικό τομέα σχετικό με τα τρόφιμα
- εργαστεί αυτόνομα ως τεχνολόγος τροφίμων με έμφαση στην ανάλυση τροφίμων, σε θέματα της αγροτικής οικονομίας και της διοίκησης αγροτικών επιχειρήσεων και ως ελεύθερος επαγγελματίας ή στέλεχος εταιριών καθώς και σε δημόσιους φορείς κεντρικών και περιφερειακών δομών.
- παρέχει συμβουλές ορθών καλλιεργητικών πρακτικών (επιλογή, εγκατάσταση, θρέψη και φυτοπροστασία καλλιεργειών)
- λαμβάνει αιτιολογημένες αποφάσεις που αφορούν σε θέματα της βιομηχανίας τροφίμων
- εφαρμόζει την επιστημονική γνώση στην ανάλυση τροφίμων,
- αναζητά και να αναλύει πληροφορίες από διάφορες πηγές,
- ταυτοποιεί, θέτει και επιλύει προβλήματα σχετικά με τον τομέα των τροφίμων,
- αξιολογεί το κόστος και τα οφέλη από εναλλακτικές λύσεις ώστε να επιλέγει την πλέον κατάλληλη,
- μεταβιβάζει αποτελεσματικά και πειστικά τη γνώση
- εκσυγχρονίζει την επιστημονική γνώση,

Μετά την ολοκλήρωση των σπουδών του/της ο/η Πτυχιούχος του Τμήματος Αγροτικής Ανάπτυξης θα είναι ικανός/ή να ασκήσει το επάγγελμα του γεωπόνου σύμφωνα με τα δικαιώματα που απορρέουν από την εγγραφή του/της στο Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος.

ΙΧ. Ενεργή συμμετοχή των φοιτητών

Στα πλαίσια της ισχύουσας νομοθεσίας και των εσωτερικών κανονισμών του ΤΑΑ και του Πανεπιστημίου, οι φοιτητές/τριες του ΤΑΑ συμμετέχουν ενεργά στο σχεδιασμό και την ανάπτυξη του ΠΠΣ, καθώς και σε όλα τα όργανα διοίκησης του ΤΑΑ, στα οποία πάρθηκαν οι αποφάσεις για την αναμόρφωση του ΠΠΣ. Οι θέσεις τους όπως αυτές εκφράζονται στα μέλη της επιτροπής προγράμματος σπουδών και στη Συνέλευση του ΤΑΑ, συζητούνται και λαμβάνονται υπόψη κατά τη διαμόρφωση του ΠΠΣ. Επιπλέον, σημαντικές πληροφορίες συλλέγονται μέσω της ανατροφοδότησης των ερωτηματολογίων των φοιτητών που συμπληρώνονται προς το τέλος κάθε εξαμήνου σπουδών και μέσω των οποίων αξιολογούνται τα προσφερόμενα μαθήματα και οι διδάσκοντες. Επιπρόσθετα, σε ετήσια βάση διοργανώνεται ημερίδα ενημέρωσης των πρωτοετών φοιτητών/τριών, σχετικά με την επιλογή κατεύθυνσης με ομιλίες καθηγητών από τις τρεις κατευθύνσεις, όπου παρουσιάζεται το ειδικότερο πρόγραμμα σπουδών και οι επαγγελματικές προοπτικές κάθε κατεύθυνσης.

Χ. Άποψη αποφοίτων, συναφών επιστημονικών οργανώσεων και εργοδοτών που δραστηριοποιούνται σε σχετικούς κλάδους για ΠΠΣ

Η συμμετοχή των αποφοίτων του ΤΑΑ στη διαμόρφωση του ΠΠΣ είναι σημαντική καθώς η διαδικασία αναμόρφωσης ανατροφοδοτείται με απόψεις και προτάσεις προκειμένου να είναι όσο το δυνατόν πιο αποτελεσματική και ολοκληρωμένη. Η συγκεκριμένη συμμετοχή των αποφοίτων αποτέλεσε και πρόταση της εξωτερικής αξιολόγησης. Σημαντική συνεισφορά αποτελεί ο θεσμός της Πρακτικής Άσκησης, μέσω της οποίας διατηρείται ένα σταθερό σημείο επαφής του ακαδημαϊκού προσωπικού με την αγορά εργασίας, καθώς επίσης και οι εκτενείς επαφές των μελών ΔΕΠ με αποφοίτους, επαγγελματικούς φορείς και επιχειρήσεις, καθώς και επιστημονικές οργανώσεις.

ΧΙ. Ενσωμάτωση των νέων γνώσεων στο ΠΠΣ

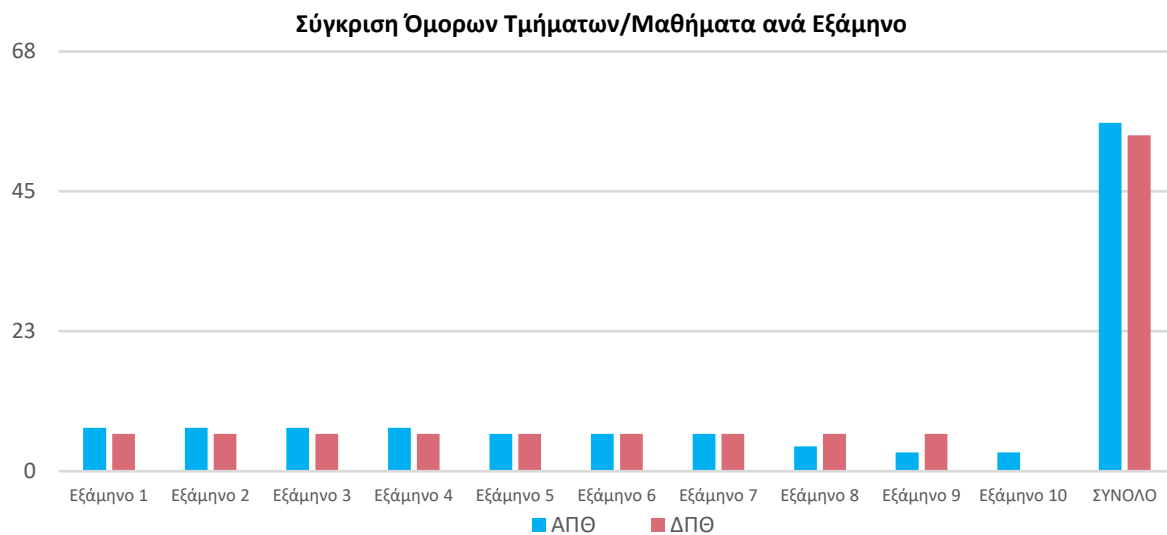
Η πρόοδος της έρευνας και της επιστήμης στη σύγχρονη εποχή και ο εμπλουτισμός της γεωπονικής γνώσης καθιστά αναγκαία την επικαιροποίηση της ύλης των μαθημάτων, ενσωματώνοντας νέες πληροφορίες. Σημαντικό ρόλο σε αυτό είναι η σταθερή συνεργασία με την αγορά εργασίας αλλά και τυχόν επαγγελματικούς συλλόγους και διεθνείς επιστημονικούς οργανισμούς και εταιρείες. Τα μέλη ΔΕΠ του ΤΑΑ συμμετέχουν ενεργά σε Εθνικούς Φορείς, όπως το ΓΕΩΤΕΕ (Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας), η Εταιρεία Αγροτικής Οικονομίας, η Εντομολογική Εταιρεία Ελλάδος, η Πανελλήνια Ένωση Βιολόγων, η Ελληνική Ζιζανιολογική Εταιρεία καθώς και σε διεθνείς επιστημονικούς οργανισμούς (International Organization of Biological Control, European Association of Agricultural Economics) οι οποίοι προσφέρουν συνεχώς διαρκή ενημέρωση για τις νέες εξελίξεις και γνώσεις. Επιπλέον, η ενσωμάτωση νέων γνώσεων πραγματοποιείται και μέσω του ερευνητικού έργου των μελών ΔΕΠ σε κάθε ερευνητικό αντικείμενο, μέσω παρακολούθησης και συμμετοχής σε διεθνή επιστημονικά συνέδρια, σε διεθνείς επιστημονικούς οργανισμούς, καθώς επίσης και στην επικαιροποίηση της ύλης των μαθημάτων.

Για τον λόγο αυτό είναι απαραίτητη η επιτροπή προγράμματος σπουδών η οποία συνεδριάζει τακτικά μετά το τέλος κάθε εξαμήνου καθώς και τον Μάιο, με απώτερο στόχο την εκτίμηση και

επικαιροποίηση του ΠΠΣ και την ενσωμάτωση οποιαδήποτε αναπροσαρμογής και μικρής έκτασης επικαιροποίησης της ύλης των μαθημάτων προτείνεται.

XII. Συγκριτική αξιολόγηση με αλλά ΠΠΣ ΑΕΙ του εσωτερικού/εξωτερικού

Η σύγκριση του προγράμματος σπουδών του ΤΑΑ γίνεται με τα όμορα Τμήματα του ιδίου αντικειμένου βάσει ΦΕΚ, και συγκεκριμένα με το Τμήμα Γεωπονίας του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Α.Π.Θ.), τόσο όσον αφορά τη δομή του Τμήματος αλλά και του ΠΠΣ. Η σύγκριση υποδεικνύει ότι το προτεινόμενο πρόγραμμα σπουδών επιφέρει το μικρότερο φόρτο μαθημάτων στους φοιτητές/τριες (Εικόνα 1), τόσο ανά εξάμηνο όσο και στο σύνολο των μαθημάτων που προσφέρονται. Παρόμοια κατάσταση παρουσιάζει το Α.Π.Θ., ενώ είναι εμφανής η ορθολογική και ισόποση κατανομή των μαθημάτων ανά εξάμηνο στο υφιστάμενο πρόγραμμα σπουδών αποτέλεσμα της μείωσης των προσφερόμενων μαθημάτων έπειτα από τις υποδείξεις της έκθεσης εξωτερικής αξιολόγησης. Με την μείωση αυτή επιτυγχάνεται επίσης ορθολογικότερη διαχείριση του υφισταμένου ανθρωπίνου δυναμικού.

Σε ότι αφορά παρόμοια Τμήματα του ιδρυμάτων της αλλοδαπής, το ΤΑΑ παρακολουθεί τους σχετικούς δείκτες από ΑΕΙ του εξωτερικού και υιοθετεί τις καλές πρακτικές στο επίπεδο των δυνατοτήτων του. Επιπλέον, η διεπιστημονικότητα του Τμήματος που εκφράζεται μέσω των τριών κατευθύνσεων (Διαχείρισης Φυτικής Παραγωγής, Φυτοπροστασίας και Περιβάλλοντος, Αγροτικής Οικονομίας και Διοίκησης Αγροτικών Επιχειρήσεων, Επιστήμης και Τεχνολογίας Τροφίμων) καθώς και της απονομής Integrated Master (5ετές πρόγραμμα σπουδών), αποτελεί ένα πλεονέκτημα σε σχέση με Τμήματα της αλλοδαπής που προσφέρουν 3ετή ή 4ετή προγράμματα σπουδών.

XIII. Η ομαλή μετάβαση των φοιτητών στα διάφορα στάδια σπουδών

Η δομή του ΠΠΣ έχει διαμορφωθεί με τέτοιο τρόπο ούτως ώστε να οδηγεί τους φοιτητές/τριες στην ομαλή μετάβαση τους στα διάφορα στάδια σπουδών. Το ΠΠΣ αποτελείται από δύο κύκλους μαθημάτων. Ο πρώτος κύκλος κατά το πρώτο και το δεύτερο έτος των σπουδών αποτελείται από μαθήματα υποβάθρου, ενώ ο δεύτερος κατά το τρίτο, τέταρτο και πέμπτο έτος σπουδών από μαθήματα ειδίκευσης. Στον πρώτο κύκλο οι φοιτητές/τριες διδάσκονται καταρχήν

υποχρεωτικά βασικά μαθήματα των θετικών επιστημών όπως Οργανική Χημεία, και Στατιστική, εισαγωγικά μαθήματα Γεωπονίας αλλά και βασικά μαθήματα υποβάθρου (Ανατομία και Μορφολογία Φυτών, Πολιτική Οικονομία, Γενική Οικολογία και Φυσιολογία Φυτών). Παράλληλα προσφέρονται και κάποια υποχρεωτικά επιλογής μαθήματα, όπως Φυσική, Αγροτική Κοινωνιολογία, Μοριακή Βιολογία, Γενική Ζωολογία, Γενική Ζωοτεχνία, Ανόργανη Χημεία και Εισαγωγή στους Η/Υ. Με τα μαθήματα αυτά οι φοιτητές/τριες εισάγονται στα αντικείμενα της Γεωπονίας και αποκτούν το απαραίτητο γνωστικό υπόβαθρο για να συνεχίσουν στον επόμενο κύκλο. Στον δεύτερο κύκλο περιλαμβάνονται τόσο υποχρεωτικά μαθήματα όσο και υποχρεωτικά επιλογής με τα οποία οι φοιτητές/τριες τώρα πια εμβαθύνουν ουσιαστικά στη Γεωπονική επιστήμη, ενώ αποκτούν και επαφή με την ύπαιθρο μέσω των εργαστηριακών ασκήσεων υπαίθρου εφαρμόζοντας στην πράξη τη γνώση που αποκόμισαν από τη θεωρία και τις εργαστηριακές ασκήσεις των μαθημάτων. Επίσης, στον κύκλο αυτό περιλαμβάνεται και ένας αριθμός από μαθήματα επιλογής, τα οποία βοηθούν τους φοιτητές/τριες να εξειδικευτούν περισσότερο στα διάφορα επιμέρους γνωστικά αντικείμενα της Γεωπονίας.

Έχοντας ολοκληρώσει επιτυχώς τους δύο κύκλους του ΠΠΣ και έχοντας κάνει κτήμα τους τη Γεωπονική γνώση, οι φοιτητές/τριες είναι έτοιμοι για να μετάβουν ομαλά στον επόμενο κύκλο σπουδών και να ακολουθήσουν ένα Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών, και στη συνέχεια εφόσον τον ολοκληρώσουν θα έχουν τα εφόδια να συνεχίσουν στον δεύτερο κύκλο μεταπτυχιακών σπουδών με την εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής.

XIV. Ορθολογική κατανομή μαθημάτων σύμφωνα με το σύστημα ECTS

Η ομαλή μετάβαση των σπουδαστών μεταξύ των δύο κύκλων του ΠΠΣ γίνεται με την ομαλή κατανομή των μαθημάτων στους δύο κύκλους και ειδικότερα σε κάθε εξάμηνο. Η επιτροπή προγράμματος σπουδών, κατά τη διάρκεια κατάρτισης του προγράμματος έλαβε υπόψη το φόρτο εργασίας κάθε μαθήματος σύμφωνα με το σύστημα ECTS. Με αυτόν τον τρόπο τα μαθήματα που επιλέγουν οι φοιτητές/τριες (υποχρεωτικά ή υποχρεωτικά επιλογής) κατανέμονται με τέτοιο τρόπο, ούτως ώστε σε κάθε εξάμηνο να συμπληρώνονται 30 ECTS μονάδες. Οι μονάδες αυτές υποδηλώνουν τον αποδεκτό μέγιστο φόρτο εργασίας των φοιτητών ανά εξάμηνο φοίτησης. Οι φοιτητές/τριες του ΤΑΑ θα έχουν ολοκληρώσει τις σπουδές τους με το πέρας δέκα εξαμήνων που απαιτούνται για την λήψη πτυχίου και έχοντας συγκεντρώσει 300 ECTS μονάδες, συμπεριλαμβανομένου και της πτυχιακής εργασίας στο τελευταίο εξάμηνο σπουδών.

XV. Εργασιακή εμπειρία φοιτητών

Ο θεσμός της Πρακτικής Άσκησης αποτελεί το θεσμό μέσω του οποίου οι φοιτητές/τριες του ΤΑΑ έχουν τη δυνατότητα να έχουν κάποια εργασιακή εμπειρία σε πραγματικές συνθήκες εργασίας. Κατά τη διάρκεια της Πρακτικής Άσκησης δίνεται η ευκαιρία στους φοιτητές/τριες να εφαρμόσουν στην πράξη τις γεωπονικές γνώσεις που απέκτησαν και να εκπαιδευτούν σε πραγματικές συνθήκες εργασίας σε φορείς του Ιδιωτικού και του Δημόσιου τομέα, αποκτώντας με αυτόν τον τρόπο μία σημαντική πρώτη εμπειρία με την αγορά εργασίας.

XVI. Διασύνδεση της διδασκαλίας με την έρευνα

Βασικός προσανατολισμός του ΠΠΣ είναι η διασύνδεση της διδασκαλίας με την έρευνα. Αυτό επιτυγχάνεται καθώς αρκετά από τα μαθήματα που διδάσκουν τα μέλη ΔΕΠ του ΤΑΑ αποτελούν

και τα ερευνητικά αντικείμενά τους, ενώ επιπλέον, αρκετά από τα ερευνητικά αποτελέσματα ή τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται έχουν ενσωματωθεί στην ύλη των μαθημάτων που προσφέρονται. Επιπρόσθετα, οι χώροι που διενεργούνται τα εργαστήρια, κυρίως για τους φοιτητές/τριες των κατευθύνσεων Διαχείρισης Φυτικής Παραγωγής, Φυτοπροστασίας και Περιβάλλοντος καθώς και της Επιστήμης και Τεχνολογίας Τροφίμων, αποτελούν και τους χώρους στους οποίους εργάζονται επιστημονικά οι αντίστοιχοι διδάσκοντες. Με αυτόν τον τρόπο, οι φοιτητές/τριες εκπαιδεύονται σε περιοχές με ερευνητικό ενδιαφέρον. Τέλος, σημαντικό ρόλο στη διασύνδεση της διδασκαλίας με την έρευνα διαδραματίζει και η ανάθεση και εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας στο εαρινό εξάμηνο του πέμπτου έτους του προγράμματος σπουδών. Κυρίως, για το λόγο ότι η ανάθεση των πτυχιακών εργασιών σε φοιτητές/τριες, τις περισσότερες φορές συνδέεται με τα ερευνητικά ενδιαφέροντα ή ερευνητικά προγράμματα των μελών ΔΕΠ του ΤΑΑ.

3. ΦΟΙΤΗΤΟΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗ, ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

Οι εφαρμοζόμενες μέθοδοι/διαδικασίες διδασκαλίας και μάθησης στο ΤΑΑ δεν αναπτύσσονται χωριστά στην παρούσα πρόταση, καθώς το ΤΑΑ αναγνωρίζει αμφότερες ως πτυχές μίας ενιαίας μεθόδου/διαδικασίας όπου η έμφαση μεταφέρεται από την/τον καθηγήτρια/τή στην/στον φοιτήτρια/τη, στην/στον οποία/ο αναπτύσσονται οι αναγκαίες δεξιότητες και πρακτικές που ενισχύουν την αίσθηση αυτονομίας, αλλά και της ευθύνης που αυτό συνεπάγεται τόσο στην υλοποίηση όσο και στην αξιολόγηση της μαθησιακής διαδικασίας. Ως εκ τούτου, η έμφαση μετατοπίζεται από την παροχή γνώσης στην ανάπτυξη της αναγκαίας κριτικής ικανότητας για την ουσιαστική αξιοποίηση και ενίσχυση της δια βίου μάθησης. Οι φοιτήτριες/τές επιλέγουν διαρκώς το αντικείμενο και το περιεχόμενο των σπουδών τους καθ' όλη τη διάρκεια της φοίτησής τους μέσω των υποχρεωτικών και των επιλογής μαθημάτων (κορμού και κατεύθυνσης) που καθορίζουν τα απαραίτητα γνωστικά εφόδια κάθε ακαδημαϊκής περιοχής. Επιπρόσθετα, το ΤΑΑ προσφέρει ένα ευέλικτο και δυναμικό ΠΠΣ, το οποίο δίνει τη δυνατότητα στις/στους φοιτήτριες/τές να επιλέγουν την κατεύθυνση που τους ενδιαφέρει ανάλογα με την κλίση τους, τις επαγγελματικές τους προσδοκίες και τα ερευνητικά τους ενδιαφέροντα. Ως εκ τούτου, τους δίνεται η δυνατότητα να επιλέξουν οι ίδιοι τις δεξιότητες που θέλουν να αποκτήσουν και επομένως με τον τρόπο αυτό ενισχύεται περαιτέρω η φοιτητοκεντρική μάθηση.

Ο σχεδιασμός του ΠΠΣ έλαβε υπ' όψη πρωτίστως τις ανάγκες των φοιτητών καθώς και τις επισημάνσεις της έκθεσης εξωτερικής αξιολόγησης, έτσι ώστε να υπάρχει μείωση του φόρτου εργασίας των σπουδαστών όπως επίσης και εφαρμογή της φοιτητοκεντρικής μάθησης και διδασκαλίας. Οι φοιτητές/τριες του ΤΑΑ που παρακολουθούν το ΠΠΣ, είναι προφανές, ότι έχουν διαφορετικά χαρακτηριστικά και ανάγκες και αντιμετωπίζουν διαφορετικά προβλήματα. Σε ένα τόσο ετερογενές σύνολο υπάρχουν περιπτώσεις σπουδαστών που αντιμετωπίζουν μαθησιακές δυσκολίες (π.χ. δυσλεξία) ή προβλήματα που δεν επιτρέπουν την επαρκή παρακολούθηση του ΠΠΣ. Ως εκ τούτου, τέτοιου είδους περιπτώσεις αντιμετωπίζονται με ελαστικότητα και την ανάλογη υποστήριξη από τους διδάσκοντες. Επίσης, προσφέρεται η δυνατότητα, στους φοιτητές/τριες που αντιμετωπίζουν συγκεκριμένα προβλήματα, για διαφορετική παρακολούθηση και αξιολόγηση του μαθήματος, έπειτα από σχετικό αίτημά τους προς τη ΓΣ του ΤΑΑ. Η σχετική μέριμνα επεκτείνεται και σε περιπτώσεις διακοπής των σπουδών εφόσον υπάρχει ανάγκη.

I. Μάθηση και Διδασκαλία

Σε αρκετά μαθήματα η διδασκαλία χωρίζεται σε θεωρία και εργαστήρια. Οι περισσότερες ώρες θεωρητικής διδασκαλίας πραγματοποιούνται με τη μορφή διάλεξης, ενώ δίνεται η δυνατότητα στους φοιτητές/τριες προσωπικής μελέτης του σχετικού υλικού των μαθημάτων, μέσω της της ηλεκτρονικής πλατφόρμας «eclass». Με αυτόν τον τρόπο οι φοιτητές/τριες έχουν τη δυνατότητα ενεργό συμμετοχής στη διαδικασία της μάθησης. Επιπρόσθετα, πέραν των διαλέξεων, μία σημαντική μέθοδος διδασκαλίας είναι η ανάθεση προσωπικών ή ομαδικών γραπτών εργασιών, τις οποίες οι φοιτητές/τριες μπορούν να τις παρουσιάσουν προφορικά μπροστά σε κοινό, έπειτα από σχετική ενημέρωση του υπεύθυνου διδάσκοντα. Οι εργασίες αυτές αναφέρονται σε μία πληθώρα ερευνητικών θεμάτων και μπορεί να είναι είτε βιβλιογραφικής φύσεως, είτε να αφορούν την ολοκλήρωση μίας σχετικά μικρής έρευνας.

Παράλληλα για τους φοιτητές που έχουν μαθησιακές δυσκολίες ή προβλήματα, τα μέλη ΔΕΠ προσπαθούν να τα ενισχύσουν είτε ανεπίσημα με συζήτηση λύνοντας απορίες ή επίσημα μέσα από το θεσμό του Συμβούλου Καθηγητή όπου σε κάθε μέλος αναλογεί ένας αριθμός συγκεκριμένων φοιτητών από κάθε έτος και στον οποίο μπορούν να αποταθούν για να επιλύσουν ακαδημαϊκά ή μαθησιακά προβλήματα. Όσον αφορά στη διασφάλιση ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών του ΤΑΑ προς τους φοιτητές/τριες δίνεται έμφαση σε διαδικασίες αντιμετώπισης ειδικών περιπτώσεων, όπως είναι οι φοιτητές/τριες ΑΜΕΑ ή οι φοιτητές/τριες από μειονότητες.

Γίνεται προσπάθεια από τους διδάσκοντες έτσι ώστε οι φοιτητές/τριες να έχουν όσο το δυνατόν μεγαλύτερη ανάμειξη στην εκπαιδευτική διαδικασία, τόσο στη διάρκεια των θεωρητικών μαθημάτων όσο και στις εργαστηριακές ασκήσεις. Ειδικότερα οι εργαστηριακές ασκήσεις, περιλαμβάνουν τη συλλογή ή επεξεργασία μετρήσεων ή/και δεδομένων και εξαγωγή συμπερασμάτων. Οι φοιτητές/τριες εργάζονται ατομικά ή σε ομάδες των 2 ή το πολύ 3 ατόμων και έχουν την ευκαιρία να εφαρμόσουν τις γνώσεις που αποκόμισαν από τη θεωρητική διδασκαλία. Σε κάθε εργαστήριο, και ειδικότερα σε αυτά που απαιτούν μικροσκόπια, γίνεται προσπάθεια τα τμήματα των σπουδαστών να είναι ολιγομελή. Σε αυτό δεν βοηθά η έλλειψη διδακτικού προσωπικού, εντούτοις προσφέρεται επικουρικό διδακτικό έργο από υποψήφιους διδάκτορες αλλά και μέλη ΕΔΙΠ και ΕΤΕΠ.

Η εκπόνηση πτυχιακής εργασίας όπου η/ο φοιτήτρια/τής αναπτύσσει αυτόνομα τις γνώσεις και τις δεξιότητες του εμβαθύνοντας στα αντικείμενα της γεωπονίας, ενισχύει την αίσθηση αυτονομίας του φοιτητή και παράλληλα εξασφαλίζει την επαρκή καθοδήγηση και υποστήριξη από τον διδάσκοντα. Κάθε φοιτήτρια/τής μπορεί να ενημερωθεί για τα ερευνητικά ενδιαφέροντα κάθε διδάσκοντα, όπως επίσης και για τα ερευνητικά εργαλεία που χρησιμοποιεί από την ιστοσελίδα του ΤΑΑ. Η/ο φοιτήτρια/τής επιλέγει τον διδάσκοντα που θα την/τον επιβλέψει στην εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας, κατά τη διάρκεια της οποίας θα πρέπει να υπάρχει αμοιβαίος σεβασμός και συνεργασία, προκειμένου να επιτευχθούν οι επιδιωκόμενοι μαθησιακοί στόχοι. Από τη μία πλευρά ο διδάσκων θα πρέπει να είναι συνεπής στις διδακτικές υποχρεώσεις και αρωγός στη μαθησιακή διαδικασία, ενώ η/ο φοιτήτρια/τής, θα πρέπει να είναι τυπικός, να παρακολουθεί ανελλιπώς τα εργαστήρια και τις διαλέξεις που προβλέπονται από ΠΠΣ, και να ολοκληρώνει στην ώρα του το φόρτο εργασίας που του έχει ανατεθεί.

Κατά την έναρξη κάθε ακαδημαϊκού έτους, το ΤΑΑ ορίζει μέλη Δ.Ε.Π. ως Ακαδημαϊκούς Συμβούλους Σπουδών (ΑΣΣ) για τους νεοεισακτέους φοιτητές. Έργο των συμβούλων είναι η ενημέρωση των φοιτητών του Τμήματος σχετικά με ζητήματα που αφορούν τις σπουδές τους (καθοδήγηση και παροχή κατευθύνσεων και συμβουλών). Η κατανομή των νεοεισερχόμενων φοιτητών στους ΑΣΣ είναι αναλογική και ο επιμερισμός τους γίνεται με αλφαβητική σειρά. Οι ΑΣΣ επιλέγουν τον τρόπο επικοινωνίας και βοήθειας των φοιτητών που τους ανατίθεται. Ο κάθε ΑΣΣ ανακοινώνει συγκεκριμένες ώρες συνάντησης με τους φοιτητές. Οι φοιτητές επικοινωνούν με τον/την ΑΣΣ και από κοινού καθορίζουν τον χρόνο συνάντησής τους.

II. Αξιολόγηση διδακτικού έργου

Σύμφωνα με τον οδικό χάρτη διαδικασιών Διασφάλισης Ποιότητας που έχει καταθέσει η ΜΟΔΙΠ και στον οποίο περιγράφεται η διαδικασία αποτίμησης του διδακτικού έργου, η ΟΜΕΑ του ΤΑΑ, με την έναρξη των μαθημάτων κάθε διδακτικού εξαμήνου, συνεδριάζει και υποβάλλει στη

Γενική Συνέλευση του ΤΑΑ τις καταστάσεις με τα μαθήματα στα οποία προγραμματίζεται αποτίμηση του διδακτικού έργου. Μετά την έγκριση των καταλόγων μαθημάτων από τη Γενική Συνέλευση του ΤΑΑ, η Γραμματεία διαβιβάζει στη Γραμματεία ΜΟΔΙΠ τα αντίστοιχα Έντυπα Παροχής Στοιχείων Αποτιμώμενου Έργου υπογεγραμμένα από τον Πρόεδρο του ΤΑΑ και τον Συντονιστή ΟΜΕΑ. Η διαδικασία ηλεκτρονικής συμπλήρωσης των ερωτηματολογίων πραγματοποιείται κατά τη διάρκεια της 8ης έως και 10ης εβδομάδας κάθε διδακτικού εξαμήνου, καθώς θα πρέπει οι φοιτητές/τριες να έχουν διαμορφώσει άποψη για το μάθημα. Η ανωτέρω διαδικασία πραγματοποιείται και για τα δύο διδακτικά εξάμηνα κάθε ακαδημαϊκού έτους.

Οι φοιτητές/τριες συμπληρώνουν κάθε εξάμηνο για όλα τα διδασκόμενα μαθήματα τα Ερωτηματολόγια Αποτίμησης Διδακτικού Έργου, Εργαστηριακού έργου και Διδασκόντων, όπως αυτά έχουν καθοριστεί από την ΜΟΔΙΠ και σύμφωνα με τα παραπάνω. Μέχρι το Ακαδημαϊκό έτος 2015 τα Ερωτηματολόγια Αποτίμησης ήταν έντυπα, ενώ από το Ακαδημαϊκό έτος 2016 αυτά συμπληρώνονται από τους φοιτητές ηλεκτρονικά ερωτηματολόγια και πρακτικό εσωτερικής αξιολόγησης. Μέσα από την αξιολόγηση οι φοιτητές προσφέρουν τη γνώμη τους για τη διδασκαλία και τη διαδικασία μάθησης που τους προσφέρεται και παράλληλα εκφράζουν τυχόν παράπονα τους. Η αξιολόγηση των μαθημάτων, του Εργαστηριακού έργου όσο και των διδασκόντων, αποτελεί ένα σημαντικό εργαλείο επανατροφοδότησης σχετικά με την εκπαιδευτική διαδικασία.

Η ΟΜΕΑ του Τμήματος συγκεντρώνει το υλικό και καταγράφει τα αποτελέσματα της αξιολόγησης τα οποία και κοινοποιεί στο Τμήμα και στην ΜΟΔΙΠ. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης για κάθε μάθημα, εργαστηριακό έργο αλλά και διδάσκοντα αναρτώνται στο Πληροφοριακό Σύστημα της ΜΟΔΙΠ. Έτσι, είναι προσβάσιμα σε κάθε μέλος ΔΕΠ που το αφορά ούτως ώστε να καταβάλλονται προσπάθειες βελτίωσης σε σημεία που υστερεί. Επιπρόσθετα, η ΟΜΕΑ του Τμήματος συνεδριάζει συχνά για θέματα που αφορούν την αξιολόγηση και την εκπαιδευτική διαδικασία, ενώ μια φορά το έτος ενημερώνει με εισήγηση προς τη Συνέλευση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης της προηγούμενης ακαδημαϊκής χρονιάς. Τα αποτελέσματα αυτά αποτελούν τον κορμό για τη βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και συμπεριλαμβάνονται στην ετήσια έκθεση αυτοαξιολόγησης της ΟΜΕΑ.

Τα αποτελέσματα γνωστοποιούνται στα μέλη ΔΕΠ, προκειμένου να γίνει αποτελεσματικότερος ο σχεδιασμός της διδασκαλίας τους, και παράλληλα ενημερώνεται η επιτροπή προγράμματος σπουδών προκειμένου να προχωρήσει στις απαραίτητες διαρθρωτικές αλλαγές. Στοιχεία από την αξιολόγηση των φοιτητών, υπάρχουν για τα τελευταία εννέα ακαδημαϊκά έτη (2008-2009 έως και 2016-2017), παρέχοντας μία πολύ καλή δεξαμενή στοιχείων με την άποψη των φοιτητών για την παρακολούθηση μαθημάτων, για την ποιότητα των συγγραμμάτων και των παν/κών σημειώσεων, για την ποιότητα της διδασκαλίας και των εργαστηριακών ασκήσεων και τα οποία έλαβε υπόψη της η ΕΠΠΣ για το σχεδιασμό του ΠΠΣ.

III. Αξιολόγηση Φοιτητών

Η αξιολόγηση των φοιτητών πραγματοποιείται με γνώμονα πάντα τα μαθησιακά αποτελέσματα κάθε μαθήματος. Οι μέθοδοι αξιολόγησης/εξετάσεων που μπορεί να εφαρμόσει ο κάθε διδάσκων διαφέρουν, και μπορεί να περιλαμβάνουν γραπτές ή και προφορικές εξετάσεις, εργασίες, ή κάποιο συνδυασμό. Επιπλέον, υπάρχει η πιθανότητα κάποιος διδάσκων να επιλέξει

την ενδιάμεση εξέταση, μέσω εξετάσεων προόδου. Η τελική βαθμολογία του μαθήματος, τα κριτήρια αξιολόγησης και η μέθοδος αξιολόγησης, καθορίζονται από τον διδάσκοντα και αναφέρονται αναλυτικά στο περίγραμμα κάθε μαθήματος και στον οδηγό σπουδών.

Οι πολλαπλοί τρόποι αξιολόγησης που υπάρχουν συνήθως στα περισσότερα μαθήματα διευκολύνουν τον φοιτητή/τρια να επιτύχει τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα. Επιπλέον, οι φοιτητές/τριες εξετάζονται κατά τη διάρκεια της κανονικής και της επαναληπτικής εξέτασης του Σεπτεμβρίου, ενώ έχουν το δικαίωμα να επαναλάβουν την εξέταση όσες φορές θέλουν μέχρι να επιτύχουν. Η/ο φοιτητήρια/τής δικαιούται να εξεταστεί μόνο σε μάθημα, που έχει δηλώσει να παρακολουθήσει κατά το συγκεκριμένο εξάμηνο, ενώ όσοι δεν έχουν υποβάλει δήλωση μαθημάτων ή έχουν υποβάλει εκπρόθεσμες δηλώσεις δεν γίνονται δεκτοί στις εξετάσεις του εξαμήνου.

Η αξιολόγηση των φοιτητών αποτυπώνει το βαθμό επίτευξης των αναμενόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων. Σε αρκετές περιπτώσεις τα αποτελέσματα δεν είναι τα αναμενόμενα, και αρκετοί φοιτητές/τριες δεν ολοκληρώνουν με επιτυχία τις εξετάσεις τους. Όταν στη διδασκαλία ενός μαθήματος συμμετέχουν περισσότεροι από ένας διδάσκοντες, η αξιολόγηση γίνεται από το σύνολό τους. Υπάρχει η περίπτωση κάποιος φοιτητής/τρια να αποτύχει περισσότερες από τρεις φορές σε ένα μάθημα. Στην περίπτωση αυτή, έπειτα από σχετικό αίτημα, με απόφαση του Κοσμήτορα εξετάζεται από τριμελή επιτροπή καθηγητών της Σχολής ΕΓΔ, οι οποίοι έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο και ορίζονται από τον Κοσμήτορα. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης διδάσκων. Οι φοιτητές/τριες όταν έχουν τυχόν παράπονα σχετικά με τη διδασκαλία και την αξιολόγηση των μαθημάτων, όταν δεν υπάρχει λύση μεταξύ τους, μπορούν να αποταθούν στο θεσμό του Συμβούλου Καθηγητή, είτε στον Πρόεδρο του Τμήματος. Συνολικά, η αξιολόγηση των φοιτητών/τριών είναι μία συγκεκριμένη διαδικασία που εφαρμόζεται δίκαια σε όλους τους φοιτητές/τριες και διεξάγεται σύμφωνα με όσα έχουν ορισθεί από το Τμήμα, τη Σύγκλητο και Πανεπιστήμιο.

IV. ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΕΠΙΔΟΣΗΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα δεδομένα που αφορούν την επίδοση των φοιτητών στο ΤΑΑ και αναφέρονται στη χρονική περίοδο 2010-2011 έως 2019-2020. Τα στοιχεία αυτά αντλήθηκαν από το Σύστημα Διαχείρισης Δεδομένων Ποιότητας του ΔΠΘ και σύμφωνα με αυτά, όσον αφορά στον αριθμό των εγγεγραμμένων φοιτητών, παρατηρείται μία σχετική αύξηση σε ένα ποσοστό 29,7% τα τελευταία πέντε χρόνια (Πίνακας 1), ενώ οι φοιτητρίες/τές που δεν έχουν ολοκληρώσει τις σπουδές σε N+2 χρόνια παρουσιάζουν μία έντονα αυξητική τάση σε ποσοστό 13,4%.

Πίνακας 1 Εξέλιξη του συνόλου των εγγεγραμμένων φοιτητών του Τμήματος σε όλα τα έτη

		Προηγ. έτος (2019 - 2020)	Τρέχον έτος - 2 (2018 - 2019)	Τρέχον έτος - 3 (2017 - 2018)	Τρέχον έτος - 4 (2016 - 2017)
Προπτυχιακοί	Σύνολο	1141	1055	1051	1006
	Κανονικοί (ν έτη φοίτησης)	695	605	656	692
	Φοιτητές μετά τα ν έτη και έως ν+2	156	208	172	116
	Φοιτητές πέραν των ν+2 ετών	290	242	223	198
Μεταπτυχιακοί (Σύνολο)		0	0	0	0
Διδακτορικοί	Σύνολο	0	0	0	0
	N3685/20083	0	0	0	0
	Άλλοι	0	0	0	0
Ποσοστό φοιτητών επί των εγγεγραμμένων που ΔΕΝ ολοκλήρωσαν τις σπουδές τους σε Ν+2 χρόνια		25,42	22,94	21,22	19,68

Σχετικά με την εξέλιξη του αριθμού των αποφοίτων του ΠΠΣ, σύμφωνα με τον Πίνακα 2, οι αποφοιτήσαντες παρουσιάζουν αυξητική τάση, ενώ ο μέσος όρος διάρκειας φοίτησης των πτυχιούχων είναι περίπου τα 5,5 χρόνια.

Πίνακας 2: Εξέλιξη του αριθμού των αποφοίτων του ΠΠΣ και διάρκεια σπουδών

Αποφοιτήσαντες σε σχέση με τη διάρκεια σπουδών σε έτη											
Διάρκεια Σπουδών	5	6	7	8	9	10	11	12	Σύνολο	Δεν έχουν αποφοιτήσει (καθυστερούντες)	Μέσος όρος διάρκειας φοίτησης πτυχιούχων
Έτος Αποφοίτησης											
Τρέχον έτος - 7 (2013-2014)	20	0	0	0	0	0	0	0	20	6	5,00
Τρέχον έτος - 6 (2014-2015)	16	8	0	0	0	0	0	0	24	11	5,33
Τρέχον έτος - 5 (2015-2016)	12	15	8	0	0	0	0	0	35	13	5,89
Τρέχον έτος - 4 (2016-2017)	23	13	7	3	0	0	0	0	46	31	5,78
Τρέχον έτος - 3 (2017-2018)	46	10	6	4	1	0	0	0	67	43	5,57
Τρέχον έτος - 2 (2018-2019)	52	22	8	2	2	0	0	0	86	71	5,60
Προηγ. Έτος (2019-2020)	22	23	10	1	1	1	0	0	58	109	5,95

Ενδιαφέρον επίσης παρουσιάζει ο μέσος όρος της βαθμολογίας στο σύνολο των αποφοίτων τα τελευταία τέσσερα χρόνια, ο οποίος σύμφωνα με τον Πίνακα 3 κυμαίνεται περίπου στο επτά (7).

Πίνακας 3: Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του ΠΠΣ

Έτος Αποφοίτησης	Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	Κατανομή Βαθμών (ποσοστό επί τοις % επί του συνόλου των αποφοιτησάντων)				Μέσος όρος Βαθμολογίας (στο σύνολο των αποφοίτων)
		5.0-5.9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
Τρέχον έτος - 7 (2013-2014)	31	0,00	48,39	51,61	0,00	7,08
Τρέχον έτος - 6 (2014-2015)	55	0,00	67,27	32,73	0,00	6,96
Τρέχον έτος - 5 (2015-2016)	60	0,00	53,33	43,33	3,33	7,09
Τρέχον έτος - 4 (2016-2017)	64	0,00	50,00	46,88	3,13	7,04
Τρέχον έτος - 3 (2017-2018)	106	0,00	52,83	46,23	0,94	7,02
Τρέχον έτος - 2 (2018-2019)	77	0,00	49,35	50,65	0,00	7,06
Προηγ. Έτος (2019-2020)	49	0,00	65,31	32,65	2,04	6,94
Σύνολο	479					

4. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ, ΣΤΑΔΙΑ ΦΟΙΤΗΣΗΣ, ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΛΗΨΗ ΠΤΥΧΙΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

I. Εισαγωγή Φοιτητών

Το Τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης διαθέτει τις απαραίτητες διαδικασίες και εργαλεία για τη συλλογή πληροφοριών σχετικών με την πρόοδο των φοιτητών, τη διευκόλυνσή τους και την υλοποίηση ανάλογων διορθωτικών ενεργειών. Η εκπαιδευτική δυναμικότητα του ΤΑΑ διαμορφώνεται σύμφωνα με τα στοιχεία του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Εθνικού Συστήματος Ποιότητας (ΟΠΕΣΠ 2020, έτος αναφοράς 2019/20) στο 209,17% (ετήσιο ποσοστό προσφερόμενων θέσεων στις Πανελλήνιες ως προς τις προτεινόμενες θέσεις από το Τμήμα), 145% (ετήσιο ποσοστό νεοεισαχθέντων φοιτητών ως προς τις προτεινόμενες θέσεις από το Τμήμα) και 7,27% (ετήσιο ποσοστό νεοεισαχθέντων φοιτητών ως προς τους εγγεγραμμένους). Η δυναμικότητα αυτή θα έπρεπε να προσδιορίζεται από τον υπάρχοντα διαθέσιμο προσωπικό αλλά και τον κτιριακό και εργαστηριακό εξοπλισμό του ΤΑΑ. Η καθορισμός του αριθμού και η επιλογή των εισαχθέντων φοιτητών γίνεται από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων. Τα ανωτέρω ποσοστά αναδεικνύουν την ανάγκη καθορισμού των εισακτέων φοιτητών βάσει των πραγματικών δυνατοτήτων του Τμήματος, όπως αυτές αποτυπώνονται στις προτεινόμενες θέσεις. Διασφάλιση της κάλυψης αυτών των θέσεων (μέγιστη απόκλιση 10%) αποτελεί βασικό κριτήριο ποιότητας και βιωσιμότητας του Τμήματος.

Επίσης, δίνεται η δυνατότητα εισαγωγής στο ΠΠΣ αποφοίτων άλλων Τμημάτων ΑΕΙ της χώρας μετά από κατατακτήριες εξετάσεις που καθορίζονται από τη Συνέλευση του ΤΑΑ. Η εξέταση πραγματοποιείται σε τρία μαθήματα κορμού αντιπροσωπευτικά των τριών κατευθύνσεων του ΤΑΑ. Η εξεταστέα ύλη, ο χρόνος πραγματοποίησης των εξετάσεων και η διαδικασία επιλογής καθορίζονται από τη Συνέλευση του ΤΑΑ.

Για την υποστήριξη των νεοεισερχόμενων φοιτητών το Τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης έχει αποφασίσει τον ορισμό του Ακαδημαϊκών Συμβούλου Σπουδών (ΑΣΣ) για τους νεοεισερχόμενους φοιτητές. Το ρόλο του ΑΣΣ αναλαμβάνουν μέλη ΔΕΠ του ΤΑΑ ανεξαρτήτως βαθμίδας. Κάθε πρωτοετής φοιτητής πληροφορείται το όνομα του ΑΣΣ του κατά την εγγραφή του στο Τμήμα και μπορεί να αξιοποιεί τον καθοδηγητικό ρόλο του καθ' όλη τη διάρκεια των σπουδών του. Η Γραμματεία του Τμήματος, με την λήξη των εγγραφών πρωτοετών φοιτητών ενημερώνει τους ΑΣΣ. Η κατανομή των νεοεισερχόμενων φοιτητών στους ΑΣΣ είναι αναλογική και ο επιμερισμός τους γίνεται με αλφαβητική σειρά. Οι ΑΣΣ επιλέγουν τον τρόπο προσέγγισης και βοήθειας των φοιτητών που τους ανατίθεται. Το έργο των ΑΣΣ αφορά την ενημέρωση και παροχή συμβουλών για οποιοδήποτε θέμα σχετίζεται με την ακαδημαϊκή ζωή των φοιτητών. Ενδεικτικά:

- Ενημερώνουν τους φοιτητές για τις απαιτήσεις του προγράμματος σπουδών, τις παρακολουθήσεις διαλέξεων και εργαστηρίων και τους τρόπους αξιολόγησης μαθημάτων.
- Ενημερώνουν τους φοιτητές για τη διάρθρωση του ΠΠΣ, τα εξάμηνα γενικής υποδομής, γεωπονικής υποδομής και τις τρεις κατευθύνσεις
- Συμβουλεύουν τους φοιτητές για τα μαθήματα επιλογής και την κατάλληλη σειρά λήψης σε συνάρτηση με τα προσωπικά ενδιαφέροντα του καθενός.
- Συζητούν με τους φοιτητές τα αποτελέσματα των εξετάσεων σε μαθήματα και τις επιμέρους δυσκολίες.
- Ενθαρρύνουν τους φοιτητές να έχουν ενεργή παρουσία στα δρώμενα του ΤΑΑ.
- Συμβουλεύουν τους φοιτητές σχετικά με την επιλογή κατεύθυνσης και θέματος πτυχιακής

εργασίας.

- Παρέχουν στους φοιτητές προσωποκεντρικό επαγγελματικό προσανατολισμό για τις επαγγελματικές προοπτικές που έχουν μετά την ολοκλήρωση των σπουδών τους.
- Ενημερώνουν τους φοιτητές για Μεταπτυχιακές Σπουδές (στο Τμήμα, στην Ελλάδα και το εξωτερικό) και τις διάφορες μορφές κινητικότητας (ERASMUS, συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα και επιστημονικά συνέδρια).
- Συζητούν με τους φοιτητές οποιοδήποτε πρόβλημα προσαρμογής, ή άλλο οικογενειακό ή προσωπικό θέμα που επηρεάζει τις σπουδές τους.

Ο κάθε ΑΣΣ ανακοινώνει τις συγκεκριμένες ώρες συνάντησης με τους φοιτητές που συμβουλεύει. Προβλέπονται κατ' ιδίαν συναντήσεις με κάθε φοιτητή και ομαδικές συναντήσεις για θέματα κοινού ενδιαφέροντος και ενίσχυση των αλληλεπιδράσεων μεταξύ των φοιτητών.

Τον πρώτο μήνα έναρξης των μαθημάτων του νέου ακαδημαϊκού έτους, με πρωτοβουλία του Προέδρου και του Συλλόγου Φοιτητών, πραγματοποιείται ειδική εκδήλωση υποδοχής πρωτοετών. Στη συγκεκριμένη εκδήλωση οι πρωτοετείς φοιτητές ενημερώνονται από εκπροσώπους του ΤΑΑ για τις εκπαιδευτικές, ερευνητικές και κοινωνικές δραστηριότητες του ΤΑΑ και για τις γενικότερες κτηριακές και εργαστηριακές υποδομές. Επίσης, πραγματοποιείται εκτενής ανάλυση των συμβουλευτικών δομών και υπηρεσιών (φοιτητικές εστίες, φοιτητική λέσχη) που προσφέρονται από το Ίδρυμα στους νεοεισερχόμενους φοιτητές. Ειδικότερα οι δομές που αναλύονται είναι οι εξής:

- Η «Δομή Συμβουλευτικής και Προσβασιμότητας» (<https://dosyp.duth.gr/>) που παρέχει πληροφορίες σχετικά με την αντιμετώπιση προβλημάτων που ενδεχομένως να αντιμετωπίσουν οι φοιτητές κατά τη διάρκεια των σπουδών τους (π.χ. μαθησιακές δυσκολίες, δυσκολίες στην κατανόηση και διαχείριση του άγχους των εξετάσεων).
- Η «Δομή Απασχόλησης και Σταδιοδρομίας (Δ.Α.ΣΤΑ)» (<https://dasta.duth.gr/>) που παρέχει τη δυνατότητα στους φοιτητές να αντλούν πληροφορίες για τις ενδεχόμενες ευκαιρίες σε θέματα σχετικά με την αγορά εργασίας, τους κύκλους σπουδών και ανάλογες πρακτικές άλλων ομοειδών πανεπιστημίων.
- Το «Κέντρο Ευρωπαϊκής Πληροφόρησης (EuropeDirect – Ξάνθης)» που παρέχει πληροφορίες στους φοιτητές σχετικά με δίκτυα πληροφόρησης και παροχής βοήθειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς τους πολίτες της.

Επίσης, στη συγκεκριμένη εκδήλωση οι πρωτοετείς φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να ενημερωθούν από φοιτητές μεγαλύτερων ετών για θέματα που αφορούν τη στέγαση, διατροφή, ψυχαγωγία, άθληση και την κοινωνική ζωή στην πόλη της Ορεστιάδας.

Επίσης, το ΠΠΣ περιλαμβάνει στο 1^ο εξάμηνο σπουδών το μάθημα με τίτλο «Εισαγωγή στη Γεωπονία», που αποσκοπεί στην πληροφόρηση των πρωτοετών φοιτητών σε σχέση με την εκπαιδευτική διαδικασία και τον ερευνητικό προσανατολισμό του ΤΑΑ την εισαγωγή των φοιτητών στα αντικείμενα της Γεωπονικής Επιστήμης και την κατανόηση του ρόλου του Γεωπόνου στη σύγχρονη Γεωργία.

Τέλος, η παρουσία στα κοινωνικά δίκτυα του Συλλόγου Φοιτητών και του Τμήματος αποτελεί ένα επιπλέον εργαλείο ενημέρωσης των πρωτοετών φοιτητών σε ότι αφορά την τρέχουσα εκπαιδευτική δραστηριότητα του ΤΑΑ, αναπαράγοντας πληροφορίες που αναρτώνται στην επίσημη ιστοσελίδα του ΤΑΑ, αλλά και τις δράσεις του Συλλόγου Φοιτητών και του Τμήματος.

II. Στάδια Σπουδών

Το ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την 1^η Σεπτεμβρίου και ακολουθεί το ακαδημαϊκό ημερολόγιο που εκδίδεται τον Ιούλιο κάθε έτος από τη Σύγκλητο του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης. Το διδακτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται σε δυο εξάμηνα σπουδών. Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς πλήρεις εβδομάδες για διδασκαλία. Οι δηλώσεις των μαθημάτων διενεργούνται δύο εβδομάδες από την έναρξη του εξαμήνου, εκτός των ειδικών περιπτώσεων (επι πτυχίω φοιτητές, μετεγγραφές κλπ.).

Οι φοιτητές εγγράφονται σε κάθε εξάμηνο μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας εξυπηρέτησης φοιτητών Unistudent που υποστηρίζεται κεντρικά από το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης για όλα τα Τμήματα. Μέσω της συγκεκριμένης πλατφόρμας οι φοιτητές δηλώνουν τα μαθήματα που πρόκειται να παρακολουθήσουν και να εξεταστούν στις αντίστοιχες εξεταστικές περιόδους κάθε εξαμήνου (Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου, Ιουνίου, επαναληπτική Σεπτεμβρίου). Το ετήσιο ποσοστό αποφοίτων κανονικής διάρκειας σπουδών (ν έτη) είναι 20,99% (ΟΠΕΣΠ 2020, έτος αναφοράς 2019/20).

Οι σπουδές διαρκούν πέντε ακαδημαϊκά έτη και περιλαμβάνουν: πέντε εξάμηνα βασικού κορμού από τα οποία τρία εξάμηνα (1ο, 2ο, 3ο) είναι γενικής υποδομής και δύο (4ο και 5ο) γενικής γεωπονικής υποδομής, τέσσερα εξάμηνα (6ο, 7ο, 8ο και 9ο) προσανατολισμένων σπουδών εξειδίκευσης (κατευθύνσεις) και ένα εξάμηνο (10ο), που διατίθεται για εκπόνηση πτυχιακής εργασίας. Τα μαθήματα διακρίνονται σε: α) Υποχρεωτικά και β) Επιλογής, οι φοιτητές υποχρεούνται να παρακολουθήσουν ένα ορισμένο αριθμό μαθημάτων που επιλέγουν από ένα ευρύτερο κύκλο προσφερόμενων μαθημάτων. Τα ποσοστά των διαφόρων κατηγοριών μαθημάτων σύμφωνα με τα στοιχεία του ΟΠΕΣΠ 2020, έτος αναφοράς 2019/20 είναι: 44,72% (ποσοστό αριθμού μαθημάτων για απόκτηση πτυχίου στα προσφερόμενα), 68,29% (ποσοστό υποχρεωτικών μαθημάτων), 31,71% (ποσοστό μαθημάτων ελεύθερης επιλογής), 25,2% (ποσοστό μαθημάτων υπόβαθρου), 27,64% (ποσοστό εργαστηριακών μαθημάτων). Σε κάθε εξάμηνο διδάσκονται έξι μαθήματα για καθένα από τα οποία προβλέπονται συνήθως ώρες θεωρητικής διδασκαλίας και ώρες εργαστηριακών ασκήσεων ή φροντιστηρίων. Ο κατάλογος των διδακτικών συγγραμμάτων συντάσσεται με βάση τις αντίστοιχες προτάσεις των μελών Δ.Ε.Π. για τα μαθήματα που πρόκειται να διδαχθούν με ευθύνη τους κατά το επόμενο ακαδημαϊκό έτος. Στον κατάλογο των συγγραμμάτων προτείνονται τουλάχιστον δύο (2) συγγράμματα για κάθε μάθημα εκ των οποίων κάθε φοιτητής επιλέγει το ένα (1).

III. Πτυχιακή Εργασία

Η Πτυχιακή Εργασία (Π.Ε.) αποτελεί ειδική εργασία την οποία εκτελεί κάθε φοιτητής στα Εργαστήρια της κατεύθυνσης που ακολουθεί. Οι προδιαγραφές ποιότητας για τη Π.Ε. αναφέρονται με λεπτομέρεια στον κανονισμό εκπόνησης Π.Ε. που είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα του ΤΑΑ και το Παράρτημα Ι του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας του ΤΑΑ. Η ειδική αυτή εργασία μπορεί να είναι:

- α) Ερευνητική εργασία, δηλαδή να περιλαμβάνει εκτέλεση πειραμάτων στο εργαστήριο ή στον αγρό.
- β) Τεχνική ή γεωργοοικονομική μελέτη των προβλημάτων της ελληνικής γεωργίας, καθώς και γεωργικών εκμεταλλεύσεων
- γ) Εμβριθής βιβλιογραφική ανασκόπηση θεμάτων γεωργικού ενδιαφέροντος.

Για τον καθορισμό του θέματος της πτυχιακής εργασίας η/ο φοιτητήρια/τής απευθύνεται στα Εργαστήρια της κατεύθυνσης που ακολουθεί. Οι φοιτητές εκπαιδεύονται μέσα από την πραγματοποίηση της πτυχιακής τους εργασίας αλλά και ερευνητικών μελετών που τους ανατίθενται στη διάρκεια των

σπουδών τους στο πλαίσιο διαφόρων μαθημάτων, εργαστηρίων καθώς και ασκήσεων υπαίθρου. Η συμμετοχή των φοιτητών σε ερευνητικά έργα ενθαρρύνεται λαμβανομένου υπόψη ότι μεγάλος αριθμός ανατιθέμενων πτυχιακών εργασιών αποτελούν τμήματα ή συνδέονται με χρηματοδοτούμενα ερευνητικά έργα που συμμετέχουν μέλη ΔΕΠ του ΤΑΑ, παρέχοντας με αυτό τον τρόπο στους προπτυχιακούς φοιτητές του ΤΑΑ τη δυνατότητα να εκπαιδευτούν στην ερευνητική μεθοδολογία καθώς και στη δεοντολογία της έρευνας.

Η Π.Ε. παρουσιάζεται δημόσια και βαθμολογείται από τριμελή εξεταστική επιτροπή, αποτελούμενη από δύο μέλη και τον/την Επιβλέποντα/ουσα κάθε Π.Ε. Οι παρουσιάσεις/εξετάσεις των Π.Ε. πραγματοποιούνται τρεις (3) φορές το χρόνο, την εβδομάδα μετά το πέρας της εξεταστικής περιόδου. Οι φοιτητές έχουν υποχρέωση να παραδίδουν το πλήρες κείμενο της Π.Ε. στα μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής, τόσο σε ηλεκτρονική (PDF) όσο και σε έντυπη μορφή (ένα αντίτυπο), τουλάχιστον 20 ημέρες πριν από την εξέταση. Μετά την ολοκλήρωση της εξέτασης, η Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή συμπληρώνει σχετικό έντυπο αξιολόγησης της Π.Ε. Ο έλεγχος του περιεχομένου της Π.Ε. για πιθανή λογοκλοπή γίνεται με ευθύνη του επιβλέποντα της Π.Ε., με χρήση κατάλληλου λογισμικού που διατίθεται από το Δ.Π.Θ..

IV. Παρακολούθηση της Προόδου των Φοιτητών

Η πρόοδος των φοιτητών κατά τη διάρκεια των εξαμήνων ελέγχεται διαμέσου της επίδοσής τους στις εργαστηριακές ασκήσεις και ασκήσεις υπαίθρου, τις επιδόσεις τους στις ερευνητικές ή βιβλιογραφικές εργασίες και παρουσιάσεις που τους ανατίθενται, τις βαθμολογίες στις ενδιάμεσες εξετάσεις (προόδους) και μέσω της ψηφιακής τους καρτέλας στην πλατφόρμα Unistudent. Οι φοιτητές με αίτησή τους στη Γραμματεία του ΤΑΑ και κατόπιν έγκρισης της συνέλευσης του ΤΑΑ μπορούν να διακόψουν τις σπουδές τους για όσα εξάμηνα, συνεχόμενα ή μη, επιθυμούν, και πάντως όχι περισσότερα από τον ελάχιστο αριθμό εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών (άρθρο 80 παρ. 9δ του Ν. 4009/2011). Τα εξάμηνα αυτά δεν προσμετρώνται στην παραπάνω ανώτατη διάρκεια φοίτησης. Οι φοιτητές που διακόπτουν κατά τα ανωτέρω τις σπουδές τους, δεν έχουν τη φοιτητική ιδιότητα καθ' όλο το χρονικό διάστημα της διακοπής των σπουδών τους. Μετά τη λήξη της διακοπής των σπουδών οι φοιτητές επανέρχονται στο Τμήμα. Οι εξετάσεις διενεργούνται μετά το πέρας των αντίστοιχων εξαμήνων. Οι φοιτητές δικαιούνται να εξεταστούν στα μαθήματα και των δυο εξαμήνων στην επαναληπτική εξεταστική του Σεπτεμβρίου. Φοιτητές με αποδεδειγμένη δυσλεξία κατόπιν έγκρισης της συνέλευσης του ΤΑΑ εξετάζονται προφορικά.

Συνολικά, η πρόοδος των φοιτητών παρακολουθείται από στατιστικά στοιχεία που παρουσιάζει η ΟΜΕΑ στη Συνέλευση του ΤΑΑ. Σκοπός της συζήτησης είναι να πραγματοποιηθούν διορθωτικές ενέργειες, όπου αυτό κριθεί αναγκαίο. Οι όποιες αποφάσεις για διορθωτικές ενέργειες λαμβάνονται από τη Συνέλευση του ΤΑΑ.

Αν η/ο φοιτήτρια/τής αποτύχει περισσότερες από τρεις φορές σε ένα μάθημα και ύστερα από αίτησή του, ο Κοσμήτορα ορίζει τριμελή επιτροπή καθηγητών της Σχολής, οι οποίοι έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο και αναλαμβάνουν την εξέταση του φοιτητή. Από την επιτροπή εξαιρείται ο διδάσκων (άρθρο 33 παρ. 10 Ν. 4009/2011).

V. Υποτροφίες-Επιβράβευση των Καλύτερων Φοιτητών-Φοιτητική Μέριμνα-Υπηρεσίες προς τους Φοιτητές

Το Τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης δεν έχει τη δυνατότητα να παρέχει υποτροφίες. Στο πλαίσιο της παροχής κινήτρων και την επιβράβευση της αριστείας το Τμήμα προτίθεται να παρέχει τιμητική βράβευση των άριστων φοιτητών κατά την τελετή υποδοχής πρωτοετών φοιτητών.

Στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης λειτουργεί από το 1997 «Γραφείο Διασύνδεσης», σκοπός του οποίου είναι να:

- Ενημερώνει τους φοιτητές και αποφοίτους του Πανεπιστημίου μας για τις διαθέσιμες θέσεις εργασίας εταιρειών και επιχειρήσεων του ευρύτερου Δημόσιου και Ιδιωτικού τομέα, σε τοπικό και Πανελλήνιο επίπεδο, καθώς επίσης και για θέσεις Πρακτικής Άσκησης.
- Παρέχει πληροφόρηση σχετικά με μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών ελληνικών και ξένων Πανεπιστημίων.
- Ενημερώνει τους χρήστες για τις διαθέσιμες υποτροφίες και κληροδοτήματα στην Ελλάδα και το εξωτερικό.
- Συμβάλλει στην ενημέρωση σχετικά με Προγράμματα Κινητικότητας (Erasmus, κλπ.).
- Πληροφορεί για τη διεξαγωγή επιμορφωτικών σεμιναρίων και συνεδρίων.
- Παρέχει Υπηρεσίες Συμβουλευτικής μέσω των Συμβούλων Σταδιοδρομίας και ενός συστήματος e-mentoring.
- Παρέχει Υπηρεσίες εκπαίδευσης από απόσταση σε θέματα που αφορούν σύνταξη βιογραφικού, επαγγελματικά δικαιώματα, τεχνική ορολογία κ.α.
- Διοργανώνει ημερίδες και σεμινάρια εκπαιδευτικού και επαγγελματικού ενδιαφέροντος καθώς επίσης και Ημέρες Σταδιοδρομίας.
- Διενεργεί μελέτες αναφορικά με την κατάσταση στην αγορά εργασίας, τις ζητούμενες ειδικότητες, την απορρόφηση των αποφοίτων και την καταγραφή των αναγκών των φοιτητών όσο αφορά τις υπηρεσίες του Γ.Δ. Τα αποτελέσματά τους χρησιμοποιούνται από το Γραφείο ως βασικοί άξονες για τον προσδιορισμό των δράσεων στον τομέα της επαφής με τις επιχειρήσεις αλλά και στον σχεδιασμό ενός πλάνου για την προσέγγιση των πρωτοετών φοιτητών.

Με βάση την ισχύουσα νομοθεσία οι φοιτητές που πληρούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις δικαιούνται δωρεάν σίτισης στο Φοιτητικό Εστιατόριο του Ιδρύματος και στέγασης στη Φοιτητική Εστία και υγειονομικής περίθαλψης. Σε προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές (εκτός των καταταγέντων για απόκτηση και άλλου πτυχίου) παρέχεται επίσης δελτίο Ειδικών Εισιτηρίων (μειωμένου κόστους) από τη Γραμματεία του ΤΑΑ.

Για κάθε διδασκόμενο μάθημα υπάρχει δυνατότητα επιλογής του συγγράμματος-βιβλίου που θα χρησιμοποιήσει ο κάθε φοιτητής. Η επιλογή και παραγγελία των συγγραμμάτων γίνεται ηλεκτρονικά μέσω της υπηρεσίας «Εύδοξος».

Το Τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης και το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης παρέχουν μια σειρά από ηλεκτρονικές υπηρεσίες σε όλους τους προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές του ΤΑΑ. Η πρόσβαση των φοιτητών σε πληροφορίες που αφορούν την κατάσταση των σπουδών τους, τις δηλώσεις μαθημάτων, τη βαθμολογία σε κάθε μάθημα κ.α. γίνεται μέσω της «Ηλεκτρονικής Γραμματείας» του Δ.Π.Θ. (unistudent.duth.gr).

Η έκδοση της ακαδημαϊκής ταυτότητας, η οποία είναι απαραίτητη για την ταυτοποίηση του φοιτητή, γίνεται μέσω του σχετικού ιστοτόπου του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων (submit-academicid.minedu.gov.gr).

Η διδασκαλία κάθε μαθήματος υποβοηθείται από την πλατφόρμα ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης – eClass – μέσω της οποίας υπάρχει αμφίδρομη επικοινωνία των φοιτητών με τον διδάσκοντα, ανταλλαγή υλικού και πληροφοριών που αφορούν το μάθημα, διεξαγωγή test – προόδων κ.ά. (eclass.duth.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=72)

VI. Πρακτική Άσκηση

Η Πρακτική Άσκηση (Π.Α.) των φοιτητών και φοιτητριών του ΤΑΑ του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης (Δ.Π.Θ.) είναι υποχρεωτική και ενταγμένη στο πρόγραμμα σπουδών από την έναρξη της λειτουργίας του. Είναι δίμηνης διάρκειας και διεξάγεται από τους φοιτητές και τις φοιτήτριες του 4^{ου} προς το 5^ο έτος σπουδών κατά τους μήνες Ιούλιο και Αύγουστο. Αναλυτικά στοιχεία σχετικά με την Π.Α. αναφέρονται με κάθε λεπτομέρεια στον κανονισμό της Π.Α. που είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα του ΤΑΑ (<https://agro.duth.gr/students/πρακτική-άσκηση/>).

Το Τμήμα από το 2006 μέσω των επιχειρησιακών προγραμμάτων ΕΠΕΑΕΚ I & II και στην συνέχεια μέσω του ΕΣΠΑ, συμμετέχει σε πρόγραμμα επιδοτούμενης πρακτικής άσκησης όπου οι φοιτητές αμείβονται και ασφαλίζονται για το χρονικό διάστημα διεξαγωγής της άσκησης.

Από το 2013 η διαδικασία έχει ενισχυθεί με την λειτουργία του συστήματος ΑΤΛΑΣ που διαχειρίζεται το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. Μέσω του συστήματος ΑΤΛΑΣ οι φοιτητές αναζητούν και επιλέγουν τους φορείς στους οποίους θα ασκηθούν και εν τέλει από το ίδιο σύστημα πιστοποιούνται για την επιτυχή ολοκλήρωση της άσκησης. Οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των φοιτητών του ΤΑΑ αναφορικά με την πρακτική άσκηση έχουν αποτυπωθεί στον ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ. Η Π.Α. αποτελεί ένα σημαντικό μέρος της Εκπαίδευσης των Γεωπόνων, καθώς αποτελεί την πρώτη επαφή των φοιτητών με τον εργασιακό χώρο. Είναι ένας τρόπος σύνδεσης της θεωρίας με την πράξη, η οποία είναι εξαιρετικής σπουδαιότητας.

Άμεσοι στόχοι της Πρακτικής Άσκησης είναι:

- Η απόκτηση μιας πρώτης εμπειρίας / προϋπηρεσίας σχετικής με τις δραστηριότητες του Φορέα Πρακτική Άσκηση,
- Η εφαρμογή της επιστημονικής γνώσης μέσα από τη διαδικασία της επαγγελματικής επιστημονικής εξάσκησης,
- Η ανάδειξη δεξιοτήτων των ασκούμενων και η ανάπτυξη επαγγελματικής συνείδησης,
- Η ομαλότερη μετάβαση των φοιτητών από το χώρο της προετοιμασίας τους (δηλαδή το Πανεπιστήμιο) στο χώρο της παραγωγής, της παροχής υπηρεσιών, των επιχειρήσεων και των οργανισμών,
- Η εξοικείωση των φοιτητών με το εργασιακό περιβάλλον και με τις απαιτήσεις του επαγγελματικού χώρου, καθώς και με τις εργασιακές σχέσεις (απολαβές, υποχρεώσεις, ιεραρχία), όπως διαμορφώνονται στην Ελληνική πραγματικότητα,
- Η δημιουργία ενός δικτύου συνεργασιών μεταξύ Ιδρυμάτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και Επιχειρήσεων, για την προώθηση κοινών στόχων και επιδιώξεων στην Ελλάδα αλλά και στον ευρύτερο Ευρωπαϊκό χώρο.

Η Π.Α. των φοιτητών του ΤΑΑ προϋποθέτει την επιλογή από κάθε ασκούμενο ενός Φορέα Πρακτικής Άσκησης (πρωτίστως μιας ιδιωτικής επιχείρησης) που δραστηριοποιείται σε συναφείς τομείς με τα αντικείμενα που καλύπτονται από το πρόγραμμα σπουδών. Οι φορείς πρακτικής άσκησης οφείλουν να δημιουργούν και δημοσιεύουν τις θέσεις πρακτικής στο Σύστημα Κεντρικής Υποστήριξης της Πρακτικής Άσκησης Φοιτητών ΑΕΙ ΑΤΛΑΣ (<https://atlas.grnet.gr>). Η ΠΑ για τα έτη 2018-2022 επιδοτείται από Εθνικά

κ' Κοινοτικά προγράμματα (ΕΣΠΑ, ΕΠΑΝΕΚ) και καλύπτει πλήρως την αποζημίωση καθώς και την ασφάλιση του ασκούμενου φοιτητή-φοιτήτριας. Τα παραπάνω ποσά θα καταβάλλονται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ) του Δ.Π.Θ. ο οποίος έχει αναλάβει και την οικονομική διαχείριση. Την απρόσκοπτη λειτουργία της ΠΑ συντονίζει ένα μέλος ΔΕΠ του ΤΑΑ που είναι και ο Επιστημονικά Υπεύθυνος (ΕΥ) του έργου και ο οποίος ορίζεται από την Συνέλευση του ΤΑΑ για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

Ως Φορέας Πρακτικής Άσκησης μπορεί να λειτουργήσει οποιοσδήποτε φορέας, δημόσιος ή ιδιωτικός, ο οποίος δραστηριοποιείται σε ένα ή περισσότερα από τα αντικείμενα που περιγράφονται στο πρόγραμμα σπουδών του ΤΑΑ. Στην περίπτωση επιδοτούμενης πρακτικής άσκησης και προκειμένου να διευκολυνθεί η Π.Α. όσο το δυνατόν περισσότερων φοιτητών του Δ.Π.Θ., έχει συμφωνηθεί σχετική ποσόστωση στον αριθμό των δημόσιων φορέων που κάθε χρόνο επιλέγονται από τους ασκούμενους.

VII. Κινητικότητα Φοιτητών-Σύστημα Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων

Το Τμήμα συμμετέχει στο πρόγραμμα ανταλλαγής φοιτητών και εκπαιδευτικού προσωπικού ERASMUS από το 2002. Οι ενεργές διμερές συμφωνίες με πανεπιστήμια του εξωτερικού (26, Δεκέμβριος 2021), η διαδικασία υποβολής αιτήσεων καθώς και η διαδικασία αξιολόγησης αναρτώνται στην ιστοσελίδα του ΤΑΑ (<https://agro.duth.gr/en/student-affairs/students-exchange-programmes/>). Οι περισσότεροι φοιτητές που συμμετέχουν στο πρόγραμμα ERASMUS επισκέπτονται ένα άλλο ίδρυμα, σε μία χώρα της κοινότητας, σπουδάζουν εκεί για ένα ορισμένο χρονικό διάστημα και κατόπιν επιστρέφουν στο ίδρυμα προέλευσης. Όταν η φοιτήτρια/της επιστρέψει στο ίδρυμα προέλευσης, αφού έχει επιτυχώς ολοκληρώσει το πρόγραμμα σπουδών, που έχει συμφωνηθεί μεταξύ των Ιδρυμάτων προέλευσης και υποδοχής, γίνεται αυτόματη μεταφορά μονάδων και η/ο φοιτήτρια/τής συνεχίζει το πρόγραμμα σπουδών του στο ίδρυμα προέλευσης χωρίς καμία απώλεια χρόνου ή μονάδων. Βάσει των Διμερών Συμφωνιών που έχει συνάψει το Πανεπιστήμιο με Ιδρύματα του εξωτερικού, οι φοιτητές του Δ.Π.Θ. μπορούν να μεταβούν για σπουδές σε κάποιο από αυτά τα Ιδρύματα, για ένα διάστημα που δεν μπορεί να είναι μικρότερο των 3 μηνών ή μεγαλύτερο του ενός έτους. Αυτό το διάστημα καθορίζεται από την Διμερή Συμφωνία. Το πρόγραμμα Erasmus+ τους εξασφαλίζει μια υποτροφία με σκοπό την κάλυψη των πρόσθετων δαπανών που θα αντιμετωπίσουν, απαλλαγή από τα δίδακτρα στο εξωτερικό και αναγνώριση της περιόδου των σπουδών που διανύουν στο ξένο Πανεπιστήμιο.

Στα πλαίσια του προγράμματος Erasmus, το Τμήμα προσφέρει τα παρακάτω προπτυχιακά μαθήματα και στα αγγλικά: Βελτίωση Φυτών, Γενετική, Γενική Γεωργική Εντομολογία και Ζωολογία, Ακαρεολογία-Νηματωδολογία, Εχθροί Αποθηκευμένων Προϊόντων και Εχθροί Υγειονομικής Σημασίας, Εχθροί Φυτών Μεγάλης Καλλιέργειας και Λαχανοκομικών, Εχθροί Δενδρωδών και Αμπέλου, Υγιεινή Τροφίμων, Αγροτική Πολιτική, Γεωργική Οικονομία, Μακροοικονομική Ανάλυση. Για όλα τα υπόλοιπα μαθήματα, παρέχεται η δυνατότητα συνεργασίας με τον διδάσκοντα καθηγητή και εκπόνηση ερευνητικών και βιβλιογραφικών εργασιών στην αγγλική.

Για τον καλύτερο συντονισμό της δράσης ERASMUS+ στο Τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης έχει ορισθεί μέλος ΔΕΠ ως Ακαδημαϊκό Συντονιστή ΤΑΑ για το πρόγραμμα κινητικότητας φοιτητών (ERASMUS+) καθώς και επιτροπή προγράμματος ERASMUS+. Στόχος τους είναι η καθημερινή και επικαιροποιημένη ενημέρωση των μελών της ακαδημαϊκής μονάδας σχετικά με τις λεπτομέρειες που αφορούν στα εν λόγω προγράμματα.

Το ετήσιο ποσοστό εξερχομένων φοιτητών με ERASMUS επί των εγγεγραμμένων φοιτητών είναι 0,13% και το ετήσιο ποσοστό εξερχόμενων φοιτητών ERASMUS στο σύνολο των ενεργών φοιτητών είναι 0,15% (ΟΠΕΣΠ 2020, έτος αναφοράς 2019/20).

Το πρόγραμμα ERASMUS+ δίνει τη δυνατότητα πραγματοποίησης πρακτικής άσκησης. Σκοπός του προγράμματος είναι:

- η απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας σχετικής με το αντικείμενο σπουδών
- η γνωριμία των απαιτήσεων της ευρωπαϊκής αγοράς
- η γνωριμία και η κατανόηση των οικονομικών και πολιτισμικών συνθηκών των άλλων ευρωπαϊκών χωρών

Σε αντίθεση με τη δράση που αφορά τη μετακίνηση για σπουδές, για την πρακτική άσκηση δεν υπάρχουν διμερείς συμφωνίες που προσδιορίζουν τους προορισμούς μετακίνησης, αλλά αντίθετα οι ίδιοι οι φοιτητές πρέπει να αναζητήσουν το φορέα υποδοχής και να εξασφαλίσουν ότι θα γίνουν δεκτοί για το συγκεκριμένο διάστημα που τους ενδιαφέρει. Οι υποτροφίες χορηγούνται για περίοδο πρακτικής άσκησης στο εξωτερικό η οποία μπορεί να κυμαίνεται μεταξύ δύο (2) και δώδεκα (12) μηνών. Στο Δ.Π.Θ. συνιστάται η μετακίνηση για διάστημα 3 - 4 μηνών. Η τοποθέτηση φοιτητών για πρακτική άσκηση σε επιχειρήσεις υποστηρίζει την ανάπτυξη των επαγγελματικών δεξιοτήτων των φοιτητών και για αυτό το λόγο το αντικείμενο της πρακτικής άσκησης στο εξωτερικό θα πρέπει να είναι σχετικό με το αντικείμενο σπουδών τους στο Δ.Π.Θ. Η περίοδος πρακτικής άσκησης Erasmus+/Traineeships στο εξωτερικό αναγνωρίζεται πλήρως εφόσον περιλαμβάνεται αντίστοιχη περίοδος στο πρόγραμμα σπουδών του φοιτητή. Σε αντίθετη περίπτωση η περίοδος πρακτικής άσκησης θα πρέπει να αναγράφεται στο Παράρτημα Διπλώματος. Στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+ μπορούν να μετακινηθούν οι πρόσφατοι απόφοιτοι για πρακτική άσκηση μέσα στον πρώτο χρόνο από την αποφοίτησή τους. Η διάρκεια μετακίνησής τους για πρακτική άσκηση συνυπολογίζεται στο ανώτατο όριο των 12 μηνών ανά κύκλο σπουδών, κατά την διάρκεια του οποίου αιτούνται. Οι φοιτητές που ενδιαφέρονται να πραγματοποιήσουν μια περίοδο πρακτικής άσκησης μετά την απόκτηση του πτυχίου τους, θα πρέπει να καταθέσουν αίτηση κατά το τελευταίο έτος σπουδών τους και πριν την απόκτηση του πτυχίου τους. Σημειώνεται ότι τόσο η αίτηση όσο και η επιλογή των φοιτητών που θέλουν να μετακινηθούν ως πρόσφατοι απόφοιτοι πρέπει να γίνει όσο έχουν τη φοιτητική ιδιότητα!

Επίσης, το Τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης συμμετέχει σε δύο προγράμματα ERASMUS+ που προωθούν την κινητικότητα των φοιτητών και των μελών ΔΕΠ.

- EraSmus Curricula in Applied Plant SciEnces (ESCAPADE, 2018 -2021)
- Introduction of agroheritage concepts into higher education agenda for raising awareness and capacity of future agriculturists for conservation of this heritage (AGROHERITAGE, 2019-2022)

VIII. Λήψη Πτυχίου-Παράρτημα Διπλώματος και Επαγγελματικά δικαιώματα

Ο κάθε φοιτητής ολοκληρώνει τις σπουδές του και λαμβάνει το πτυχίο του, όταν εξεταστεί επιτυχώς σε όλα τα μαθήματα που προβλέπονται από το ΠΠΣ του ΤΑΑ κι συγκεντρώσει τον απαιτούμενο αριθμό διδακτικών μονάδων. Προκειμένου να του απονεμηθεί ο τίτλος σπουδών ο κάθε φοιτητής θα πρέπει να έχει παρακολουθήσει τα εργαστηριακά μαθήματα, να έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξέταση των υποχρεωτικών και απαιτούμενων μαθημάτων επιλογής, να έχει παρουσιάσει και εξεταστεί επιτυχώς στην πτυχιακή του εργασία και να έχει ολοκληρώσει την πρακτική του άσκηση. Το πτυχίο πιστοποιεί την

επιτυχή αποπεράτωση των σπουδών του φοιτητή και αναγράφει βαθμό, που είναι δεκαδικός (μέχρι εκατοστά). Ο βαθμός χαρακτηρίζεται ως:

- άριστα από 8,50 μέχρι 10,
- πολύ καλά από 6,50 μέχρι 8,50 (μη συμπεριλαμβανομένου)
- και καλά από 5,00 μέχρι 6,50 (μη συμπεριλαμβανομένου).

Εκτός από το πτυχίο οι φοιτητές λαμβάνουν και πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας από τη Γραμματεία του ΤΑΑ, το οποίο περιέχει το ιστορικό των σπουδών του φοιτητή (αναλυτικές βαθμολογίες μαθημάτων και πτυχιακής εργασίας, κινητικότητα, πιθανή διακοπή σπουδών, κ.α.).

Βάσει των διαθέσιμων στοιχείων του ΤΑΑ το ετήσιο ποσοστό αποφοίτων κανονικής διάρκειας σπουδών (ν έτη) είναι 20,99%, το ετήσιο ποσοστό γυναικών στο σύνολο των αποφοίτων κανονικής διάρκειας σπουδών (ν έτη) είναι 52,94%, το ετήσιο ποσοστό αποφοίτων διάρκειας σπουδών ν+1 έτη είναι 29,63%, το ετήσιο ποσοστό γυναικών στο σύνολο των αποφοίτων διάρκειας σπουδών ν+1 έτη είναι 16,67%, το ετήσιο ποσοστό αποφοίτων διάρκειας σπουδών ν+2 έτη είναι 29,63%, το ετήσιο ποσοστό γυναικών στο σύνολο των αποφοίτων διάρκειας σπουδών ν+2 έτη είναι 20,83%, το ετήσιο ποσοστό αποφοίτων διάρκειας σπουδών πάνω από ν+2 έτη είναι 19,75% και το ετήσιο ποσοστό γυναικών στο σύνολο των αποφοίτων διάρκειας σπουδών (πάνω από ν+2 έτη) είναι 18,75% (ΟΠΕΣΠ 2020, έτος αναφοράς 2019/20).

Επιπλέον από τον Σεπτέμβριο του 2020 μαζί με το Πτυχίο παρέχεται στους αποφοιτήσαντες το Παράρτημα Διπλώματος, στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα. Το Παράρτημα Διπλώματος είναι ένα εξηγηματικό έγγραφο, το οποίο παρέχει συμπληρωματικές πληροφορίες για τη φύση, το επίπεδο και το περιεχόμενο των σπουδών των φοιτητών και φοιτητριών καθώς και για τις γνώσεις και δεξιότητες που απέκτησαν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, διευκολύνοντας την κατανόηση αυτών των πληροφοριών από Α.Ε.Ι., εργοδότες και Οργανισμούς εκτός της χώρας μας. Το Παράρτημα Διπλώματος δεν υποκαθιστά τον επίσημο τίτλο σπουδών ή την αναλυτική βαθμολογία που παρέχουν τα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης. Επισυνάπτεται στους τίτλους προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σπουδών που χορηγούν τα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης (πτυχία, διπλώματα κ.λπ.). Η ημερομηνία έκδοσής του δεν συμπίπτει υποχρεωτικά με την ημερομηνία χορήγησης του τίτλου σπουδών, αλλά δεν μπορεί ποτέ να είναι προγενέστερη αυτής. Το Παράρτημα Διπλώματος ακολουθεί το υπόδειγμα που ανέπτυξε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Συμβούλιο της Ευρώπης και η UNESCO / CEPES. Στόχος του είναι να παράσχει επαρκή ανεξάρτητα στοιχεία για τη βελτίωση της διεθνούς «διαφάνειας» και τη δίκαιη ακαδημαϊκή και επαγγελματική αναγνώριση των τίτλων σπουδών (διπλώματα, πτυχία, πιστοποιητικά κ.λπ.). Σχεδιάστηκε για να δίνει περιγραφή της φύσης, του επιπέδου, του υπόβαθρου, του περιεχομένου και του καθεστώτος των σπουδών, οι οποίες ολοκληρώθηκαν με επιτυχία από το άτομο που αναγράφεται ονομαστικά στο πρωτότυπο του τίτλου, στον οποίο επισυνάπτεται αυτό το παράρτημα.

Το Παράρτημα Διπλώματος προσφέρει στους φοιτητές:

- Ένα έγγραφο το οποίο είναι ευανάγνωστο και εύκολα συγκρίσιμο στο εξωτερικό.
- Μία ακριβή περιγραφή της ακαδημαϊκής τους καριέρας και των ικανοτήτων/δεξιοτήτων, τις οποίες απέκτησαν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους.
- Μία αντικειμενική περιγραφή των επιτευγμάτων τους και των δεξιοτήτων τους.
- Ευκολότερη πρόσβαση σε ευκαιρίες για εύρεση εργασίας και συνέχιση των σπουδών τους στο εξωτερικό.
- Προώθηση της απασχολησιμότητάς τους.

Και στα Ιδρύματα Ανώτατης εκπαίδευσης:

- Διευκολύνει την ακαδημαϊκή και επαγγελματική αναγνωρισιμότητα, αυξάνοντας τη διαφάνεια των προσόντων των φοιτητών.
- Προστατεύει την εθνική/ιδρυματική αυτονομία προσφέροντας ένα κοινό πλαίσιο το οποίο είναι αναγνωρισμένο σε όλη την Ευρώπη.
- Προάγει τις ενημερωμένες αποφάσεις σχετικά με τα προσόντα τα οποία θα εκτιμηθούν σε ένα διαφορετικό εκπαιδευτικό πλαίσιο.
- Αυξάνει την ορατότητα του Ιδρύματος στο εξωτερικό.
- Προάγει την απασχολησιμότητα των αποφοίτων σε εθνικό αλλά και διεθνές επίπεδο.
- Προσφέρει εξοικονόμηση χρόνου καθώς παρέχει απαντήσεις σε πολλά ερωτήματα τα οποία αφορούν στη διοίκηση και γραμματειακή υποστήριξη των Ιδρυμάτων που καλύπτουν θέματα περιεχομένου και φορητότητας των παρεχόμενων τίτλων σπουδών

Οι πτυχιούχοι του ΤΑΑ με βάση τις διατάξεις της παρ. 1 του αρ. 3 του Ν. 1474/84 - ΦΕΚ 128/Α/1984, και το αρ. 1 του Π.Δ. 344/2000, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, στο εγγράφονται ΓΕΩΤ.Ε.Ε.

Οι πτυχιούχοι του ΤΑΑ έχουν τα προσόντα και τις δυνατότητες να απασχοληθούν γενικά σε Δημόσιους Οργανισμούς, στον Ιδιωτικό τομέα και σε Διεθνείς Οργανισμούς, πιο συγκεκριμένα ως εξής:

A. Δημόσιοι Οργανισμοί

- Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων: σε ανάλογες θέσεις Κεντρικών και Περιφερειακών Υπηρεσιών.
- Υπουργείο Παιδείας: σε θέσεις Καθηγητών Μέσης Εκπαίδευσης (Τεχνικά και Επαγγελματικά Λύκεια) και, κατόπιν απόκτησης περισσότερων προσόντων (διάφορα επίπεδα μεταπτυχιακών σπουδών), στην Ανώτερη και Ανώτατη Εκπαίδευση αντίστοιχων ειδικοτήτων και Σχολών.
- Άλλα Υπουργεία: σε ανάλογες θέσεις κυρίως μελετητών, σε Υπουργεία όπως Εθνικής Οικονομίας, Περιβάλλοντος – Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Εσωτερικών, Εξωτερικών (π.χ. ως γεωργικοί ακόλουθοι ή βοηθοί αυτών σε πρεσβείες).
- Διάφοροι Οργανισμοί: Οργανισμός Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων, Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών, Ινστιτούτο Κοινωνικών Ερευνών, Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Δήμοι και Κοινότητες).

B. Ιδιωτικός Τομέας

- Ελεύθερο επάγγελμα: ως επιχειρηματίες, σε ατομική ή εταιρική μορφή γεωργικών επιχειρήσεων, καταστημάτων γεωργικών φαρμάκων – γεωργικών μηχανημάτων – ζωοτροφών – σπόρων και φυτωριακού υλικού και άλλων, μελετητικών γραφείων κ.λ.π.
- Συνεταιριστικές Οργανώσεις όλων των βαθμίδων: σε ανάλογες θέσεις μελετητών, Προϊσταμένων Τμημάτων Παραγωγής, Μεταποίησης και Εμπορίας γεωργικών προϊόντων και Διευθυντών Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών, Α' βαθμίων Συνεταιρισμών, Συνεταιριστικών Γεωργικών Βιομηχανιών, κ.λπ.
- Ιδιωτικές Επιχειρήσεις εταιρικής ή ατομικής μορφής: ως σύμβουλοι, υπεύθυνοι οργάνωσης παραγωγής και εμπορίας, μελετητές και Διευθυντές αυτών. Τέτοιες επιχειρήσεις είναι λ.χ. οι μεταποιητικές γεωργικές βιομηχανίες, οι εταιρείες γεωργικών φαρμάκων – λιπασμάτων – μηχανημάτων – ζωοτροφών, οι διάφορες ατομικές ή ομαδικές γεωργικές και κτηνοτροφικές επιχειρήσεις, (π.χ. πτηνοτροφικές, χοιροτροφικές, βοοτροφικές, δένδροκομικές, κηπευτικές, ανθοκομικές κ.λπ.
- Ιδιωτικά γραφεία μελετών (δημιουργοί ή στελέχη αυτών): οργάνωση και αναδιοργάνωση

γεωργικών εκμεταλλεύσεων, οικονομικές εκτιμήσεις πάσης φύσεως ζημιών, παροχή συμβουλών σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις οικογενειακής, συνεταιριστικής και επιχειρηματικής μορφής (κυρίως σε θέματα οργάνωσης της παραγωγής και της εμπορίας), αναπτυξιακές μελέτες (αγροτικών περιοχών, κ.τ.λ.)

Γ. Διεθνείς Οργανισμοί

- Ως στελέχη, σύμβουλοι, μελετητές και ερευνητές διαφόρων Διεθνών Οργανισμών, όπως ο Ο.Η.Ε., Ο.Ο.Σ.Α., Ε.Ε., UNESCO, F.A.O. (Παγκόσμιου Οργανισμού Τροφίμων και Γεωργίας), διεθνών μελετητικών και αναπτυξιακών γραφείων κ.λπ.

ΙΧ. Integrated Master

Σημειώνεται ότι το ΠΠΣ του ΤΑΑ, είναι πενταετές και ενιαίο. Από το 2019 με υπογραφή απόφασης του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων η επιτυχής ολοκλήρωση του πρώτου κύκλου σπουδών, που παρέχεται από το ΤΑΑ, οδηγεί στην απονομή ενιαίου και αδιάσπαστου τίτλου σπουδών μεταπτυχιακού επιπέδου (integrated master) στην ειδικότητα του ΤΑΑ, επιπέδου 7 του Εθνικού και Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων. Μετά την έκδοση της ανωτέρω απόφασης, ο ενιαίος και αδιάσπαστος τίτλος σπουδών μεταπτυχιακού επιπέδου (integrated master) λογίζεται ότι έχει ληφθεί από την ημερομηνία απονομής του πτυχίου ή διπλώματος και αφορά και τους αποφοιτήσαντες πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Ο ενιαίος και αδιάσπαστος τίτλος σπουδών μεταπτυχιακού επιπέδου δεν επιφέρει μισθολογικές μεταβολές.

5. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Είκοσι δυο χρόνια μετά την ίδρυσή του, το Τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης έχει θέσει υψηλούς μελλοντικούς στόχους που αποβλέπουν στην παροχή υψηλού επιπέδου εκπαίδευσης και διενέργεια έρευνας αιχμής. Για την επίτευξη των στόχων του προσελκύει Διδακτικό και Ερευνητικό Προσωπικό με υψηλά προσόντα. Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στην προκήρυξη θέσεων μελών ΔΕΠ σε αντικείμενα αιχμής και στην προσέλκυση υποψηφίων με δυναμική και δυνατότητες περαιτέρω εξέλιξης.

I. Στελέχωση του ΤΑΑ

Το προσωπικό του ΤΑΑ χωρίζεται σε τέσσερις κατηγορίες:

1. Το Διδακτικό και Ερευνητικό Προσωπικό (ΔΕΠ), τα μέλη του οποίου διακρίνονται σε τέσσερις βαθμίδες:

α) Καθηγητής,

β) Αναπληρωτής Καθηγητής,

γ) Επίκουρος Καθηγητής

Στο διδακτικό προσωπικό ανήκουν και επιστημονικοί συνεργάτες όπως διδάσκοντες βάσει του Π.Δ. 407/80, προγράμματος απόκτησης ακαδημαϊκής διδακτικής εμπειρίας, οι Πανεπιστημιακοί υπότροφοι και οι αποσπασμένοι εκπαιδευτικοί.

2. Το Ειδικό και Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό (ΕΔΙΠ), το οποίο παρέχει ειδικό διδακτικό έργο και εφαρμοσμένο διδακτικό έργο – διεξαγωγή εργαστηρίων.

3. Το Ειδικό Τεχνικό Εργαστηριακό Προσωπικό (ΕΤΕΠ) και

4. Το Διοικητικό Προσωπικό.

Η αναλογία Διδασκομένων – Διδασκόντων επί των εγγεγραμμένων φοιτητών στο ΠΠΣ είναι 140,88 ενώ η αναλογία Διδασκομένων – Διδασκόντων επί των ενεργών φοιτητών στο ΠΠΣ είναι 121,35, το ετήσιο ποσοστό Διδασκόντων από άλλα Τμήματα είναι 21,43% και το ετήσιο ποσοστό Διδασκόντων εξωτερικών συνεργατών είναι 17,86% (ΟΠΕΣΠ 2020, έτος αναφοράς 2019/20). Το προσωπικό του ΤΑΑ αποτελείται από 5 Καθηγητές, 7 Αναπλ. Καθηγητές, 5 Επ. Καθηγητές, 3 μέλη ΕΔΙΠ, 1 μέλος ΕΤΕΠ και 7 μέλη Διοικητικού προσωπικού (Δεκέμβριος 2021).

II. Επιλογή Διδακτικού & Ερευνητικού Προσωπικού

Η κατάρτιση και επικαιροποίηση των μητρώων εσωτερικών και εξωτερικών εκλεκτόρων από τα οποία επιλέγονται, από τη Συνέλευση του ΤΑΑ, τα μέλη των εκλεκτορικών σωμάτων γίνεται με γνώμονα την συνάφεια με το γνωστικό αντικείμενο της υπό πλήρωση θέσης. Η κατάρτισης μητρώων εσωτερικών και εξωτερικών εκλεκτόρων, όλη η διαδικασία επιλογής και εξέλιξης Διδακτικού & Ερευνητικού Προσωπικού του ΤΑΑ πραγματοποιείται μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας ΑΠΕΛΛΑ και όλες οι σχετικές αποφάσεις αναρτώνται στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ. Επίσης, τα σχετικά πρακτικά είναι διαθέσιμα και στη γραμματεία του ΤΑΑ σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Από το 2017 (<http://duth.gr/Portals/0/PDF/%202017.pdf>) το Τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης ακολουθεί την κανονιστική απόφαση της Συγκλήτου του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης επί της εφαρμογής του

άρθρου 77 του ν. 4009/2011, καθώς και του ν. 4386/2016 για τη διαδικασία εκλογής και εξέλιξης σε θέσεις Καθηγητών οποιασδήποτε βαθμίδας (υπ. αριθμ. ΔΠΘ/ΣΥΓΚ/44229/1596/22.5.2017, ΦΕΚ 2058/τ.Β').

Η επιλογή και εξέλιξη Καθηγητών και υπηρετούντων Λεκτόρων γίνεται με σαφείς, αξιοκρατικές, δίκαιες και διαφανείς διαδικασίες κατ' εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας που συνοψίζεται στην κανονιστική απόφαση της Συγκλήτου του Δ.Π.Θ.. Μεταξύ αυτών καθορίζονται με σαφήνεια οι προθεσμίες που διέπουν την επιλογή και εξέλιξη των μελών ΔΕΠ, τα προσόντα, τη διαδικασία συγκρότησης των εκλεκτορικών σωμάτων και την ανανέωση και μονιμοποίηση των επί θητεία Επίκουρων καθηγητών.

Ειδικότερα εφαρμόζονται οι ακόλουθες διατάξεις:

α) Τα άρθρα 5, 6 και 80 του ν. 4009/2011 (Α' 195) «Δομή, λειτουργία, διασφάλιση... ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων», όπως ισχύουν.

β) Η παρ. 6 του άρθρου 26 του ν. 4386/2016 (Α' 83) «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις».

γ) Το άρθρο 19 του ν. 4009/2011 «Δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων» (Α' 195), όπως ισχύει, μετά την αντικατάσταση του από το άρθρο 70 του ν. 4386/2016 (Α' 83) «Ρυθμίσεις για την Έρευνα και άλλες διατάξεις».

δ) Το άρθρο 4 με τίτλο «Ρυθμίσεις θεμάτων προκηρύξεων και εκλογής Καθηγητών των Α.Ε.Ι.» του ν. 4405/2016 (Α' 129) «Κύρωση της απόφασης του Συμβουλίου 2014/335/ΕΕ, Ευρατόμ για το σύστημα των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλες διατάξεις».

ε) Το άρθρο 14 του ν. 1268/1982 (Α' 87) «Για τη δομή και λειτουργία των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων» όπως οι διατάξεις αυτές ίσχυαν κατά τη δημοσίευση του ν. 4009/2011 (Α' 195), με την επιφύλαξη της παραγράφου 1 (α) του άρθρου 19 του ν. 4009/2011 (Α' 195), όπως ισχύει.

στ) Την Υπουργική απόφαση με αριθ. Φ. 122.1/6/14241/Ζ2/27.1.2017 (Β' 225/2017) «α) Διαδικασία συγκρότησης των εκλεκτορικών σωμάτων των Α.Ε.Ι., ρύθμιση θεμάτων εκλογής και εξέλιξης καθηγητών και υπηρετούντων λεκτόρων,... του ν. 4405/2016 (Α' 129). β) Ανάπτυξη και λειτουργία ηλεκτρονικού συστήματος ολοκληρωμένης διαχείρισης διαδικασιών εκλογής και εξέλιξης καθηγητών και υπηρετούντων λεκτόρων,...και εξωτερικών μελών.» όπως αυτή εκδόθηκε δυνάμει της εξουσιοδότησης της παρ. 7 του άρθρου 19 του ν. 4009/2011 (Α' 195) όπως ισχύει.

ζ) Το άρθρο 9 του ν. 4521/2018 (Α' 38)

Η Τριμελής Εισηγητική Επιτροπή και το Εκλεκτορικό Σώμα αξιολογούν τους υποψηφίους βάσει επιστημονικών και παιδαγωγικών κριτηρίων. Δείκτες όπως ο αριθμός των δημοσιεύσεων σε επιστημονικά περιοδικά, συλλογικούς τόμους και βιβλία, ο συντελεστής βαρύτητας των περιοδικών (impact factor), η αναγνώριση του επιστημονικού έργου (ετεροαναφορές, προσκλήσεις), ο αριθμός των συμμετοχών σε εθνικά και διεθνή συνέδρια, η συμμετοχή και ο ρόλος σε ανταγωνιστικά ερευνητικά έργα στην Ελλάδα και το εξωτερικό είναι αυτοί που λαμβάνονται υπόψη στην αξιολόγηση του επιστημονικού έργου. Οι διδακτικές ικανότητες των υποψηφίων αξιολογούνται βάσει των αποτελεσμάτων που προκύπτουν από τα ερωτηματολόγια των φοιτητών. Τα αποτελέσματα που προκύπτουν από τα ερωτηματολόγια των φοιτητών αποστέλλονται από την Ο.Μ.Ε.Α. του ΤΑΑ στην Τριμελή Εισηγητική Επιτροπή. Για τη διδακτική ικανότητα υποψηφίων που έχουν προηγούμενο διδακτικό έργο σε Α.Ε.Ι. της

ημεδαπής τα στοιχεία της αξιολόγησης των φοιτητών ζητούνται με ευθύνη του Προέδρου του ΤΑΑ απευθείας από το Α.Ε.Ι. στο οποίο ο υποψήφιος έχει επιτελέσει το εν λόγω διδακτικό έργο και στη συνέχεια προωθούνται στην Τριμελή Εισηγητική Επιτροπή. Η διδακτική ικανότητα νέων υποψηφίων αξιολογείται με βάση ένα δοκιμαστικό μάθημα το οποίο μπορούν να παρακολουθήσουν οι φοιτητές, τα μέλη του εκλεκτορικού σώματος και τα μέλη της Συνέλευσης του ΤΑΑ. Ο τίτλος του μαθήματος, ο τόπος, η ημέρα και η ώρα της διεξαγωγής του δοκιμαστικού μαθήματος γνωστοποιείται στον υποψήφιο πέντε (5) ημέρες πριν τη διάλεξη με ευθύνη του Προέδρου του ΤΑΑ. Το θέμα του δοκιμαστικού μαθήματος πρέπει να είναι προσαρμοσμένο στο πρόγραμμα σπουδών του ΤΑΑ. Οι φοιτητές που παρακολουθούν το δοκιμαστικό μάθημα αξιολογούν τους υποψηφίους βάσει ερωτηματολογίων που διανέμονται με ευθύνη της ΟΜ.Ε.Α. και προωθούνται με ευθύνη του Προέδρου στην Τριμελή Εισηγητική Επιτροπή για να ληφθούν υπόψη στην αξιολόγηση των υποψηφίων.

III. Ακαδημαϊκό περιβάλλον

Η γεωγραφική θέση του ΤΑΑ, η απουσία κρίσιμης μάζας Τμημάτων ΑΕΙ στην Ορεστιάδα και ο σχετικά μικρός αριθμός μελών ΔΕΠ καθιστούν επιτακτική την ανάγκη αξιοποίησης στο έπακρο όλων των διαθέσιμων πόρων. Για το λόγο αυτό στρατηγικός στόχος του ΤΑΑ είναι να δημιουργεί τις κατάλληλες συνθήκες ανάπτυξης και εδραίωσης ακαδημαϊκού περιβάλλοντος το οποίο θα διασφαλίσει υψηλού επιπέδου διδασκαλία σε όλο το εύρος του ΠΠΣ αλλά ταυτόχρονα θα προάγει τη βασική έρευνα σε πεδία αιχμής. Στο πλαίσιο της σύνδεσης εκπαίδευσης και έρευνας αναζητούνται συνέργειες μεταξύ των μελών ΔΕΠ των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών, των υποψηφίων διδακτόρων και των διδασκόντων με συμβάσεις ορισμένου χρόνου (Π.Δ. 407/80, απόκτησης ακαδημαϊκής διδακτικής εμπειρίας και ακαδημαϊκοί υπότροφοι) και τα ερευνητικά προγράμματα των εργαστηρίων του ΤΑΑ. Η εδραίωση ακαδημαϊκού περιβάλλοντος προάγει την επαγγελματική εξέλιξη του διδακτικού προσωπικού. Επιπλέον, το Τμήμα ενθαρρύνει δράσεις των μελών ΔΕΠ που προάγουν τη συνεργασία με άλλα Τμήματα στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Με τον τρόπο αυτό αυξάνονται οι δυνατότητες κινητικότητας προσωπικού και φοιτητών αλλά και δημιουργούνται ερευνητικές ομάδες με στόχευση στη διεκδίκηση ερευνητικών προγραμμάτων και την αριστεία στα αντικείμενα του ΤΑΑ. Όπου είναι εφικτό, και υπάρχει συνάφεια στα γνωστικά αντικείμενα των μελών ΔΕΠ προωθείται η συνδιδασκαλία των μαθημάτων καθώς με αυτό τον τρόπο διευρύνονται οι γνώσεις που αποκτούν οι φοιτητές ενώ ταυτόχρονα διευκολύνεται η κινητικότητα των μελών ΔΕΠ.

IV. Φόρτος διδακτικού έργου

Τα μέλη Δ.Ε.Π. πλήρους απασχόλησης του ΤΑΑ υποχρεούνται (σύμφωνα με τον Ν. 4310/2014 άρθρο 78α) να έχουν διδακτικό έργο σε προπτυχιακά και μεταπτυχιακά μαθήματα, καθώς και να διδάσκουν σε εργαστήρια, φροντιστήρια, σεμινάρια, ενταγμένα στο Πρόγραμμα Σπουδών του ΤΑΑ, στο οποίο ανήκουν ή σε Προγράμματα Σπουδών του οικείου Α.Ε.Ι., κατ' ελάχιστο όριο έξι (6) ώρες εβδομαδιαίως. Τα μέλη ΔΕΠ οφείλουν επίσης να παρευρίσκονται στους πανεπιστημιακούς χώρους δώδεκα (12) ώρες εβδομαδιαίως, κατ' ελάχιστο όριο, πέραν των έξι (6) ωρών διδασκαλίας, και να παρέχουν κάθε μορφής διδακτικό-ερευνητικό-επιστημονικό και διοικητικό έργο. Το κατώτερο όριο ωρών διδασκαλίας είναι 6 ώρες και το ανώτερο 12. Με βάση τις αναθέσεις μαθημάτων του ακαδημαϊκού έτους 2019-2020 υπάρχει μεγάλη διακύμανση μεταξύ της ελάχιστης και της μέγιστης διδακτικής επιβάρυνσης του διδακτικού προσωπικού ανά εβδομάδα. Συνυπολογίζοντας την προετοιμασία και οργάνωση του μαθήματος, την επικοινωνία με τους φοιτητές δια ζώσης (ώρες γραφείου, εργαστήριο, επίβλεψη πτυχιακών εργασιών) και ηλεκτρονικά ο μέσος φόρτος διδακτικού έργου ξεπερνά τις 20 ώρες/εβδομάδα. Σε αρκετά μέλη ΔΕΠ που έχουν ανατεθεί μαθήματα με εργαστηριακές ασκήσεις και λόγω του μεγάλου αριθμού των

εισακτέων φοιτητών, της έλλειψης ικανοποιητικού αριθμού μελών ΕΔΙΠ και ΕΤΕΠ και της αναγκαιότητας πραγματοποίησης των εργαστηρίων σε ολιγομελής ομάδες φοιτητών, αναπόφευκτά αυξάνεται ο φόρτος διδασκαλίας.

V. Υλικό διδασκαλίας μαθημάτων

Τα μαθήματα που διδάσκονται στο ΠΠΣ του ΤΑΑ διαθέτουν ιστοσελίδα στην διαδικτυακή πλατφόρμα ηλεκτρονικής μάθησης “eclass” (<https://eclass.duth.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=18>) του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης. Με αυτό τον τρόπο δίνεται η δυνατότητα στους φοιτητές του ΤΑΑ να μελετήσουν μόνοι τους το υλικό διδασκαλίας (διαφάνειες, ασκήσεις, ερωτήσεις). Το υλικό διδασκαλίας επικαιροποιείται και εμπλουτίζεται σε ετήσια βάση. Το ΤΑΑ διαθέτει βιντεοπροβολείς σε όλες τις αίθουσες διδασκαλίας καθώς και 1 διαδραστικό πίνακα διδασκαλίας. Με αυτό τον τρόπο δίνεται η δυνατότητα στους φοιτητές του ΤΑΑ να παρακολουθήσουν υψηλής ποιότητας διαλέξεις με χρήση κατάλληλου οπτικοακουστικού υλικού. Το διδακτικό έργο ενδυναμώνεται με τις εργαστηριακές ασκήσεις που πραγματοποιούνται στα εργαστήρια και το αγρόκτημα του ΤΑΑ. Αυτή τη στιγμή λειτουργούν 13 από τα 19 θεσμοθετημένα εργαστήρια. Με την προσθήκη των νέων εργαστηριακών εγκαταστάσεων στο ΚΕΓΕ της Ορεστιάδας το 2019 δόθηκε η δυνατότητα περαιτέρω ενίσχυσης της εκπαιδευτικής και ερευνητικής δραστηριότητας του ΤΑΑ.

VI. Διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης και ποιότητα διδακτικού έργου

Το διδακτικό έργο αξιολογείται σε εξαμηνιαία βάση για κάθε μάθημα ακολουθώντας τις διαδικασίες εσωτερικής αξιολόγησης του Δ.Π.Θ. σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του Ν. 4009/2011 και τις οδηγίες της Α.ΔΙ.Π. Η αξιολόγηση της διδακτικής ικανότητας των Καθηγητών και του υλικού του μαθήματος γίνεται μεταξύ 8^{ης} και 10^{ης} εβδομάδας κάθε εξαμήνου με ειδικά ερωτηματολόγια τα οποία συμπληρώνονται από τους φοιτητές που παρακολουθούν το εκάστοτε μάθημα. Η συμπλήρωση των ερωτηματολογίων γίνεται μέσω ασφαλούς ηλεκτρονικής πλατφόρμας που διασφαλίζει την ανωνυμία και αξιοπιστία των αποτελεσμάτων. Τα ερωτηματολόγια περιλαμβάνουν ερωτήσεις που αφορούν τη συνέπεια, την κατάρτιση, το κλίμα συνεργασίας, και τη διδακτική ικανότητά του διδάσκοντα, του βοηθητικού προσωπικού και το υλικό του μαθήματος και το εργαστηριακό έργο. Η μετάβαση από την προηγούμενη μεθοδολογία που περιελάμβανε έντυπη μορφή ερωτηματολογίων στην ηλεκτρονική εφαρμογή δημιούργησε ορισμένα προβλήματα που εστίασαν στην απροθυμία των φοιτητών να χρησιμοποιήσουν τη συγκεκριμένη εφαρμογή. Μετά από στοχευμένες ενέργειες αυξήθηκε ο αριθμός των φοιτητών που συμμετέχουν στην αξιολόγηση. Οι διδάσκοντες ενημερώνονται μέσω ηλεκτρονικής σύνδεσης στην εφαρμογή της ΜΟ.ΔΙ.Π του Δ.Π.Θ. (<https://modip-server.kom.duth.gr/index.xhtml>) για τα αποτελέσματα της διαδικασίας αξιολόγησης των μαθημάτων που διδάσκουν. Με τον τρόπο αυτό οι διδάσκοντες λαμβάνουν άμεση γνώση για τη γνώμη των φοιτητών σχετικά με τα μαθήματα που τους αφορούν και προβαίνουν σε κατάλληλες διορθωτικές ενέργειες με σκοπό τη βελτίωση του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου.

Παρά το μεγάλο φόρτο διδακτικού έργου στο διδακτικό προσωπικό του ΤΑΑ παρέχονται όλες οι ευκαιρίες που προβλέπονται από τη σχετική νομοθεσία για την επιστημονική επιμόρφωση και ανάπτυξη. Χορηγούνται άδειες με σκοπό την έρευνα και διδασκαλία σε άλλα Τμήματα ή ερευνητικά ινστιτούτα στο εσωτερικό ή το εξωτερικό. Ειδικότερα, ενθαρρύνεται η κινητικότητα του προσωπικού του ΤΑΑ με τους εξής τρόπους.

1. Ανάθεση διδασκαλίας σε άλλα Τμήματα του Δ.Π.Θ. ή άλλων ΑΕΙ του εσωτερικού
2. Προγράμματα εκπαιδευτικής και ερευνητικής συνεργασίας με άλλα ιδρύματα και φορείς του

εξωτερικού. Από το 2016 το Τμήμα συμμετέχει σε πρόγραμμα H2020-MSCA-RISE-2015 βάσει του οποίου πραγματοποιούνται μετακινήσεις (1-7 μήνες) νεαρών και έμπειρων ερευνητών μεταξύ χωρών της Λατινικής Αμερικής και του ΤΑΑ. Στα πλαίσια του αυτού του προγράμματος μέχρι τον Δεκέμβριο του 2020 έχουν πραγματοποιηθεί μετακινήσεις συνολικά 24 Ανθρωπομηνών από και προς το ΤΑΑ. Επίσης, το Τμήμα συμμετέχει μαζί με αντίστοιχα Πανεπιστημιακά Τμήματα της Ευρώπης και των Βαλκάνιων στα προγράμματα Erasmus Curricula in Applied Plant SciEnces (ESCAPADE, 2018 -2021) και Introduction of agroheritage concepts into higher education agenda for raising awareness and capacity of future agriculturists for conservation of this heritage (AGROHERITAGE, 2019-2022),

3. Εκπαιδευτική άδεια, σε άλλα ιδρύματα για διδακτικούς ή ερευνητικούς σκοπούς.
4. Κινητικότητα μέσω Erasmus και Erasmus+ για εκπαιδευτικούς και ερευνητικούς σκοπούς

Κατά το παρελθόν προβλέπονταν πρόσθετη οικονομική ενίσχυση και διπλές απολαβές από το ίδρυμα στα μέλη ΔΕΠ που λάμβαναν εκπαιδευτική άδεια (sabbatical), η οποία ήταν ένα επιπλέον κίνητρο επιμόρφωσης. Τα τελευταία χρόνια λόγω της οικονομικής κρίσης η μόνη πρόσθετη οικονομική ενίσχυση προβλέπεται για την κινητικότητα μέσω Erasmus+.

Το ΤΑΑ δεν έχει θεσπίσει συγκεκριμένα εκπαιδευτικά προγράμματα-σεμινάρια για το προσωπικό του ούτε υπάρχει κάποια διαδικασία και πρόβλεψη για τη συχνότητα επιμορφώσεων. Το 2022 το ΤΑΑ αιτήθηκε και συμμετείχε σε δυο ενημερωτικές συναντήσεις με το Γραφείο Υποστήριξης Διδασκαλίας και Μάθησης (ΓΡΑΔΙΜ) του ΔΠΘ. Επίσης, τα μέλη ΔΕΠ ενθαρρύνονται να συμμετέχουν σε διεθνή προγράμματα έρευνας και διδασκαλίας σχετικά με το αντικείμενό τους.

VII. Ερευνητικές επιδόσεις βασική και εφαρμοσμένη έρευνα

Στη διάρκεια της 22ετους λειτουργίας του ΤΑΑ, συγκεκριμένα πεδία βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας συγκέντρωσαν το ενδιαφέρον της επιστημονικής κοινότητας και της κοινωνίας. Το Τμήμα αναγνωρίζει την προσφορά συγκεκριμένων αντικειμένων αλλά αντιλαμβανόμενο και τις τάσεις που επικρατούν ενισχύει τα πεδία αυτά παρέχοντας τους διδακτικό προσωπικό, εργαστηριακούς χώρους, εξοπλισμό και ένταξη-ενίσχυση της διδασκαλίας τους στο ΠΠΣ. Οι ερευνητικές επιδόσεις των μελών ΔΕΠ του ΤΑΑ αποτυπώνονται στον αριθμό και την ποιότητα των επιστημονικών δημοσιεύσεων, τον αριθμό των ετεροαναφορών, τις επιδόσεις σε ανταγωνιστικά προγράμματα και την προσέλκυση χρηματοδότησης. Το 2021, με απόφαση του Πρύτανη βραβεύτηκαν δυο μέλη ΔΕΠ του Τμήματος για τη διάκρισή του ερευνητικού τους έργου.

6. ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

I. Ανθρώπινο Δυναμικό

Το επιστημονικό προσωπικό είναι κατανομημένο σε τρεις κατευθύνσεις και 13 από τα 19 θεσμοθετημένα εργαστήρια. Η τρέχουσα στελέχωση σε διοικητικό προσωπικό είναι 7 άτομα.

II. Κτιριακή υποδομή και εργαστηριακός εξοπλισμός

Οι εγκαταστάσεις του Δ.Π.Θ. στην Ορεστιάδα μοιράζονται μεταξύ των 2 Τμημάτων (Τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης & Τμήμα Δασολογίας, Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων) και περιλαμβάνουν:

1. Το κεντρικό κτίριο στο οποίο στεγάζονται οι γραμματείες των Τμημάτων, η βιβλιοθήκη, η τεχνική υπηρεσία και γραφεία μελών ΔΕΠ και λοιπού προσωπικού. Επίσης το κτίριο περιλαμβάνει αίθουσα συνεδριάσεων, αίθουσα τελετών χωρητικότητας 150 ατόμων, πέντε αίθουσες διδασκαλίας, τέσσερις αίθουσες εκπαιδευτικών εργαστηρίων και βοηθητικούς χώρους. Η βιβλιοθήκη του Δ.Π.Θ. στην Ορεστιάδα αποτελείται από την κεντρική αίθουσα εκθέσεων, την αίθουσα μελέτης-αναγνωστήριο με 40 θέσεις εργασίας και την αίθουσα των ηλεκτρονικών υπολογιστών με πρόσβαση στο διαδίκτυο. Η βιβλιοθήκη απαρτίζεται από 10.000 τίτλους βιβλίων. Όλα τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας έχουν πρόσβαση στις ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων του Συνδέσμου Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (HEAL-Link, <http://www.heal-link.gr>).
2. Το συγκρότημα των Αμφιθεάτρων εμβαδού 791 τ.μ. παραδόθηκε το έτος 2000 και αποτελείται από δύο αμφιθέατρα συνολικής χωρητικότητας 280 ατόμων και από βοηθητικούς χώρους.
3. Το κτίριο των Εργαστηρίων. Κατασκευάστηκε το έτος 2002, έχει εμβαδόν 1781 τ.μ. και στεγάζει εκπαιδευτικά και ερευνητικά εργαστήρια, γραφεία και βοηθητικούς χώρους.
4. Ένα γυάλινο θερμοκήπιο το οποίο παραδόθηκε το έτος 2007, έχει εμβαδόν 120 τ.μ. και εξυπηρετεί εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες.
5. Ένα σύγχρονο θερμοκήπιο που παραδόθηκε το 2017 και αποτελεί δωρεά του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος στο εργαστήριο Γεωργικής Εντομολογίας και Ζωολογίας.
6. Το κτίριο του κυλικείου. Κατασκευάστηκε το έτος 2004 και έχει εμβαδόν 71 τ.μ.
7. Το συγκρότημα των Φοιτητικών Εστιών. Βρίσκεται στη συμβολή των οδών Μουρούζη και Ευρυπίδου στον πολεοδομικό ιστό της Ορεστιάδας. Παραδόθηκε το έτος 2009 και αποτελείται από το κτίριο των κατοικιών εμβαδού 2040 τ.μ. και το κτίριο των μαγειρείων και εστιατορίων εμβαδού 433 τ.μ. Υποστηρίζεται επίσης από υπόγειο χώρο Η/Μ εγκαταστάσεων εμβαδού 953 τ.μ.. Έχει δυναμικότητα 70 μονόκλιων και 2 δίκλιων δωματίων και ενός δωματίου για άτομα με ειδικές ανάγκες. Περιλαμβάνει επίσης επτά μονόκλινα και ένα δίκλινο δωμάτιο προσωπικού. Όλα τα δωμάτια είναι πλήρως εξοπλισμένα (έπιπλα, ατομικό WC, TV, τηλέφωνο, internet) και καλύπτουν όλες τις σύγχρονες προδιαγραφές.
8. Το Αγρόκτημα. Οι εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες του ΤΑΑ εξυπηρετούνται, εν μέρει, από υπαίθριο χώρο που παραχωρήθηκε για χρήση από το ΕΘΙΑΓΕ δίπλα από το σιδηροδρομικό σταθμό της πόλης, στο κτήμα του πρώην Σταθμού Γεωργικής Έρευνας.
9. Έκταση για ανέγερση Πανεπιστημιούπολης. Το Δ.Π.Θ. προχώρησε στην αγορά έκτασης περίπου 350 στρεμμάτων στην Ορεστιάδα, με αρχικό σκοπό να ανεγερθεί Πανεπιστημιούπολη. Υπό τα νέα δεδομένα εξετάζονται διάφορα ενδεχόμενα αξιοποίησης της συγκεκριμένης έκτασης προς όφελος των Τμημάτων στην Ορεστιάδα.
10. Νέο κτίριο Εργαστηρίων. Υπάρχει σχεδιασμός για την ανέγερση νέου κτιρίου Εργαστηρίων δίπλα στο υφιστάμενο κτίριο που στεγάζει σήμερα τα εργαστήρια.
11. Γίνονται προσπάθειες σε συνεργασία με τον Δήμο Ορεστιάδας για την αξιοποίηση του περιβάλλοντα χώρου των κεντρικών εγκαταστάσεων που ανήκουν στο Δήμο.

Το 2019, μετά από παραχώρηση των εγκαταστάσεων του ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ Ορεστιάδας και την κατασκευή εργαστηριακής υποδομής από το Δ.Π.Θ. παραδόθηκαν στο Τμήμα 4 επιπλέον εργαστηριακοί χώροι και μια αίθουσα διδασκαλίας 40 θέσεων.

Το 2021, παραχωρήθηκε στο ΔΠΘ αγρόκτημα έκτασης 31,180 στρεμμάτων στην περιοχή Ν. Βύσσας (Μαριαναστάσιο Αγρόκτημα) στην αξιοποίηση του οποίου θα συνδράμει το ΤΑΑ.

Ο εργαστηριακός εξοπλισμός του ΤΑΑ ανανεώνεται συνεχώς με πόρους προερχόμενους από τον τακτικό προϋπολογισμό, τα ερευνητικά προγράμματα, τις έκτακτες χρηματοδοτήσεις και τις δωρεές.

III. Τεχνική υπηρεσία

Η Τεχνική υπηρεσία του Δ.Π.Θ. καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να αποκαθιστά βλάβες που σχετίζονται με τις κτιριακές εγκαταστάσεις. Προβλήματα ωστόσο προκύπτουν από τον περιορισμένο αριθμό υπαλλήλων και την έλλειψη εξειδικευμένου τεχνικού προσωπικού που να είναι σε θέση να προσφέρει βασικές υπηρεσίες συντήρησης του βασικού εργαστηριακού εξοπλισμού του ΤΑΑ. Με αποτέλεσμα να καθυστερεί η επισκευή ή να απαξιώνεται ο βασικός εργαστηριακός εξοπλισμός.

IV. Φοιτητικές εστίες και φοιτητική λέσχη

Με βάση την ισχύουσα νομοθεσία οι φοιτητές που πληρούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις δικαιούνται δωρεάν σίτισης στο Φοιτητικό Εστιατόριο του Ιδρύματος και στέγασης στη Φοιτητική Εστία, είτε σε μισθωμένα δωμάτια, καθώς και υγειονομικής περίθαλψης. Στην Ορεστιάδα το Δ.Π.Θ. διαθέτει σύγχρονες φοιτητικές εστίες και εστιατόριο φοιτητικής λέσχης για την σίτιση των φοιτητών.

V. Επάρκεια πόρων και ελλείψεις

Στα πλαίσια του νέου τοπίου που διαμορφώνεται στο χώρο της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και της Ελληνικής Κοινωνίας γενικότερα, το Τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης καταβάλει προσπάθειες να επαναπροσδιορίσει τη θέση του, έχοντας ως βασική αρχή το σκοπό ίδρυσής του, προσαρμοζόμενο στο νέο περιβάλλον. Βασική επιδίωξη της Διοίκησης του ΤΑΑ είναι ο εντοπισμός ευκαιριών και ο καθορισμός έγκαιρων δράσεων ανάπτυξής του. Στην προσπάθεια αυτή σημαντικότερες απειλές εντοπίζονται στη χρηματοδότηση της έρευνας η οποία πιθανόν να περιορίσει την πρόσβαση σε περιφερειακά Τμήματα. Επίσης, το διαμορφωμένο οικονομικό περιβάλλον αναμένεται να περιορίσει την κρατική χρηματοδότηση (νέες θέσεις μελών ΔΕΠ, ερευνητών, υποδομές, εξοπλισμός). Δυσκολία εντοπίζεται και στην προσέλκυση ερευνητών υψηλού επιπέδου λόγω της διαρροής αποφοίτων και μεταδιδακτόρων στο εξωτερικό. Παρόλα αυτά το Τμήμα επενδύει στα συγκριτικά του πλεονεκτήματα που μεταξύ άλλων είναι:

- Το μεγαλύτερο μέρος των ερευνητικών αντικειμένων των Κατευθύνσεων που λειτουργούν στο Τμήμα, είναι μοναδικά σε επίπεδο Life Sciences, Agricultural and Biological Sciences και Food Science στο ΔΠΘ αλλά και στην ΠΑΜΘ.
- Η γεωγραφική θέση του ΤΑΑ: Το Τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης βρίσκεται σε μια από τις πιο εύφορες πεδιάδες της Ελλάδας, με σημαντική επάρκεια φυσικών πόρων (ύδατα, γονιμότητα εδαφών). Επιπλέον, είναι σε πολύ κοντινή απόσταση από τη Βουλγαρία και την Τουρκία.
- Η στροφή προς την πρωτογενή παραγωγή και η ενίσχυση των εξαγωγών.
- Η στελέχωση του ΤΑΑ με νέα μέλη ΔΕΠ και επίκαιρα γνωστικά αντικείμενα.
- Η ευελιξία στη λήψη αποφάσεων και την ανάληψη δράσεων.

7. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

I. Διαδικασίες συλλογής πληροφοριών

Αναφορικά με την απρόσκοπτη ροή, συλλογή και επεξεργασία πληροφοριών, το ΤΑΑ εφαρμόζει διαδικασίες που σχετίζονται με το σύνολο της Ακαδημαϊκής Μονάδας (Τμήμα) και συγκεκριμένα με τους φοιτητές, το διδακτικό και διοικητικό προσωπικό, τις υποδομές του ΤΑΑ, τη δομή του ΠΠΣ, την οργάνωση και ποιότητα της διδασκαλίας, την παροχή υπηρεσιών, την εξωστρέφεια κ.λπ. Οι πληροφορίες αυτές στη συνέχεια διοχετεύονται στην Ομάδα Υποστήριξης (ΟΜΕΑ) με στόχο την επεξεργασία και αξιολόγηση τους. Για την συλλογή των εν λόγω πληροφοριών παρατίθενται παρακάτω τα σχετικά “εργαλεία” που αφορούν στα εξής:

- i) αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου από τους φοιτητές με τη συμπλήρωση ηλεκτρονικών ερωτηματολογίων και απογραφικών δελτίων διδασκόντων και μαθημάτων (ΜΟΔΙΠ ΔΠΘ).
- ii) πληροφορίες που αφορούν τους φοιτητές όπως και το ΠΠΣ (π.χ. βαθμολογία, αριθμός ενεργών φοιτητών, φοιτητών που έχουν αποφοιτήσει, αναλογική σχέση μεταξύ των δυο φύλων κ.λπ.) με την καταχώρηση στοιχείων στο Πληροφοριακό Σύστημα της Ηλεκτρονικής Γραμματείας (ClassWeb-Cardisoft) και το υλικό τεκμηρίωσης από τον ιστότοπο του ΤΑΑ (π.χ. Οδηγός Σπουδών, Κανονισμοί κ.λπ.).
- iii) τις υποδομές (εξοπλισμός, κτιριακά, εργαστηριακή επάρκεια κ.λπ.) μέσω καταγραφής από τους Διευθυντές Εργαστηρίων, την Τεχνική Υπηρεσία και την Δ/ση Τεχνικών Έργων ΔΠΘ.
- iv) τα ερευνητικά έργα και τη χρηματοδότηση του ΤΑΑ με εξαγωγή δεικτών από το Πληροφοριακό Σύστημα διαχείρισης έργων (resCom) του ΕΛΚΕ του ΔΠΘ.
- v) στοιχεία που αφορούν στη φοιτητική μέριμνα με εξαγωγή δεικτών μέσω της Διεύθυνσης Ακαδημαϊκών Θεμάτων ΔΠΘ.
- vi) στοιχεία που αφορούν στην παροχή υπηρεσιών με εξαγωγή δεικτών από το Γραφείο Συνηγόρου του Φοιτητή, ΔΑΣΤΑ, Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης, Τμήμα Συμβουλευτικής και Ψυχοκοινωνικής Υποστήριξης κ.ά. (<http://duth.gr/Δομές>).
- vii) την προφορική πληροφόρηση/επικοινωνία μέσω της διαλογικής συζήτησης με τους φοιτητές, που κυρίως επιτυγχάνεται σε χώρους άμεσης και συχνής επαφής όπως τα εργαστηριακά μαθήματα και μαθήματα επιλογής (κυρίως με φοιτητές μεγαλύτερων ετών φοίτησης), λόγω της μεγαλύτερης εξοικείωσης και της μεγαλύτερης εγγύτητας. Η απρόσκοπτη και επικοινωνιακή επαφή/πληροφόρηση για τις ανάγκες των φοιτητών εκδηλώνεται τόσο με την παρουσία εκπροσώπων των φοιτητών στις Γενικές Συνελεύσεις του ΤΑΑ όσο και στην συμβουλευτική παρουσία του Προέδρου του Φοιτητικού Συλλόγου στις συναντήσεις της ομάδας της ΟΜΕΑ. Τόσο η ηλεκτρονική αλλά κυρίως η προφορική επικοινωνία με τους φοιτητές, σε συνάρτηση με την επιστημονική κατάρτιση των μελών Δ.Ε.Π. για τις εξελίξεις στα διάφορα επιστημονικά πεδία αποτέλεσε και συνεχίζει να αποτελεί μια διαδραστική, απρόσκοπτη και σημαντική πηγή πληροφορίας για την αξιολόγηση της ποιότητας των μαθημάτων και συνεχούς αναβάθμισης της παρεχόμενης υπηρεσίας από τους διδάσκοντες.

viii) τα βασικά εργαλεία συλλογής πληροφοριών (ερωτηματολόγια) χρησιμοποιούνται για την εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων τα οποία και απευθύνονται στη συνέχεια τόσο στο σύνολο της ακαδημαϊκής κοινότητας όπως π.χ. το διδακτικό προσωπικό στο σύνολό του (μέλη Δ.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π, Ε.ΤΕ.Π, συμβασιούχοι, υποψήφιοι διδάκτορες που παρέχουν επικουρικό έργο), διοικητικό προσωπικό, τελειόφοιτοι, απόφοιτοι όπως και συνεντεύξεις με εργοδότες, συνεργαζόμενους φορείς, πολίτες κ.λπ.). Τέλος, πληροφορίες κυρίως σε ότι αφορά αποφοίτους του ΤΑΑ (φορείς απασχόλησης, επαγγελματική αποκατάσταση κλπ.), προσκομίζονται, συλλέγονται και αξιοποιούνται σε συνεργασία με τον Φοιτητικό Σύλλογο.

II. Βασικά εργαλεία/σύνδεσμοι συλλογής πληροφοριών

Τα βασικά πληροφοριακά συστήματα του ΤΑΑ μέσω των οποίων συλλέγονται στοιχεία\πληροφορίες τα οποία αξιολογούνται στην πορεία είναι:

1. Πληροφοριακό Σύστημα της Ηλεκτρονικής Γραμματείας (ClassWeb-Cardisoft)
2. Το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ) της ΜΟΔΙΠ του ΔΠΘ
3. Το Πληροφοριακό Σύστημα διαχείρισης έργων (resCom) του ΕΛΚΕ του ΔΠΘ
4. Το Πληροφοριακό Σύστημα της βιβλιοθήκης του ΔΠΘ
5. Το Πληροφοριακό Σύστημα της ΔΑΣΤΑ του ΔΠΘ
6. Το Πληροφοριακό Σύστημα Ηλεκτρονικής Αξιολόγησης ΜΟΔΙΠ ΔΠΘ
7. Το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Εθνικό Σύστημα Ποιότητας της ΑΔΙΠ

III. Ανάλυση και αξιοποίηση πληροφοριών

Η ΟΜΕΑ συντάσσει έκθεση όπου παρουσιάζει ανάλυση των συλλεγόμενων δεδομένων μέσω στατιστικών δεικτών και στη συνέχεια εισηγείται ενδεχόμενες διορθωτικές ενέργειες στη ΓΣ του ΤΑΑ όπου και αποφασίζονται κάθε φορά τόσο η επίλυση εξειδικευμένων θεμάτων ή και γενικότερης στρατηγικής και στοχοθεσίας.

8. ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

I. Γενικά

Το Τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης στο σύνολο των είκοσι τριών χρόνων λειτουργίας του έχει προσπαθήσει από νωρίς να ακολουθήσει διαδικασίες εξωστρέφειας δηλαδή δημοσιοποίησης των δραστηριοτήτων του χρησιμοποιώντας πολλαπλούς διαύλους επικοινωνίας, οι οποίοι αποδίδονται με λεπτομέρεια στη συνέχεια. Πεποίθηση αποτελεί η άποψη ότι με τη διάχυση μέσα από σύγχρονα, αλλά και συμβατικά μέσα διασφαλίζεται η έγκαιρη, άμεση, αντικειμενική, σαφής και έγκυρη πληροφόρηση, όλων όσων επιθυμούν να αντλήσουν πληροφορίες για το ΤΑΑ επιτυγχάνοντας με τον τρόπο αυτό τη μέγιστη δυνατή αναγνωρισιμότητα όχι μόνο του ΤΑΑ αλλά και του Ιδρύματός στο οποίο ανήκει.

II. Είδος πληροφοριών που δημοσιοποιούνται και ομάδες που απευθύνονται

Το ΤΑΑ του ΔΠΘ εφαρμόζει ένα οργανωμένο σύστημα διαδικασιών και δράσεων για την προβολή και δημοσιοποίηση του συνόλου των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και υπολοίπων δραστηριοτήτων του. Ανάλογα με το περιεχόμενό τους, οι σχετικές πληροφορίες απευθύνονται στους φοιτητές και τους αποφοίτους του ΤΑΑ, τα μέλη του διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού, στους μελλοντικούς φοιτητές του ΤΑΑ, την Ελληνική και Διεθνή ακαδημαϊκή κοινότητα, τους τοπικούς φορείς και κοινωνία, τη βιομηχανία και τέλος το ευρύ κοινό (τοπικά ή και εθνικά).

III. Μέσα και δίαυλοι επικοινωνίας - σχετικά έγγραφα

Τα κύρια μέσα και δίαυλοι επικοινωνίας που χρησιμοποιούνται για τον σκοπό αυτόν, είναι τα παρακάτω:

Δικτυακός Τόπος του ΤΑΑ.

Ο ιστότοπος του ΤΑΑ είναι διαθέσιμος στην ελληνική (<http://www.agro.duth.gr/>) και την αγγλική (<https://agro.duth.gr/en/the-department/>) γλώσσα και περιέχει αναλυτικές πληροφορίες για το Τμήμα και τις διδακτικές και μαθησιακές διαδικασίες που εφαρμόζει, όπως:

- Ιστορικά στοιχεία, αποστολή, σκοπός, διοικητική διάρθρωση και εγκαταστάσεις του ΤΑΑ
- Δομή, οργάνωση και προσωπικό (διδακτικό, ερευνητικό, τεχνικό και διοικητικό)
- Διάρθρωση Τομέων και Εργαστηρίων όπως και Κατευθύνσεων που λειτουργούν
- Περιγραφή και κανονισμός Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών και Διπλωματικής Εργασίας
- Περιγραφή και κανονισμός των προσφερόμενων Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών
- Περιγραφή και κανονισμός Διδακτορικών Σπουδών και Μεταδιδακτορικής Έρευνας
- Πληροφορίες για τις λοιπές υπηρεσίες του ΔΠΘ που αφορούν στους φοιτητές (Κεντρική βιβλιοθήκη, Ηλεκτρονικός αποθηκευτικός χώρος, Ηλεκτρονική διαχείριση συγγραμμάτων, Γραφείο Διασύνδεσης, Σπουδών και Σταδιοδρομίας)

- Ανακοινώσεις για θέματα που αφορούν τους προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές, τη διεξαγωγή συνεδρίων και εκδηλώσεων, τις προκηρύξεις θέσεων, κ.λπ.

Ο ιστότοπος του ΤΑΑ ενημερώνεται και εμπλουτίζεται συνεχώς είτε κατά περίπτωση από κάθε μέλος ΔΕΠ σε ότι αφορά προσωπικές πληροφορίες (μαθήματα κλπ.) με νέο υλικό είτε από μέλος ΔΕΠ του ΤΑΑ, σε ότι αφορά συγκεντρωτικές πληροφορίες, το οποίο και ορίζεται για αυτό το σκοπό και χαρακτηρίζεται ως Υπεύθυνος της Ιστοσελίδας. Ο Υπεύθυνος της Ιστοσελίδας ουσιαστικά συγκεντρώνει, αναρτά και προτείνει οτιδήποτε είναι σχετικό με τις δράσεις προβολής και δημοσιότητας του ΤΑΑ έπειτα από επικοινωνία με την ομάδα ΟΜΕΑ και με την σύμφωνη γνώμη του σώματος της Γενικής Συνέλευσης του ΤΑΑ.

Οδηγός Σπουδών του ΤΑΑ.

Ο Οδηγός Σπουδών του ΤΑΑ αναρτάται σε ηλεκτρονική μορφή στην ιστοσελίδα του ΤΑΑ και επικαιροποιείται κάθε χρόνο. Στο σύνολό του περιέχει όλες τις πληροφορίες που είναι απαραίτητες για την ενημέρωση των νεοεισερχόμενων φοιτητών σε θέματα που σχετίζονται με τις σπουδές στο ΤΑΑ, καθώς και πληροφορίες για μια σειρά θεμάτων γενικού ενδιαφέροντος και υπηρεσιών που παρέχονται στους φοιτητές από το Τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης και το ΔΠΘ. Για τη διευκόλυνση των φοιτητών παρέχονται, επίσης, όλα τα απαραίτητα έγγραφα (σε ηλεκτρονική μορφή) που απαιτούνται για την ολοκλήρωση των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σπουδών στο ΤΑΑ (αιτήσεις, εκθέσεις προόδου, έκθεση περάτωσης μεταδιδακτορικής έρευνας κ.λπ.).

Ηλεκτρονικό Υλικό Διδασκαλίας Μαθημάτων.

Όλα τα μαθήματα που διδάσκονται στο Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών του ΤΑΑ, αλλά και στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών, διαθέτουν ιστοσελίδα στην πλατφόρμα ασύγχρονης εκπαίδευσης eclass (<https://eclass.duth.gr/>) του ΔΠΘ, με χρήσιμο εκπαιδευτικό υλικό (ενότητες και το περιεχόμενο του κάθε μαθήματος, διαφάνειες σε μορφή powerpoint, ανακοινώσεις, πρόσθετη βιβλιογραφία, σημειώσεις του διδάσκοντα, διδακτικές και μαθησιακές διαδικασίες και τρόποι αξιολόγησης κ.α). Είναι εξαιρετικά σημαντικό το γεγονός ότι μέσω της πλατφόρμας παρέχεται η δυνατότητα στους διδάσκοντες να αποστέλλονται ηλεκτρονικά όλες οι ανακοινώσεις και να λαμβάνονται άμεσα από τους φοιτητές διευκολύνοντας και επιταχύνοντας έτσι την εκπαιδευτική διαδικασία. Το περιεχόμενο και η ενημέρωση των στοιχείων του κάθε μαθήματος είναι ευθύνη του διδάσκοντα και υπεύθυνου Καθηγητή, το οποίο απευθύνεται στους φοιτητές του ΤΑΑ. Οι ιστοσελίδες των μαθημάτων επικαιροποιούνται και εμπλουτίζονται από τους διδάσκοντες σε ετήσια βάση, όπως αυτοί κρίνουν κατά περίπτωση.

Ενημερωτικές συναντήσεις

Για ειδικά θέματα, πραγματοποιούνται επιπλέον και δια ζώσης συναντήσεις οι οποίες απευθύνονται είτε σε πρωτοετείς φοιτητές προκειμένου να ενταχθούν όσο ομαλότερα είναι δυνατό στη νέα φοιτητική τους ιδιότητα (π.χ. η τελετή υποδοχής πρωτοετών), είτε ειδικά σε φοιτητές του τρίτου έτους οι οποίοι καλούνται να επιλέξουν μια από τις τρεις κατευθύνσεις που λειτουργούν στο Τμήμα (από το 6^ο εξάμηνο και πέρα), είτε γενικότερα στο σύνολο των φοιτητών για θέματα που τους αφορούν όπως π.χ Erasmus,

πρακτική άσκηση κλπ. Στα παραπάνω θα πρέπει να σημειωθεί η συμμετοχή μελών ΔΕΠ σε ενημερωτικές ημερίδες ποικίλης ύλης (εξειδικευμένες ή και ευρύτερου ενδιαφέροντος) που οργανώνονται με πρωτοβουλία του Φοιτητικού Συλλόγου.

Ακαδημαϊκός Σύμβουλος Σπουδών

Με την έναρξη κάθε νέου ακαδημαϊκού έτους, το ΤΑΑ ορίζει μέλη ΔΕΠ ως Ακαδημαϊκούς Συμβούλους Σπουδών (ΑΣΣ) για τους νεοεισακτέους φοιτητές. Έργο των συμβούλων είναι να πληροφορούν τους φοιτητές του ΤΑΑ κυρίως σχετικά με ζητήματα που αφορούν τις σπουδές τους (καθοδήγηση και παροχή κατευθύνσεων και συμβουλών).

Ηλεκτρονική αλληλογραφία.

Τα μέλη της φοιτητικής κοινότητας παροτρύνονται να επικοινωνούν με τα μέλη ΔΕΠ όπως και με το υπόλοιπο διδακτικό προσωπικό, είτε προσωπικά (δια ζώσης) εντός αλλά και εκτός των ωρών επίσκεψης γραφείου, είτε μέσω της Πλατφόρμας Τηλεκπαίδευσης και του webmail για ζητήματα που τους αφορούν είτε ακαδημαϊκά είτε ακόμη και προσωπικά.

Ιστοσελίδα facebook του ΤΑΑ.

Στην ιστοσελίδα facebook που δημιουργήθηκε σχετικά πρόσφατα απευθύνεται κυρίως στους φοιτητές, το προσωπικό, τους αποφοίτους και τους φίλους του Τμήματος. Εκεί αναρτώνται μεταξύ άλλων ανακοινώσεις για εκδηλώσεις που απευθύνονται στους φοιτητές, προκηρύξεις εργασίας, δημοσιεύματα γεωπονικού ενδιαφέροντος κ.ά. από τους υπεύθυνους της συγκεκριμένης σελίδας.

IV. Δράσεις προβολής του ΤΑΑ που συμβάλλουν στην τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη

Ημέρες Γνωριμίας των μαθητών της Θράκης

Το Τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης δέχεται κάθε χρόνο σημαντικό αριθμό μαθητών της Β΄/μιας εκπαίδευσης (μαθητές Γυμνασίων και Λυκείων) από σχολεία όλου του Νομού. Στα πλαίσια αυτών των επισκέψεων οι μαθητές μπορούν να ενημερώνονται για το όραμα και το σκοπό του ΤΑΑ, τις επαγγελματικές προοπτικές/διεξόδους των αποφοίτων, να περιηγούνται στις εγκαταστάσεις\εργαστήρια του ΤΑΑ όπου πάντα κάποιο εξειδικευμένο μέλος ΔΕΠ τους ενημερώνει για τις ιδιαιτερότητες του χώρου και όπου είναι δυνατό να πραγματοποιούνται και ασκήσεις επίδειξης με την συνεπικουρία μελών Ε.Δι.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. αλλά και μεταπτυχιακών φοιτητών του ΤΑΑ. Σκοπός του ΤΑΑ είναι αυτές οι επισκέψεις γνωριμίας να διοργανώνονται πλέον σε συγκεκριμένη χρονική περίοδο με τη μορφή Ημερίδας/δων Γνωριμίας (ανάλογα με την προσέλευση) όπου πλέον θα συμμετέχουν δυναμικά και οι προπτυχιακοί φοιτητές του ΤΑΑ.

Διαλέξεις στο κοινό και σε επαγγελματικούς φορείς από το επιστημονικό προσωπικό του ΤΑΑ

Το επιστημονικό προσωπικό του ΤΑΑ (μέλη ΔΕΠ, ΕΤΕΠ και ΕΔΙΠ καθώς και υποψήφιοι Διδάκτορες) συμβάλλει στην ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας σε εξειδικευμένα ζητήματα που σχετίζονται είτε με τον κύριο σκοπό του Τμήματος, δηλαδή τη Γεωργία/Γεωπονία, είτε με το περιβάλλον (αειφορία), τη βιοτεχνολογία κλπ. Οι δράσεις αυτές οργανώνονται είτε αποκλειστικά από το Τμήμα μέσα από ερευνητικά προγράμματα (διάχυση των αποτελεσμάτων), είτε από τη Σχολή Επιστημών Γεωπονίας & Δασολογίας, είτε σε συνεργασία με το συστεγαζόμενο Τμήμα Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων.

Στα πλαίσια αυτά, το Τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης πρωτοστάτησε στην δημιουργία της «ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ - ΔΟΜΗΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ- ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ», μιας **καινοτόμου και πρωτοποριακής δράσης** της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (**Π.Α.Μ.Θ.**) που ξεκίνησε το 2015 από τον Έβρο και από το 2016 υλοποιείται σε όλη την Περιφέρεια, σε συνεργασία με τις Σχολές του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης (**Δ.Π.Θ.**), με στόχο την Δια Βίου Μάθηση και Εκπαίδευση των πολιτών και τη **διασύνδεση της Πανεπιστημιακής Κοινότητας με την κοινωνία** (<http://acadimia.eu/index.php/el/>).

Επίσης, το ΤΑΑ συμμετέχει στις εκλαϊκευμένες ομιλίες σε αγρότες στα χωριά του Νομού Έβρου (Άνοιξη-Φθινόπωρο), κατά την διάρκεια των οποίων αναλύονται επίκαιρα γεωπονικά θέματα. Το πρόγραμμα των ομιλιών διαμορφώνεται από τη Σχολή Επιστημών Γεωπονίας & Δασολογίας σε συνεργασία με την ΠΕ Έβρου, τον Δήμο Ορεστιάδας, την ΕΑΣ Ορεστιάδας και τοπικούς Γεωπόνους.

Τέλος, το Τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης συμμετέχει, μέσω της Σχολής Επιστημών Γεωπονίας & Δασολογίας, στα μνημόνια συνεργασίας που υπογράφηκαν με το «ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ», τον «ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ» και την «ΕΑΣ ΟΡΕΣΤΙΑΔΑΣ» με στόχο την εκπαιδευτική και ερευνητική συνεργασία μεταξύ των φορέων και την καλύτερη διάχυση της γνώσης στους τελικούς αποδέκτες (φοιτητές, αποφοίτους, γεωπόνους, αγρότες).

Άλλα

Τέλος, η συμβολή του ΤΑΑ στη γενικότερη ανάπτυξη της περιοχής αντικατοπτρίζεται με την επιθυμία/πραγμάτωση συνεργασίας μελών ΔΕΠ:

1. με τον Δήμο Ορεστιάδας στην εκπόνηση μελετών σε ζητήματα που αφορούν στα στενά όρια της περιοχής.
2. με την επιτυχή κατάθεση και ανάληψη ερευνητικών προτάσεων προς την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης που αφορούν στην ενίσχυση και ανάδειξη τοπικών προϊόντων
3. με άλλα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης της ημεδαπής με αποδοχή προσκλήσεων για διδασκαλία και διαλέξεις τόσο σε προπτυχιακό όσο και σε μεταπτυχιακό επίπεδο, με την παραγωγική συνεργασία στα πλαίσια διδακτορικών διατριβών, συμμετοχή σε επιτροπές αξιολόγησης κλπ. Αντίστοιχη συνεργασία υπάρχει με τμήματα Πανεπιστημίων του εξωτερικού μέσω ανταλλαγών φοιτητών και διδασκόντων στα πλαίσια του προγράμματος Erasmus ή ερευνητικών προγραμμάτων, κλπ.

V. Τρόποι επίτευξης αντικειμενικότητας και ελέγχου-επικαιροποίηση

Σημαντικό μέρος των αρμοδιοτήτων της ΟΜΕΑ είναι ο έλεγχος της ορθότητας και της αντικειμενικότητας της πληροφορίας που αναρτάται στο δικτυακό τόπο του ΤΑΑ σε συνεργασία πάντα με το μέλος Δ.Ε.Π. με την ιδιότητα του Υπεύθυνου της Ιστοσελίδας. Η ομάδα της ΟΜΕΑ αναλαμβάνει και προβαίνει σε διορθωτικές ενέργειες απευθυνόμενη σε όλους τους εμπλεκόμενους (τομείς, κατευθύνσεις, διδάσκοντες, διοικητικό προσωπικό κ.λπ.) ώστε να διασφαλίζεται η ποιότητα και η ορθή διάχυση της πληροφορίας. Δέχεται πληροφορίες, προτάσεις, διορθώσεις από το σύνολο της ακαδημαϊκής μονάδας τις οποίες επεξεργάζεται και προωθεί στη Γενική Συνέλευση για διαβούλευση. Οι πληροφορίες για το ΠΠΣ επικαιροποιούνται ετησίως (τον μήνα Μάιο). Η Επιτροπή Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών εισηγείται στην Γενική Συνέλευση του ΤΑΑ για ενδεχόμενες επικαιροποιήσεις των πληροφοριών που αναρτώνται σχετικά με το ΠΠΣ. Η Γενική Συνέλευση του ΤΑΑ αποφασίζει, μετά από διαβούλευση, για την έγκριση των αλλαγών/ επικαιροποιήσεων.

9. ΣΥΝΕΧΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΠΠΣ - ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΣΗΜΕΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

I. Ετήσια εσωτερική αξιολόγηση ΠΠΣ - συνεργασία με ΜΟΔΙΠ

Η ετήσια εσωτερική αξιολόγηση του ΠΠΣ πραγματοποιείται σε συνεργασία με τη ΜΟΔΙΠ ΔΠΘ και περιγράφεται αναλυτικά στο ΦΕΚ 1178/Β/2-4-2018 άρθρο 10:

1. Η ετήσια εσωτερική έκθεση περιλαμβάνει, με τη μορφή πινάκων, συγκεντρωτικά στοιχεία για τα προγράμματα σπουδών, το εκπαιδευτικό και το ερευνητικό έργο, καθώς και για τις υπόλοιπες υπηρεσίες που προσφέρονται από τις ακαδημαϊκές και διοικητικές μονάδες κατά τη διάρκεια ενός ακαδημαϊκού έτους (δύο συνεχόμενα χειμερινό και εαρινό - διδακτικά εξάμηνα).
2. α) Τα δεδομένα συλλέγονται από το πληροφοριακό σύστημα της Α.ΔΙ.Π. και από το πληροφοριακό σύστημα της ΜΟ.ΔΙ.Π. Το τελευταίο είναι συνδεδεμένο με το αντίστοιχο πληροφοριακό σύστημα των Γραμματειών των Τμημάτων και αντλεί από εκεί δεδομένα τα οποία καταχωρούνται από τις Γραμματείες των Τμημάτων. Μέσω του πληροφοριακού συστήματος πραγματοποιούνται, επίσης, οι αξιολογήσεις της εκπαιδευτικής διαδικασίας από τους φοιτητές και η καταγραφή του έργου των μελών του Ιδρύματος.
β) Η αξιολόγηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας από τους φοιτητές πραγματοποιείται σε εξαμηνιαία βάση. Η/Ο εκάστοτε διδάσκουσα/ων είναι υπεύθυνη/ος για την ενεργοποίηση της διαδικασίας αξιολόγησης για τα μαθήματα στα οποία είναι υπεύθυνη/ος, μέσω του πληροφοριακού συστήματος της ΜΟ.ΔΙ.Π.. Οι φοιτητές αποκτούν πρόσβαση στο πληροφοριακό σύστημα κάνοντας χρήση των προσωπικών τους στοιχείων εισόδου και αξιολογούν κάθε διδάσκουσα/οντα και μάθημα εντός της καθορισμένης χρονικής περιόδου όπως αυτή προτείνεται από τον Πρόεδρο του ΤΑΑ στη Γενική Συνέλευση, απαντώντας σε ειδικά διαμορφωμένο ψηφιακό ερωτηματολόγιο.
γ) Κάθε Τμήμα έχει τη δυνατότητα να προσθέσει επιπλέον ερωτήσεις στο ερωτηματολόγιο των φοιτητών του με απόφαση της Συνέλευσης του η οποία εγκρίνεται από τη ΜΟ.ΔΙ.Π. του ιδρύματος. Η διαδικασία της προσθήκης επιπλέον ερωτήσεων μπορεί να ξεκινά μετά τη λήξη της αξιολόγησης του εαρινού εξαμήνου και οφείλει να ολοκληρώνεται πριν την έναρξη της αξιολόγησης του χειμερινού εξαμήνου.
δ) Μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης κάθε εξαμήνου, η ΜΟ.ΔΙ.Π. επεξεργάζεται τα δεδομένα και εξάγει τα σχετικά αποτελέσματα για τα οποία ενημερώνονται, μέσω του πληροφοριακού συστήματος, τα μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού και οι ΟΜ.Ε.Α. των αντίστοιχων ακαδημαϊκών μονάδων, μετά το πέρας της αντίστοιχης εξεταστικής περιόδου και της καταχώρησης της βαθμολογίας των φοιτητών. Τα παραπάνω στοιχεία τηρούνται και στο αρχείο της ΜΟ.ΔΙ.Π. του Ιδρύματος.
3. Στην έναρξη κάθε ακαδημαϊκού έτους η γραμματεία της ΜΟ.ΔΙ.Π. αποστέλλει σε όλες τις ακαδημαϊκές και διοικητικές μονάδες του Ιδρύματος ενημερωτικό έγγραφο, με το οποίο καλεί, εντός καθορισμένων προθεσμιών, τις/τους υπεύθυνες/ους κάθε μονάδας να καταχωρήσουν στο πληροφοριακό σύστημα της Α.ΔΙ.Π. και της ΜΟ.ΔΙ.Π. τα δεδομένα του προηγούμενου ακαδημαϊκού έτους (δύο συνεχόμενα - χειμερινό και εαρινό- διδακτικά εξάμηνα). Μετά τη λήξη των προθεσμιών η γραμματεία της ΜΟ.ΔΙ.Π. εξάγει τα δεδομένα από το πληροφοριακό σύστημα και συντάσσει τις ετήσιες εσωτερικές εκθέσεις των μονάδων του Ιδρύματος, οι οποίες περιλαμβάνουν όλα τα στοιχεία των παρελθόντων ετών και τηρούνται στο αρχείο της ΜΟ.ΔΙ.Π.

4. Μετά την ολοκλήρωση της συλλογής των δεδομένων δύο συνεχόμενων ακαδημαϊκών ετών, η γραμματεία της ΜΟ.ΔΙ.Π. επεξεργάζεται στατιστικά τα στοιχεία και συντάσσει εσωτερική έκθεση του Ιδρύματος, η οποία περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία των παρελθόντων ετών.

Η ΜΟΔΙΠ μεριμνά για την τήρηση του χρονοδιαγράμματος και υπενθυμίζει στα Τμήματα τους χρόνους συμπλήρωσης, καταχώρησης και αποστολής των απαιτούμενων πληροφοριών. Τέλος, έχει αναρτήσει αναλυτικούς οδηγούς (<https://modip-server.kom.duth.gr/login.xhtml>) για την διευκόλυνση των ακαδημαϊκών μονάδων.

II. Επανεκτίμηση, αναπροσαρμογή και επικαιροποίηση της ύλης του ΠΠΣ

Η Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜ.Ε.Α) του ΤΑΑ είναι υπεύθυνη για την συνεχή παρακολούθηση και τον συντονισμό της αξιολόγησης του προγράμματος σπουδών. Η εσωτερική αξιολόγηση περιλαμβάνει τις εξής πληροφορίες:

- Τις απαντήσεις των φοιτητών/τριών στα αντίστοιχα ερωτηματολόγια για το κάθε μάθημα.
- Τα στοιχεία για την απόδοση των φοιτητών/τριών στο κάθε μάθημα (κατανομή βαθμολογίας, ποσοστό επιτυχίας).
- Τα υπόλοιπα στοιχεία του ΤΑΑ (συνολικός αριθμός ενεργών και άλλων φοιτητών, μέσος χρόνος αποφοίτησης, κλπ.).

Τα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται από την ΟΜΕΑ, αναλύονται, γνωστοποιούνται σε όλα τα μέλη ΔΕΠ και συζητούνται σε τουλάχιστον μία ΓΣ του ΤΑΑ με την παρουσία των εκπροσώπων των φοιτητών.

Ταυτόχρονα ετοιμάζεται και η αντίστοιχη ετήσια έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης και αποφασίζονται οι όποιες μελλοντικές ενέργειες χρειάζονται για την συνεχή βελτίωση του προγράμματος σπουδών. Η διαδικασία αυτή ακολουθεί τις οδηγίες της ΜΟΔΙΠ του ΔΠΘ. Στις αρχές κάθε ακαδημαϊκού έτους ο Πρόεδρος του ΤΑΑ εισάγει ως θέμα ημερήσιας διάταξης της ΓΣ, την ενημέρωση για την ετήσια εσωτερική αξιολόγηση. Κατά την διαβούλευση ο Συντονιστής της ΟΜΕΑ παρουσιάζει συνοπτικά το περιεχόμενο της Έκθεσης.

III. Σχέδιο δράσης ΤΑΑ

Το 2019 το ΤΑΑ ενέκρινε (20/28-03-2019 Απόφαση Γενικής Συνέλευσης ΤΑΑ) σχέδιο δράσης. Το σχέδιο δράσης περιλάμβανε εννέα στρατηγικούς στόχους:

- Σ1. Καλλιέργεια και σπουδή των γνωστικών αντικειμένων που προσφέρει το Τμήμα με φοιτητοκεντρική διδασκαλία υψηλού επιπέδου.
- Σ2. Βελτίωση δομής και οργάνωσης Προγράμματος Σπουδών.
- Σ3. Εξωστρέφεια – Ενίσχυση της διεθνούς παρουσίας του ΤΑΑ.
- Σ4. Παραγωγή Έρευνας Υψηλού Επιπέδου και Διεθνούς Απήχησης.
- Σ5. Ενίσχυση της στελέχωσης του ΤΑΑ.
- Σ6. Διασύνδεση του ΠΠΣ με την αγορά εργασίας.
- Σ7. Ενίσχυση της εκπόνησης διδακτορικών διατριβών στο τμήμα.
- Σ8. Επικοινωνία με τους κοινωνικούς εταίρους.
- Σ9 Παρουσία του ΤΑΑ στο διαδίκτυο.

Το σχέδιο δράσης του ΤΑΑ περιλαμβάνει προτάσεις δράσεων και δεικτών μέτρησης και παρακολούθησης της εξέλιξης, καθώς και χρονικό ορίζοντα επίτευξης των στόχων.

IV. Μηχανισμοί-διαδικασίες βελτίωσης ΠΠΣ και εκπαιδευτικής διαδικασίας

Το ΤΑΑ χρησιμοποιεί ως κύριο άξονα βελτίωσης τις παρατηρήσεις της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης (ΕΕΑ) του ΤΑΑ χρησιμοποιώντας μηχανισμούς επανατροφοδότησης μεταξύ της ομάδας ΟΜΕΑ, του Υπεύθυνου Ιστοσελίδας και των αντίστοιχων επιτροπών: Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών (ΕΠΣ), Επιτροπής Πρακτικής Άσκησης (ΕΠΚ), Erasmus και τέλος Επιτροπής Έρευνας (ΕΕ), υπεύθυνες για επιμέρους ζητήματα, για την παρακολούθηση και βελτίωση του ΠΠΣ.

V. Παραδείγματα δράσεων βελτίωσης του ΠΠΣ

Ενδεικτικά αναφέρονται μερικές αλλαγές που έλαβαν χώρα τα τελευταία έτη:

- Ενίσχυση της διδασκαλίας και των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων με την εγκατάσταση στις αναμορφωμένες κτηριακές υποδομές του πρώην κτιρίου ΚΕΓΕ το οποίο παραχωρήθηκε στο Τμήμα (2016-2017) και εξοπλισμός της αίθουσας διδασκαλίας (2020-2021)
- Θεσμοθέτηση των τριών κατευθύνσεων προχωρημένου εξαμήνου (7/2019)
- Απονομή ενιαίου και αδιάσπαστου τίτλου σπουδών μεταπτυχιακού επιπέδου (integrated master), επιπέδου 7 του Εθνικού και Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων (9/2018)
- Παραχώρηση του αγροκτήματος στο Τμήμα έκτασης περίπου 35 στρεμμάτων από το ΥπΑΑΤ (2017-2018)
- Δημιουργία αίθουσας τηλεδιασκέψεων και αναβάθμιση της υποδομής internet (2015-2016)
- Εκσυγχρονισμός των υπολογιστών των φοιτητών στην Αίθουσα Πληροφορικής (2020-2021)
- Αναβάθμιση του εξοπλισμού των εργαστηρίων (συνεχής π.χ. δημιουργία θερμοκηπίου, απόκτηση εξοπλισμού).
- Λειτουργία συστήματος διατήρησης και υποστήριξης δικτύου με μία υπό σύμβαση θέση εργασίας (2018-2019).
- Wi-Fi στους χώρους του ΤΑΑ
- Ενίσχυση συνδιδασκαλίας μαθημάτων όπως π.χ. Ειδικά θέματα γεωργικών εφαρμογών, Μέθοδοι και Εφαρμογές Επιχειρηματικής Έρευνας .
- Εφαρμογή του Συστήματος πιστωτικών μονάδων (ECTS) σε όλα τα μαθήματα του ΠΠΣ (1η εφαρμογή 2015-2016).
- Ένταξη της Πρακτικής Άσκησης ως μάθημα 8^{ου} εξαμήνου (2021-2022)
- Σχεδιασμός και έγκριση του Παραρτήματος Διπλώματος ΤΠΜ (2018).
- Μελέτη, σχεδιασμός, προσαρμογή και εφαρμογή μαθησιακών αποτελεσμάτων στο απογραφικό δελτίο μαθήματος (2018).
Εφαρμογή σύγχρονων εκπαιδευτικών δράσεων στην διδασκαλία των μαθημάτων π.χ.: α) επίσκεψη φοιτητών σε φορείς ιδιωτικού και δημοσίου τομέα, β) ενίσχυση ομαδοσυνεργατικής (projects).

10. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΣΤΟΧΟΘΕΣΙΑ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΠΘ (Έτος αναφοράς 2019-2020)

ΣΤΟΧΟΘΕΣΙΑ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΠΘ (Έτος αναφοράς 2019-2020)								
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΜΕΤΡΗΣΗΣ (ονομασία)	ΤΙΜΗ ΠΟΣΟΤΙΚΟΥ ΣΤΟΧΟΥ (τιμή δείκτη)	ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ/ΔΡΑΣΕΙΣ (Τι πρέπει να κάνουμε για να πετύχουμε τα προσδοκώμενα αποτελέσματα;)	ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΕΣ (Ποιος αναλαμβάνει κάθε ενέργεια;)	ΧΡΟΝΟ-ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ (Πότε;)	
1. Ενίσχυση και αναβάθμιση του εκπαιδευτικού έργου	1.1 Ενίσχυση φοιτητοκεντρικής διδασκαλίας και μάθησης υψηλού επιπέδου	Δ4.10	Ποσοστό μαθημάτων ανάπτυξης δεξιοτήτων (3,25%)	5%	Διερεύνηση για τη δυνατότητα ένταξης επιπλέον μαθημάτων σχετικών με πληροφορική να παρέχεται το αντίστοιχο πιστοποιητικό στους φοιτητές	Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών-Γενική Συνέλευση	31/8/2022	
		Δ4.11	Ποσοστό μαθημάτων με φροντιστήριο (8,13%)	12%	Αύξηση της συμμετοχής των Υποψ. διδασκόντων στην ενισχυτική διδασκαλία	Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών-Γενική Συνέλευση	31/8/2022	
		Δ4.12	Ποσοστό εργαστηριακών μαθημάτων (27,64%)	30%	Παρότρυνση των διδασκόντων για ένταξη εργαστηρίων σε ορισμένα μαθήματα που έχουν μόνο θεωρία.	Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών-Γενική Συνέλευση	31/8/2022	
	1.2 Βελτίωση δομής και οργάνωσης Προγράμματος Σπουδών	Δ4.04	Ποσοστό μαθημάτων ελεύθερης επιλογής (31,71%)	37%	Ενέργειες που απαιτούνται είναι: 1. Εξισορρόπηση μεταξύ βασικών και μαθημάτων επιλογής 2. Εισαγωγή μαθημάτων αρχής 3. Εισαγωγή μαθημάτων Τεχνολογίας Τροφίμων στον Κορμό. 4. Θέσπιση προσαρμοσμένων μαθημάτων (εφόσον επιτρέπεται). 5. Διερεύνηση για δυνατότητα κοινών επιλεγόμενων μαθημάτων με το Τμήμα Δασοκομίας, Φυσικού Περιβάλλοντος και Διαχείρισης Φυσικών Πόρων του ΔΠΘ. 6. Διερεύνηση εάν στα περιγράμματα των υπερπόντων μαθημάτων μπορούν να ενταχθούν καινοτόμες εφαρμογές και εάν μπορούν με συνδιδασκαλίες να εξυπηρετηθούν νέα μαθήματα από τα μέλη ΔΕΠ με ταυτόχρονη κατάργηση άλλων μαθημάτων.	Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών και Γενική Συνέλευση	31/8/2022	
		1.3 Αύξηση αριθμού μελών ΔΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ	Δ3.09	Ετήσιο ποσοστό προσλήψεων μελών ΔΕΠ (0%)	6%	Συμμετοχή στον προγραμματισμό του Ιδρύματος για την απόκτηση νέων θέσεων ΔΕΠ για την θεραπεία αντικειμένων που έχει ανάγκη το Τμήμα για την ενσωμάτωση με την αγορά εργασίας και την ακαδημαϊκή κοινότητα και για τη διατήρηση του υψηλού επιπέδου της έρευνας και της διδασκαλίας.	Γενική Συνέλευση, Πρόεδρος Τμήματος	31/8/2022
	1.4 Παρακολούθηση της αγοράς εργασίας και του ΠΠΣ	Δ3.10-16	Ετήσιο ποσοστό προσλήψεων μελών ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ, ΕΕΠ (0%)	50%	Προγραμματισμός και συμμετοχή στο σχεδιασμό του Ιδρύματος και στο οργανόγραμμα.	Γενική Συνέλευση - Πρόεδρος Τμήματος	31/8/2022	
		Δ4.08	Ποσοστό μαθημάτων επιστημονικής περιοχής (55,28%)	70%	1. Προσανατολισμός μαθημάτων στα επαγγελματικά δικαιώματα και τα σύγχρονα αντικείμενα της αγοράς εργασίας. 2. Θα λαμβάνονται υπ όψιν οι όποιες προτάσεις από το ΓΕΩΤΕΕ μετά την επιστολή του Προέδρου του Τμήματος. 3. Στρατηγικός σχεδιασμός για επόμενες θέσεις σε μέλη ΔΕΠ, με βάση τις υπάρχουσες ανάγκες, τις ανάγκες της αγοράς και το οργανόγραμμα του Τμήματος.	Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών-Γενική Συνέλευση	31/8/2022	
	1.5 Βελτίωση της πρακτικής άσκησης (ΠΑ) των φοιτητών	-	Πρακτική άσκηση	ΝΑΙ	1. Ενθάρρυνση των επιχειρήσεων να λάβουν μέρος σε έρευνα για συλλογή σχετικών πληροφοριών 2. Διατήρηση και ενημέρωση βάσης δεδομένων σχετικά με πιθανούς φορείς ΠΑ 3. Διαμόρφωση ερωτηματολογίων αξιολόγησης και διάχυση των αποτελεσμάτων στους φορείς ΠΑ.	Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης	31/8/2022	
	2. Διεθνοποίηση και εξωστρέφεια	2.1 Ενίσχυση αριθμού και επιμόρφωση διδακτικού/ερευνητικού προσωπικού	Δ3.18	Ετήσιο ποσοστό εξερχόμενων μελών ΔΕΠ/ΕΔΙΠ/ΕΤΕΠ στο Erasmus (0%)	12%	Συνχής ενημέρωση μελών ΔΕΠ/ΕΔΙΠ/ΕΤΕΠ για τις προοπτικές και τις δυνατότητες του προγράμματος στα πλαίσια των διμερών συνεργασιών που έχει το Τμήμα.	Επιτροπή Erasmus	31/8/2022
			Δ3.21	Ετήσιο ποσοστό μελών ΔΕΠ/ΕΔΙΠ/ΕΤΕΠ σε προγράμματα εκπαιδευτικής συνεργασίας (0%)	12%	1. Ενημέρωση και ενθάρρυνση των μελών ΔΕΠ/ΕΔΙΠ/ΕΤΕΠ για τη συμμετοχή τους σε προγράμματα ακαδημαϊκής κινητικότητας. 2. Διευκόλυνση αδειών για συμμετοχή σε προγράμματα. 3. Μείωση φόρτου εργασίας (όσον αφορά στη διδασκαλία) και ταυτόχρονα ενίσχυση της ποιότητας διδασκαλίας και της έρευνας.	Πρόεδρος Τμήματος, Συνέλευση Τμήματος	31/8/2022
Δ3.19			Ετήσιο πλήθος εμπεριλαμβανόμενων διδασκόντων εξωτερικού με Erasmus ανά μέλος ΔΕΠ/ΕΔΙΠ/ΕΤΕΠ (0%)	6%	1. Βελτίωση της αγγλικής έκδοσης της ιστοσελίδας του Τμήματος. 2. Παρουσίαση του Τμήματος από τα μέλη ΔΕΠ/ΕΔΙΠ/ΕΤΕΠ κατά τις επισκέψεις τους σε Ιδρύματα στο εξωτερικό	Υπεύθυνος ιστοσελίδας, επισκέπτες Καθηγητές, Επιτροπή Erasmus	31/8/2022	
2.2 Ενίσχυση της παρουσίας του Τμήματος στο διαδικτυακό		-	Ταυτότητα Τμήματος	ΝΑΙ	1. Ενθάρρυνση των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας και των κοινωνικών φορέων να συμμετάσχουν στο δίκτυο. 2. Ενημέρωση αγγλικής έκδοσης της ιστοσελίδας. 3. Ανάρτηση των εκθέσεων αξιολόγησης του ΤΑΔ στην ιστοσελίδα του Τμήματος. 4. Ολοκλήρωση της διαδικασίας ενημέρωσης του ηλεκτρονικού αποθετηρίου του ΔΠΘ με το σύνολο των πτυχιακών εργασιών φοιτητών / τριών του Τμήματος. 5. Δημιουργία σελίδας στην ιστοσελίδα του Τμήματος με παρουσίαση των δημοσιεύσεων (τίτλο και κεντρική υπερσύνδεση).	Γενική Συνέλευση, Υπεύθυνος Ιστοσελίδας	31/8/2022	
2.3 Δημιουργία ηλεκτρονικών διαύλων επικοινωνίας και αλληλεπίδρασης με τους αποφοίτους		-	Απόφοιτοι ΠΠΣ-επιδόσεις	ΝΑΙ	1. Ενθάρρυνση των αποφοίτων να απαντούν σε σχετικές ερωτήσεις μέσω της ιστοσελίδας ή του facebook του Τμήματος. 2. Δημιουργία βάσης δεδομένων αποφοίτων του Τμήματος. 3. Δημιουργία mailing list (electronic bulletin board) με τα emails όλων των αποφοίτων για την αποστολή ανακοινώσεων. 4. Προσκλήσεις για ενίσχυση της επικοινωνίας και της ανατροφοδότησης από τους σημερινούς και αποφοίτους φοιτητές που χρησιμοποιούν πλατφόρμες κοινωνικών μέσων με ακαδημαϊκό προσανατολισμό. 5. Διάχυση των αποτελεσμάτων της έρευνας ικανοποίησης των αποφοίτων και τελειοφοίτων μέσω διαδικτύου. 6. Δημιουργία σελίδας Instagram Τμήματος.	Γραμματέας Ακαδημαϊκοί σύμβουλοι, Υπεύθυνος/οι ιστοσελίδας και facebook	31/8/2022	
2.2 Ενίσχυση της παρουσίας του Τμήματος στο διαδικτυακό		-	Ταυτότητα Τμήματος	ΝΑΙ	1. Ενθάρρυνση των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας και των κοινωνικών φορέων να συμμετάσχουν στο δίκτυο. 2. Ενημέρωση αγγλικής έκδοσης της ιστοσελίδας. 3. Ανάρτηση των εκθέσεων αξιολόγησης του ΤΑΔ στην ιστοσελίδα του Τμήματος. 4. Ολοκλήρωση της διαδικασίας ενημέρωσης του ηλεκτρονικού αποθετηρίου του ΔΠΘ με το σύνολο των πτυχιακών εργασιών φοιτητών / τριών του Τμήματος. 5. Δημιουργία σελίδας στην ιστοσελίδα του Τμήματος με παρουσίαση των δημοσιεύσεων (τίτλο και κεντρική υπερσύνδεση).	Γενική Συνέλευση, Υπεύθυνος Ιστοσελίδας	31/8/2022	
3. Υποστήριξη της έρευνας και της καινοτομίας σε όλα τα επιστημονικά πεδία που δραστηριοποιείται το ΔΠΘ		3.1 Ενίσχυση ερευνητικών συνεργασιών και οργανισμού ερευνητικών προγραμμάτων.	Δ3.50-211	Ετήσιο ποσοστό έργων από διεθνείς εταιρείες και οργανισμούς (3,70%)	5%	1. Ένταξη του ΔΠΘ στον κατάλογο των αρμόδιων οργανισμών της ΕΦΣΑ βάσει του άρθρου 36 του Κανονισμού 178/2002. 2. Συμμετοχή σε οργανωτικές και επιστημονικές επιτροπές διεθνών συνεδρίων. 3. Σύναψη μνημονίων συνεργασίας με Πανεπιστήμια του εξωτερικού για οποία συνεργαζόμαστε σε ερευνητικά έργα (ετος ERASMO3).	Μέλη ΔΕΠ	31/8/2022
3.2 Αύξηση του αριθμού δημοσιεύσεων ανά μέλος ΔΕΠ ετησίως	Δ3.36	Μέσο συνολικό πλήθος εργασιών σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές ανά μέλος ΔΕΠ (42,3)	45	1. Ενθάρρυνση μελών ΔΕΠ για αύξηση του αριθμού των δημοσιεύσεων. 2. Καταγραφή και παρότρυνση μελών ΔΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ για δημιουργία προφίλ τους σε βάσεις Scopus, Google Scholar, Academia, WoS, και παρότρυνση για αύξηση των δημοσιεύσεων. 3. Αύξηση του αριθμού των προπτυχιακών διατριβών που θα δημοσιευθούν σε διεθνή περιοδικά τα επόμενα 5 χρόνια. 4. Καθιέρωση βραβείου αριστείας στην έρευνα και την προβολή, πέραν του υφιστάμενου βραβείου διδασκαλίας	Συνέλευση Τμήματος, Πρόεδρος Τμήματος, Μέλη ΔΕΠ	31/8/2022		
3.3 Ενίσχυση της επάνοσης διδακτορικών διατριβών στο τμήμα	Δ3.02	Ετήσιο πλήθος υπό εκπόνηση διδακτορικών Διατριβών ανά μέλος ΔΕΠ (2,18)	3	1) Ενθάρρυνση των μελών ΔΕΠ να αυξήσουν της επιβλέψεις διδακτορικών διατριβών 2) Αύξηση των χρηματοδοτούμενων ΥΔ	Συντονιστική Επιτροπή Μεταπτυχιακού	31/8/2022		